Rok 1910.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych.

Część XCII. — Wydana i rozesłana dnia 13. grudnia 1910.

Treść: № 218. Układy i umowy światowego Związku pocztowego.

218.

Układy i umowy światowego Związku pocztowego z dnia 26. maja 1906.

(Zawarte w Rzymie, dnia 26. maja 1906, ratyfikowane dnia 19. lipca 1910, dokument ratyfikacyjny złożono w Rzymie dnia 24. sierpnia 1910.)

Światowy układ pocztowy,

zawarty między

Austryą, Węgrami, Bośnią-Hercegowiną, Niemcami i obszarami, będącymi pod opieką Niemiec, Stanami Zjednoczonymi Ameryki *i wyspami, będącymi w posiadaniu Stanów Zjednoczonych Ameryki,* Rzecząpospolitą Argentyńską, Belgią, Boliwią, Brazylią, Bułgaryą, Chile, Cesarstwem Chińskiem, Rzecząpospolitą Kolumbijską, Państwem Kongo, Cesarstwem Koreańskiem, Rzecząpospolitą Costa-Rica, *Kretą,* Rzecząpospolitą Kuba, Danią i koloniami duńskimi, Rzecząpospolitą Dominikańską, Egiptem, Ekuadorem, Hiszpanią i koloniami hiszpańskimi, *Cesarstwem Etyopskiem,* Francyą, *Algierem, francuskimi koloniami i obszarami protegowanymi w Indo-Chinach,* ogółem innych kolonii francuskich, Wielką Brytanią i rozmaitymi koloniami brytańskimi, Indyami Brytańskimi, Związkiem Państw Australskich, Kanada, *Nową Zelandyą,* koloniami brytańskimi w Afryce południowej, Grecyą, Gwatemalą, Rzecząpospolitą Haiti, Rzecząpospolitą Honduras, Włochami i koloniami włoskimi, Japonią, Rzecząpospolitą Liberyjską, Luksemburgiem, Meksykiem, Czarnegórą, Nicaraguą, Norwegią, Rzecząpospolitą Panamską, Paragwajem, Niderlandami, koloniami niderlandzkimi, Peru, Persyą, Portugalią i koloniami portugalskimi, Rumunią, Rosyą, Salvadorem, Serbią, Królestwem Siamskiem, Szwecyą, Szwajcaryą, Tunisem, Turcyą, Urugwajem i Stanami Zjednoczonymi Venezuelskimi.

(Pierwopis.)

Les soussignés, plénipotentiaires des Gouvernements des pays ci-dessus énumérés, s'étant réunis en Congrès à *Rome*, en vertu de l'article 25 de la Convention postale universelle conclue à

(Przekład.)

Podpisani pełnomocnicy rządów Państw, wyżej wymienionych, zebrali się na kongres w *Rzymie* stosownie do artykułu 25. światowego Układu pocztowego, zawartego w *Waszyngtonie* dnia

Objaśnienie: Ustępy, *drukowane kursywą,* oznaczają zaszłe zmiany.

Washington le 15 juin 1897, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, revisé ladite Convention conformément aux dispositions suivantes:

Article 1er.

Définition de l'Union postale.

Les pays entre lesquels est conclue la présente Convention, ainsi que ceux qui y adhéreront ultérieurement, forment sous la dénomination **d'Union postale universelle,** un seul territoire postal pour l'échange réciproque des correspondances entre leurs bureaux de poste.

Article 2.

Envois auxquels s'applique la Convention.

Les dispositions de cette Convention s'étendent aux lettres, aux cartes postales simples et avec réponse payée, aux imprimés de toute nature, aux papiers d'affaires et aux échantillons de marchandises originaires de l'un des pays de l'Union et à destination d'un autre de ces pays. Elles s'appliquent également à l'échange postal des objets ci-dessus entre les pays de l'Union et les pays étrangers à l'Union, toutes les fois que cet échange emprunte les services de deux des parties contractantes au moins.

Article 3.

Transport des dépêches entre pays limitrophes; services tiers.

1. — Les Administrations des postes des pays limitrophes ou aptes à correspondre directement entre eux sans emprunter l'intermédiaire des services d'une tierce Administration, déterminent, d'un commun accord, les conditions du transport de leurs dépêches réciproques à travers la frontière ou d'une frontière à l'autre.

2. — A moins d'arrangement contraire, on considère comme services tiers les transports maritimes effectués directement entre deux pays, au moyen de paquebots ou bâtiments dépendant de l'un d'eux, et ces transports, de même que ceux effectués entre deux bureaux d'un même pays, par l'intermédiaire de services maritimes ou territoriaux dépendant d'un autre pays, sont régis par les dispositions de l'article suivant.

Article 4.

Frais de transit.

1. — La liberté du transit est garantie dans le territoire entier de l'Union.

15. czerwca 1897, i przejrzeli układ ten za wspólną zgodą, z zastrzeżeniem ratyfikacyi w sposób następujący:

Artykuł 1.

Pojęcie światowego związku pocztowego.

Kraje, które zawarły układ niniejszy, oraz te, które przystąpią do niego w przyszłości, tworzą pod nazwą: **„Światowego Związku pocztowego“** jeden obszar pocztowy dla wzajemnej wymiany przesyłek listowych między swymi urzędami pocztowymi.

Artykuł 2.

Przedmioty, do których układ odnosi się

Postanowienia układu niniejszego odnoszą się do listów, kart pocztowych pojedynczych i kart pocztowych z zapłaconą odpowiedzią, do druków wszelkiego rodzaju, papierów kupieckich i próbek towarowych, pochodzących z jednego kraju związkowego a przeznaczonych do innego. Obowiązują one także co do przewozu pocztowego przedmiotów powyższych w obrocie między krajami związkowymi i krajami, nie należącymi do Związku, jeżeli przy obrocie tym korzysta się z pośrednictwa co najmniej dwóch z pośród stron umawiających się.

Artykuł 3.

Przewóz odsyłek pocztowych między krajami sąsiadującymi; świadczenia zarządów obcych.

1. Zarządy pocztowe krajów sąsiadujących lub takich, które mogą prowadzić obrót bezpośredni bez korzystania z pośrednictwa zarządu obcego, ustanawiają we wspólnem porozumieniu warunki przewozu obustronnych odsyłek pocztowych przez granicę lub od jednej granicy do drugiej.

2. W braku odmiennego porozumienia uważać się będzie te przesyłki morskie, które przychodzą do skutku wprost między dwoma krajami za pośrednictwem parowców pocztowych lub innych okrętów, zależnych od jednego z tych krajów, za równorzędne z świadczeniami zarządów obcych. Przesyłki powyższe jak również i te, które bywają wymieniane między dwoma zakładami pocztowymi tego samego kraju za pośrednictwem połączeń pocztowych morskich lub lądowych, zależnych od innego kraju, podlegają postanowieniom artykułu następującego.

Artykuł 4.

Opłaty za przewóz pośredni.

1. Na całym obszarze Związku zapewnia się wolność przewozu pośredniego.

2. — En conséquence, les diverses Administrations postales de l'Union peuvent s'expédier réciproquement par l'intermédiaire d'une ou de plusieurs d'entre elles, tant des dépêches closes que des correspondances à découvert, suivant les besoins du trafic et les convenances du service postal.

3. — Les correspondances *échangées en dépêches closes* entre deux Administrations de l'Union, au moyen des services d'une ou de plusieurs autres Administrations de l'Union, sont soumises, au profit de chacun des pays traversés ou dont les services participent au transport, aux frais de transit suivants, savoir:

1° pour les parcours territoriaux:

a) à 1 franc 50 centimes par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 20 centimes par kilogramme d'autres objets, si la distance parcourue n'excède pas 3000 kilomètres;

b) à 3 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 40 centimes par kilogramme d'autres objets, si la distance parcourue est supérieure à 3000 kilomètres, mais n'excède pas 6000 kilomètres;

c) à 4 francs 50 centimes par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 60 centimes par kilogramme d'autres objets, si la distance parcourue est supérieure à 6000 kilomètres, mais n'excède pas 9000 kilomètres;

d) à 6 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 80 centimes par kilogramme d'autres objets, si la distance parcourue excède 9000 kilomètres.

2° pour les parcours maritimes:

a) à 1 franc 50 centimes par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 20 centimes par kilogramme d'autres objets, si le trajet n'excède pas 300 milles marins. Toutefois, le transport maritime sur un trajet n'excédant pas 300 milles marins est gratuit si l'Administration intéressée reçoit déjà, *du chef des dépêches transportées,* la rémunération afférente au transit territorial;

b) à 4 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 50 centimes par kilogramme d'autres objets, pour les échanges effectués sur un parcours excédant 300 milles marins, entre pays d'Europe, entre l'Europe et les ports d'Afrique et d'Asie sur la Méditerranée et la mer Noire ou de l'un à l'autre de ces ports, et entre l'Europe et l'Amerique du

2. Wskutek tego mogą rozmaite zarządy pocztowe związkowe wymieniać między sobą za pośrednictwem jednego lub kilku z zarządów tych stosownie do potrzeb ruchu i wymogów służby pocztowej przesyłki listowe, zarówno w zamkniętych pakietach jak i pojedynczo.

3. Przesyłki listowe, wymieniane między dwoma zarządami związkowymi *w zamkniętych pakietach* za pośrednictwem połączeń pocztowych jednego lub kilku innych zarządów związkowych, podlegają następującym opłatom przechodowym na korzyść każdego kraju, przez którego obszar lub za którego pośrednictwem przewóz odbywa się, a w szczególności:

1° Za przewóz lądem:

a) 1 frank 50 centymów za kilogram listów i kart pocztowych, a 20 centymów za kilogram innych przedmiotów, jeżeli przestrzeń przewozu nie przenosi 3000 kilometrów;

b) 3 franki za kilogram listów i kart pocztowych, a 40 centymów za kilogram innych przedmiotów, jeżeli przestrzeń przewozu jest dłuższa niż 3000 kilometrów ale nie przenosi 6000 kilometrów;

c) 4 franki 50 centymów za kilogram listów i kart pocztowych, a 60 centymów za kilogram innych przedmiotów, jeżeli przestrzeń przewozu jest dłuższa niż 6000 kilometrów ale nie przenosi 9000 kilometrów;

d) 6 franków za kilogram listów i kart pocztowych, a 80 centymów za kilogram innych przedmiotów, jeżeli przestrzeń przewozu przenosi 9000 kilometrów.

2° Za przewóz morzem:

a) 1 frank 50 centymów za kilogram listów i kart pocztowych, a 20 centymów za kilogram innych przedmiotów, jeżeli przestrzeń przewozu nie przenosi 300 mil morskich. Przewóz morzem na odległość, nie przenoszącą 300 mil morskich, jest jednak bezpłatny, jeżeli odnośny zarząd pobiera *już od przewiezionych odsyłek listowych* należytość za przewóz lądem:

b) 4 franki za kilogram listów i kart pocztowych, a 50 centymów za kilogram innych przedmiotów przy przewozie między krajami europejskimi, między Europą a portami afrykańskimi i azyatyckimi, leżącymi nad Morzem Śródziemnem albo morzem Czarnem, albo między jednym a drugim z tych portów, oraz przy przewozie między Europą a Ameryką północną,

Nord. Les mêmes prix sont applicables aux transports assurés dans tout le ressort de l'Union entre deux ports d'un même État, ainsi qu'entre les ports de deux États desservis par la même ligne de paquebots, lorsque le trajet maritime n'excède pas 1500 milles marins;

c) à 8 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et à 1 franc par kilogramme d'autres objets, pour tous les transports ne rentrant pas dans les catégories énoncées aux alinéas *a* et *b* ci-dessus.

En cas de transport maritime effectué par deux ou plusieurs Administrations, les frais du parcours total ne peuvent pas dépasser *8 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et 1 franc par kilogramme d'autres objets;* ces frais sont, le cas échéant, répartis entre les Administrations participant au transport, au prorata des distances parcourues, sans préjudice des arrangements différents qui peuvent intervenir entre les parties intéressées.

4. — *Les correspondances échangées à découvert entre deux Administrations de l'Union sont soumises, par article et sans égard au poids ou à la destination, aux frais de transit suivants, savoir:*

lettres . . . . . 6 centimes pièce;
cartes postales . 2½ centimes pièce;
autres objets . . 2½ centimes pièce.

5. — Les prix de transit spécifiés au présent article ne s'appliquent *pas aux transports dans l'Union* au moyen de services extraordinaires spécialement créés ou entretenus par une Administration *sur la demande* d'une ou de plusieurs autres Administrations. Les conditions *de cette catégorie* de transports sont réglées de gré à gré entre les Administrations intéressées.

En outre, partout où le transit, tant territorial que maritime, est actuellement gratuit ou soumis à des conditions plus avantageuses, ce régime est maintenu.

Toutefois, les services de transit territorial dépassant 3000 kilomètres peuvent bénéficier des dispositions du § 3 du présent article.

6. — Les frais de transit sont à la charge de l'Administration du pays d'origine.

7. — *Le décompte général de ces frais a lieu sur la base de relevés établis une fois tous les six ans, pendant une période de 28 jours à déterminer*

jeżeli odległość, na jaką przewóz odbywa się, wynosi więcej jak 300 mil morskich. Takie same stopy obowiązują na całym obszarze Związku przy przewozie między dwoma portami tego samego państwa, oraz między portami dwóch rozmaitych państw, uskutecznianym za pośrednictwem tej samej linii parowców, jeżeli przewóz morzem nie przekracza 1500 mil morskich;

c) 8 franków za kilogram listów i kart pocztowych, a 1 frank za kilogram innych przedmiotów przy wszystkich przewozach, które nie należą do rodzajów, wymienionych w ustępach poprzedzających *a)* i *b)*.

Gdy w przewozie morskim uczestniczy dwa lub więcej zarządów, nie mogą opłaty za przewóz pośredni na całej przestrzeni przenosić *8 franków za każdy kilogram listów i kart pocztowych, a 1 franka za każdy kilogram innych przedmiotów.* Niezależnie od odmiennego układu między interesowanymi dzieli się w danym wypadku opłaty te między zarządy, uczestniczące w przewozie, w stosunku do przebytych przestrzeni.

4. *Przesyłki listowe, wymieniane pojedynczo między dwoma zarządami związkowymi podlegają od każdego przedmiotu bez względu na wagę lub miejsce przeznaczenia następującym opłatom za przewóz pośredni, a mianowicie:*

listy . . . . opłacie 6 centymów za sztukę;
karty pocztowe . opłacie 2½ centyma za sztukę;
inne przedmioty . opłacie 2½ centyma za sztukę.

5. Stopy wynagrodzenia, podane w artykule niniejszym, *nie* odnoszą się *do takich przewozów w obrębie Związku,* które bywają uskuteczniane za pośrednictwem połączeń nadzwyczajnych, urządzonych lub utrzymywanych umyślnie przez pewien zarząd *na żądanie* jednego lub kilku innych zarządów. Warunki, którym *ten rodzaj* przewozów podlega, będą uregulowane między interesowanymi zarządami w każdym poszczególnym wypadku.

Ponadto utrzyma się dotychczasowy stan rzeczy wszędzie tam, gdzie przewóz pośredni lądem lub morzem odbywa się już obecnie bezpłatnie lub podlega warunkom korzystniejszym.

Zezwala się jednak na stosowanie postanowień § 3. artykułu niniejszego do przewozów pośrednich lądem na odległość ponad 3000 kilometrów.

6. Opłaty za przewóz pośredni ponosi zarząd obszaru nadawczego.

7. *Ogólny obrachunek co do opłat tych odbywa się na podstawie dochodzeń statystycznych, podejmowanych co sześć lat przez przeciąg 28 dni sto-*

dans le Règlement d'exécution prévu par l'article 20 ci-après.

Pour la période entre la date de la mise à exécution de la Convention de Rome et le jour de l'entrée en vigueur des statistiques de transit, dont fait mention le Règlement d'exécution prévu à l'article 20, les frais de transit seront payés d'après les prescriptions de la Convention de Washington.

8. — *Sont exemptes* de tous frais de transit territorial ou maritime, *les correspondances mentionnées aux §§ 3 et 4 de l'article 11 ci-après;* les cartes postales réponse renvoyées au pays d'origine; les objets réexpédiés ou mal dirigés; les rebuts; les avis de réception; les mandats de poste et tous autres documents relatifs au service postal.

9. — *Lorsque le solde annuel des décomptes des frais de transit entre deux Administrations ne dépasse pas 1000 francs, l'Administration débitrice est exonérée de tout payement de ce chef.*

Article 5.

Taxes et conditions générales applicables aux envois.

1. — Les taxes pour le transport des envois postaux dans toute l'étendue de l'Union, y compris leur remise au domicile des destinataires dans les pays de l'Union où le service de distribution est ou sera organisé, sont fixées comme suit:

1° pour les lettres, à 25 centimes en cas d'affranchissement, et au double dans le cas contraire, par chaque lettre ne dépassant pas le poids *de 20 grammes, et à 15 centimes en cas d'affranchissement, et au double dans le cas contraire, par chaque poids de 20 grammes ou fraction de 20 grammes au-dessus du premier poids de 20 grammes;*

2° pour les cartes postales, en cas d'affranchissement, à 10 centimes pour la carte simple ou pour chacune des deux parties de la carte avec réponse payée, et au double dans le cas contraire;

3° pour les imprimés de toute nature, les papiers d'affaires et les échantillons de marchandises, à 5 centimes par chaque objet ou paquet portant une adresse particulière et par chaque poids de 50 grammes ou fraction de 50 grammes, pourvu que cet objet ou paquet ne contienne aucune lettre ou note manuscrite ayant le caractère de correspondance actuelle et personnelle, et soit conditionnellement *do postanowień regulaminu wykonawczego, wspomnianego w artykule 20.*

Za czas od chwili wprowadzenia w wykonanie układu rzymskiego aż do dnia, w którym zacznie obowiązywać statystyka przewozu pośredniego, wspomniana w regulaminie wykonawczym, przewidzianym w artykule 20., będzie się płacić należytości za przewóz pośredni według przepisów układu waszyngtońskiego.

8. Od wszelkiej opłaty za przewóz pośredni lądem lub wodą są *uwolnione: przesyłki listowe, wymienione w §§ 3. i 4. następującego artykułu 11.,* karty pocztowe, zawierające odpowiedź a odsyłane napowrót do kraju pochodzenia, przedmioty, posyłane za adresatem lub skierowane na mylną drogę, przesyłki listowe, zwracane jako niedoręczalne, rewersy zwrotne, przekazy pocztowe i wszystkie inne dokumenty, odnoszące się do służby pocztowej.

9. *Jeżeli roczne saldo z obrachunku kosztów przewozu pośredniego między dwoma zarządami nie przenosi 1000 franków, wówczas uwalnia się od zapłaty tej zarząd obowiązany do niej.*

Artykuł 5.

Taksy i ogólne warunki przesyłania.

1. Taksy za przewóz przesyłek pocztowych na całym obszarze Związku wraz z ich doręczaniem do mieszkania odbiorców w tych krajach związkowych, gdzie służba doręczania już istnieje lub będzie zaprowadzona w przyszłości, wynoszą:

1° Za listy 25 centymów w razie ich opłacenia, a podwójną kwotę w wypadku przeciwnym, za każdy *list o wadze nie przenoszącej 20 gramów, oraz 15 centymów w razie opłacenia, a podwójną wysokość w wypadku przeciwnym, za każde dalsze 20 gramów lub część 20 gramów.*

2° Za karty pocztowe w razie ich opłacenia 10 centymów za pojedynczą kartę pocztową lub za każdą część karty z zapłaconą odpowiedzią, a podwójną wysokość w wypadku przeciwnym.

3° Za druki wszelkiego rodzaju, papiery kupieckie i próbki towarowe 5 centymów od każdego przedmiotu, zaopatrzonego osobnym adresem, albo od każdego takiego pakietu i od wagi każdych 50 gramów lub części 50 gramów, z zastrzeżeniem, iż przedmiot lub pakiet nie obejmuje ani listu ani uwagi, napisanej pismem ręcznem a przedstawiającej się jako rzeczywista i osobista korespondencya, i że

tionné de manière à pouvoir être facilement vérifié.

La taxe des papiers d'affaires ne peut être inférieure à 25 centimes par envoi, et la taxe des échantillons ne peut être inférieure à 10 centimes par envoi.

2. — Il peut être perçu, en sus des taxes fixées par le paragraphe précédent:

1° *pour tout envoi soumis aux frais de transit maritime prévus au § 3, 2°, c, de l'art. 4 et dans toutes les relations auxquelles ces frais de transit sont applicables,* une surtaxe uniforme qui ne peut pas dépasser 25 centimes par port simple pour les lettres, 5 centimes par carte postale et 5 centimes par 50 grammes ou fraction de 50 grammes pour les autres objets;

2° pour tout objet transporté par des services dépendant d'Administrations étrangères à l'Union, ou par des services extraordinaires dans l'Union donnant lieu à des frais spéciaux, une surtaxe en rapport avec ces frais.

Lorsque le tarif d'affranchissement de la carte postale simple comprend l'une ou l'autre des surtaxes autorisées par les deux alinéas précédents, ce même tarif est applicable à chacune des parties de la carte postale avec réponse payée.

3. — En cas d'insuffisance d'affranchissement, les objets de correspondance de toute nature sont passibles, à la charge des destinataires, d'une taxe double du montant de l'insuffisance, sans que cette taxe puisse dépasser celle qui est perçue dans le pays de destination sur les correspondances non affranchies de mêmes nature, poids et origine.

4. — Les objets autres que les lettres et les cartes postales doivent être affranchis au moins partiellement.

5. — Les paquets d'échantillons de marchandises ne peuvent renfermer aucun objet ayant une valeur marchande; ils ne doivent pas dépasser le poids de 350 grammes, ni présenter des dimensions supérieures à 30 centimètres en longueur, 20 centimètres en largeur et 10 centimètres en épaisseur ou, s'ils ont la forme de rouleau, à 30 centimètres de longueur et 15 centimètres de diamètre.

6. — Les paquets de papiers d'affaires et d'imprimés ne peuvent pas dépasser le poids de 2 kilogrammes, ni présenter, sur aucun de leurs côtés, une dimension supérieure à 45 centimètres. On peut, toutefois, admettre au transport par la

jakość przesyłki umożliwia łatwe zbadanie jej zawartości.

Taksa za papiery kupieckie powinna wynosić najmniej 25 centymów od każdej przesyłki, a taksa za próbki towarowe najmniej 10 centymów od każdej przesyłki.

2. Oprócz taks, ustanowionych w paragrafie powyższym, można nadto pobierać:

1° *Za każdą przesyłkę, która podlega opłatom za przewóz pośredni morzem, przewidzianym w § 3., 2°, c) artykułu 4., na wszystkich liniach, gdzie opłaty powyższe mogą być stosowane,* równą taksę dodatkową, która nie może przekraczać 25 centymów za pojedynczą stopę portoryum przy listach, 5 centymów za kartę pocztową i 5 centymów za każde 50 gramów lub część 50 gramów przy innych przedmiotach.

2° Za każdy przedmiot, przesłany przy użyciu środków przewozowych zarządu, stojącego poza obrębem Związku, albo w obrębie Związku przy użyciu nadzwyczajnych środków przewozowych, powodujących szczególne wydatki, taksę dodatkową w stosunku do kosztów.

Jeżeli stopa opłaty za pojedynczą kartę pocztową obejmuje już jedną lub drugą z taks dodatkowych, dopuszczonych dwoma ustępami poprzedzającymi, wówczas stosuje się tę samą stopę opłaty do każdej części karty pocztowej z zapłaconą odpowiedzią.

3. W razie niezupełnego opłacenia podlegają przesyłki listowe wszelkiego rodzaju na niekorzyść odbiorców opłacie w podwójnej wysokości kwoty, która brakuje do taksy. Opłata ta nie może być jednak wyższa od tej, którą pobiera się w kraju przeznaczenia za nieopłacone przesyłki listowe tego samego rodzaju, tej samej wagi i tego samego pochodzenia.

4. Inne przedmioty prócz listów i kart pocztowych muszą być przynajmniej częściowo opłacone.

5. Pakiety z próbkami towarowymi nie mogą zawierać żadnych przedmiotów, mających wartość sprzedażną; nie mogą one przekraczać wagi 350 gramów, a ich rozmiar nie może przenosić 30 centymetrów długości, 20 centymetrów szerokości i 10 centymetrów wysokości, albo jeżeli mają kształt zwojów, 30 centymetrów długości i 15 centymetrów średnicy.

6. Pakiety z papierami kupieckimi i drukami nie mogą przekraczać wagi 2 kilogramów, a rozmiar ich nie powinien przenosić w żadnym kierunku 45 centymetrów. Można jednak przyjmować do przewozu pocztowego także pakiety w kształcie

poste les paquets en forme de rouleau dont le diamètre ne dépasse pas 10 centimètres et dont la longueur n'excède pas 75 centimètres.

7. — *Sont exclus de la modération de taxe les timbres ou formules d'affranchissement, oblitérés ou non, ainsi que tous imprimés constituant le signe représentatif d'une valeur, sauf les exceptions autorisées par le Règlement d'exécution prévu à l'article 20 de la présente Convention.*

zwojów, których średnica nie przekracza 10 centymetrów a długość 75 centymetrów.

7. *Od zniżenia należytości są wyłączone znaczki do frankowania i inne pocztowe znaczki wartościowe, bez względu na to, czy są przestemplowane czy nie, dalej wszystkie druki, przedstawiające znaczki wartościowe, a to niezależnie od wyjątków, na które zezwala regulamin wykonawczy, przewidziany w artykule 20. niniejszego układu.*

Article 6.

Objets recommandés; avis de réception; demandes de renseignements.

1. — Les objets désignés dans l'article 5 peuvent être expédiés sous recommandation.

Toutefois, les parties „Réponse" adhérentes aux cartes postales ne peuvent être recommandées par les expéditeurs primitifs de ces envois.

2. — Tout envoi recommandé est passible, à la charge de l'expéditeur:

1° du prix d'affranchissement ordinaire de l'envoi, selon sa nature;

2° d'un droit fixe de recommandation de 25 centimes au maximum, y compris la délivrance d'un bulletin de dépôt à l'expéditeur.

3. — L'expéditeur d'un objet recommandé peut obtenir un avis de réception de cet objet, en payant, au moment *où il demande cet avis,* un droit fixe de 25 centimes au maximum. Le même droit peut être *perçu pour les demandes de renseignements relatives aux objets recommandés,* si l'expéditeur n'a pas déjà acquitté la taxe spéciale pour obtenir un avis de réception.

Artykuł 6.

Przedmioty polecone; rewersy zwrotne; pisma wywiadowcze.

1. Przedmioty, wymienione w artykule 5., można wysyłać jako polecone.

Jednak „karty na odpowiedź", złączone z kartami pocztowymi, nie mogą być rekomendowane przez nadawców „kart pocztowych z zapłaconą odpowiedzią".

2. Za każdą przesyłkę poleconą ma wysyłający zapłacić:

1° Zwyczajną taksę za przesyłki opłacone tego samego rodzaju;

2° opłatę za polecenie, wynoszącą najwyżej 25 centymów łącznie z wygotowaniem rewersu nadawczego dla wysyłającego.

3. Nadawca przedmiotu poleconego może otrzymać rewers zwrotny za opłatą, wynoszącą najwyżej 25 centymów. *Opłatę tę należy złożyć przy zażądaniu wystawienia rewersu zwrotnego.* Tę samą opłatę można stosować *do pism wywiadowczych za przesyłkami poleconymi,* jeżeli wysyłający nie zapłacił już osobnej opłaty za uzyskanie rewersu zwrotnego.

Article 7.

Envois contre remboursement.

1. — Les correspondances recommandées peuvent être expédiées grevées de remboursement dans les relations entre les pays dont les Administrations conviennent d'assurer ce service.

Les objets contre remboursement sont soumis aux formalités et aux taxes des envois recommandés.

Le maximum du remboursement est fixé, par envoi, à 1000 francs ou à l'équivalent de cette somme.

2. — A moins d'arrangement contraire entre les Administrations des pays intéressés, le montant encaissé du destinataire doit être transmis *à l'expéditeur* au moyen d'un mandat de poste, après

Artykuł 7.

Przesyłki za pobraniem.

1. Przesyłki listowe polecone można obciążyć powziątkiem w obrocie między krajami, których zarządy zgodzą się na zaprowadzenie tej gałęzi służby.

Przesyłki za pobraniem podlegają tym samym formalnościom i opłatom, co przesyłki polecone.

Najwyższą kwotę powziątku oznacza się dla każdej przesyłki na 1000 franków albo równowartość tej kwoty.

2. Wyjąwszy wypadek odmiennego porozumienia się między zarządami krajów interesowanych, należy przesłać wysyłającemu kwotę powziątku, ściągniętą od odbiorcy, przekazem pocztowym po

déduction *d'un droit d'encaissement de 10 centimes et de la taxe ordinaire des mandats calculée sur le montant du reliquat.*

Le montant d'un mandat de remboursement tombé en rebut reste à la disposition de l'Administration du pays d'origine de l'envoi grevé de remboursement.

3. — La perte d'une correspondance recommandée grevée de remboursement engage la responsabilité du service postal dans les conditions déterminées par l'article 8 ci-après pour les envois recommandés non suivis de remboursement

Après la livraison de l'objet, l'Administration du pays de destination est responsable du montant du remboursement, *à moins qu'elle ne puisse prouver que les dispositions prescrites en ce qui concerne les remboursements, par le Règlement prévu à l'article 20 de la présente Convention, n'ont pas été observées. Toutefois, l'omission éventuelle dans la feuille d'avis de la mention „Remb." et du montant du remboursement n'altère pas la responsabilité de l'Administration du pays de destination pour le non-encaissement du montant.*

potrąceniu *opłaty za ściągnięcie w kwocie 10 centymów i zwykłej należytości za przekaz, przypadającej od reszty kwoty.*

Kwota, na którą opiewa niedoręczalny przekaz powziątkowy, pozostaje do rozporządzenia zarządu tego kraju, z którego pochodzi przesyłka, obciążona powziątkiem.

3. Zginięcie przesyłki poleconej, obciążonej powziątkiem, uzasadnia odpowiedzialność zakładu pocztowego pod warunkami, ustanowionymi w następującym artykule 8. co do przesyłek poleconych bez powziątku.

Po wydaniu przesyłki odpowiada zarząd kraju przeznaczenia za kwotę powziątku, *wyjąwszy, gdyby mógł udowodnić, że nie przestrzegano przepisów, które regulamin wykonawczy, przewidziany w artykule 20. niniejszego układu, podaje co do przesyłek za pobraniem. Ewentualne pominięcie zapisku „Remb." i oznaczenia kwoty powziątku w karcie listowej nie powoduje jednak żadnej zmiany co do odpowiedzialności zarządu kraju przeznaczenia za nieściągnięcie tej kwoty.*

Article 8.

Responsabilité en matière d'envois recommandés.

1. — En cas de perte d'un envoi recommandé et sauf le cas de force majeure, l'expéditeur ou, sur sa demande, le destinataire a droit à une indemnité de 50 francs.

2. — Les pays disposés à se charger des risques pouvant dériver du cas de force majeure sont autorisés à percevoir de ce chef sur l'expéditeur une surtaxe de 25 centimes au maximum pour chaque envoi recommandé.

3. — L'obligation de payer l'indemnité incombe à l'Administration dont relève le bureau expéditeur. Est réservé à cette Administration le recours contre l'Administration responsable, c'est-à-dire contre l'Administration sur le territoire ou dans le service de laquelle la perte a eu lieu.

En cas de perte, dans des circonstances de force majeure, sur le territoire ou dans le service d'un pays se chargeant des risques mentionnés au paragraphe précédent, d'un objet recommandé provenant d'un autre pays, le pays où la perte a eu lieu, en est responsable devant l'Office expéditeur, si ce dernier se charge, de son côté, des risques en cas de force majeure à l'égard de ses expéditeurs.

Artykuł 8.

Odpowiedzialność za przesyłki polecone.

1. Jeżeli przesyłka polecona zginie, a nie zachodzi przypadek siły wyższej, ma wysyłający lub na jego żądanie odbiorca prawo do odszkodowania w kwocie 50 franków.

2. Kraje, które są gotowe przyjąć odpowiedzialność za wypadki siły wyższej, mają prawo pobierać za to od wysyłającego opłatę dodatkową w kwocie najwyżej 25 centymów od każdej przesyłki poleconej.

3. Obowiązek zapłacenia odszkodowania ciąży na tym zarządzie, do którego należy urząd nadawczy. Zarządowi temu zastrzeżony jest regres do zarządu odpowiedzialnego, to jest do zarządu, na którego obszarze lub w którego okręgu służbowym przesyłka zginęła.

Jeżeli na obszarze albo w okręgu służbowym kraju, który przyjmuje odpowiedzialność za siłę wyższą, wspomnianą w paragrafie poprzedzającym, zginie przedmiot polecony, pochodzący z innego kraju, wśród okoliczności, uzasadniających siłę wyższą, wówczas odpowiada kraj, gdzie przesyłka zginęła, wobec zarządu nadawczego, jeżeli zarząd ten przyjmuje ze swej strony względem swych nadawców odpowiedzialność za przypadki siły wyższej.

4. — Jusqu'à preuve du contraire, la responsabilité incombe à l'Administration qui, ayant reçu l'objet sans faire d'observation, ne peut établir ni la délivrance au destinataire, ni, s'il y a lieu, la transmission régulière à l'Administration suivante. Pour les envois adressés poste restante, *ou conservés en instance à la disposition des destinataires,* la responsabilité cesse par la délivrance à une personne *qui a justifié de son identité suivant les règles en vigueur dans le pays de destination, et dont les noms et qualité sont conformes aux indications de l'adresse.*

5. — Le payement de l'indemnité par l'Office expéditeur doit avoir lieu le plus tôt possible et, au plus tard, dans le délai d'un an à partir du jour de la réclamation. L'Office responsable est tenu de rembourser sans retard, à l'Office expéditeur, le montant de l'indemnité payée par celui-ci.

L'Office d'origine est autorisé à désintéresser l'expéditeur pour le compte de l'Office intermédiaire ou destinataire qui, régulièrement saisi, a laissé une année s'écouler sans donner suite à l'affaire. En outre, dans le cas où un Office dont la responsabilité est dûment établie, a tout d'abord décliné le payement de l'indemnité, il doit prendre à sa charge, en plus de l'indemnité, les frais accessoires résultant du retard non justifié apporté au payement.

6. — Il est entendu que la réclamation n'est admise que dans le délai d'un an, à partir du dépôt à la poste de l'envoi recommandé; passé ce terme, le réclamant n'a droit à aucune indemnité.

7. — Si la perte a eu lieu en cours de transport sans qu'il soit possible d'établir sur le territoire ou dans le service de quel pays le fait s'est accompli, les Administrations en cause supportent le dommage par parts égales.

8. — Les Administrations cessent d'être responsables des envois recommandés dont les ayants droit ont donné reçu et pris livraison.

Article 9.

Retrait de correspondances; modification d'adresse ou des conditions d'envoi.

1. — L'expéditeur d'un objet de correspondance peut le faire retirer du service ou en faire modifier l'adresse, tant que cet objet n'a pas été livré au destinataire.

2. — La demande à formuler à cet effet est transmise par voie postale ou par voie télégraphique aux frais de l'expéditeur qui doit payer, savoir:

4. Dopóki przeciwieństwo nie będzie udowodnione, ciąży odpowiedzialność na tym zarządzie, który przyjął przedmiot odnośny bez zastrzeżenia, a nie może wykazać jego wydania odbiorcy albo w danym razie jego prawidłowego oddania następnemu zarządowi. Odpowiedzialność za przesyłki adresowane poste restante, *albo za inne przesyłki, przygotowane do odbioru,* gaśnie przez ich wydanie osobie, *która stosownie do przepisów, obowiązujących w kraju przeznaczenia, wykazała swą tożsamość i której nazwisko i charakter zgadza się z szczegółami adresu.*

5. Zarząd nadawczy powinien wypłacić odszkodowanie z wszelkim możliwym pośpiechem, a najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia reklamacyi. Zarząd, ponoszący odpowiedzialność, ma zwrócić zarządowi nadawczemu bezzwłocznie zapłaconą przezeń kwotę odszkodowania.

Zarząd nadawczy jest uprawniony do odszkodowania wysyłającego na rachunek zarządu pośredniego lub zarządu miejsca przeznaczenia, jeżeli zarząd ten nie załatwił sprawy po prawidłowem przedstawieniu mu reklamacyi mimo upływu roku. Zarząd, którego odpowiedzialność stwierdzono w sposób należyty a który odmówił na razie wypłaty odszkodowania, ma ponieść oprócz odszkodowania nadto wydatki poboczne, powstałe wskutek nieusprawiedliwionej zwłoki w zapłacie.

6. Każda reklamacya jest dopuszczalna jedynie w terminie jednorocznym, licząc od dnia nadania przedmiotu poleconego; po upływie tego terminu nie ma reklamujący prawa do odszkodowania.

7. Jeżeli przedmiot zaginął w czasie przewozu, a nie można stwierdzić, na czyim obszarze lub w czyim okręgu służbowym wypadek ten zaszedł, wówczas ponoszą zarządy interesowane szkodę w równych częściach.

8. Odpowiedzialność zarządów za przedmioty polecone gaśnie, gdy uprawnieni potwierdzili odbiór i odebrali przesyłki.

Artykuł 9.

Cofnięcie przesyłek listowych; zmiana adresu lub warunków przesłania.

1. Nadawca przesyłki listowej może wycofać ją z poczty albo zmienić jej adres, dopóki nie wydano przesyłki odbiorcy.

2. Odnośną prośbę przesyła się listownie lub telegraficznie na koszt wysyłającego, który ma za to zapłacić:

1° pour toute demande par voie postale, la taxe applicable à une lettre simple recommandée;

2° pour toute demande par voie télégraphique, la taxe du télégramme d'après le tarif ordinaire.

3. — *L'expéditeur d'un envoi recommandé grevé de remboursement peut, aux conditions fixées pour les demandes de modification de l'adresse, demander le dégrèvement total ou partiel du montant du remboursement.*

4. — Les dispositions du présent article ne sont pas obligatoires pour les pays dont la législation ne permet pas à l'expéditeur de disposer d'un envoi en cours de transport.

Article 10.

Fixation des taxes en monnaie autre que le franc.

Ceux des pays de l'Union qui n'ont pas le franc pour unité monétaire fixent leurs taxes à l'équivalent, dans leur monnaie respective, des taux déterminés par les divers articles de la présente Convention. Ces pays ont la faculté d'arrondir les fractions conformément au tableau inséré au Règlement d'exécution mentionné à l'article 20 de la présente Convention.

Les Administrations qui entretiennent des bureaux de poste relevant de l'Union dans des pays étrangers à l'Union fixent leurs taxes dans la monnaie locale, de la même manière. Lorsque deux ou plusieurs Administrations entretiennent de ces bureaux dans un même pays étranger à l'Union, les équivalents locaux à adopter par tous ces bureaux sont fixés de gré à gré entre les Administrations intéressées.

Article 11.

Affranchissement des envois; coupons-réponse; franchise de port.

1. — L'affranchissement de tout envoi quelconque ne peut être opéré qu'au moyen de timbres-poste valables dans le pays d'origine pour la correspondance des particuliers. Toutefois, il n'est pas permis de faire usage, dans le service international, de timbres-poste créés dans un but spécial et particulier au pays d'émission, tels que les timbres-poste dit commémoratifs d'une validité transitoire.

Sont considérés comme dûment affranchis les cartes-réponse portant des timbres-poste du pays d'émission de ces cartes et les journaux ou paquets de journaux non munis de timbres-poste, mais dont la suscription porte la mention „Abonnements-

1° Jeżeli prośbę przesyła się listownie, taksę za zwykły list polecony;

2° jeżeli prośbę przesyła się telegraficznie, taksę za telegram według zwykłej taryfy.

3. Pod warunkami, ustanowionymi co do żądania zmiany adresu, może nadawca przesyłki poleconej za pobraniem zażądać wykreślenia lub obniżenia kwoty powziątku.

4. Postanowienia artykułu niniejszego nie obowiązują dla tych krajów, których ustawodawstwo nie dozwala wysyłającemu rozporządzania przesyłką w czasie przewozu.

Artykuł 10.

Ustanowienie taks w innej walucie prócz frankowej.

Kraje związkowe, w których frank nie stanowi jednostki monetarnej, ustanawiają taksy w swej walucie krajowej według równowartości stóp taksy, ustalonych rozmaitymi artykułami niniejszego układu. Kraje te są upoważnione do zaokrąglania ułamków według tablicy, zawartej w regulaminie wykonawczym, wspomnianym w artykule 20. niniejszego układu.

Zarządy, które utrzymują związkowe urzędy pocztowe w krajach nie należących do Związku, ustanawiają ich taksy w walucie miejscowej w ten sam sposób. Jeżeli dwa lub więcej zarządów utrzymuje urzędy takie w tym samym kraju, nie należącym do Związku, wówczas ustanowi się równowartości, które urzędy te mają stosować, w porozumieniu z interesowanymi zarządami.

Artykuł 11.

Opłacanie przesyłek; rewersy na odpowiedź; uwolnienie od opłaty pocztowej.

1. Każdą przesyłkę można opłacić tylko znaczkami pocztowymi, ważnymi w kraju pochodzenia dla prywatnych przesyłek listowych. Nie wolno jednak używać w obrocie międzynarodowym znaczków pocztowych, które sporządzono w pewnym celu szczególnym, obchodzącym jedynie kraj, który je wydał, jako to tak zwanych znaczków pocztowych pamiątkowych o ważności jedynie czasowej.

Za należycie opłacone uważa się karty pocztowe z odpowiedzią, zaopatrzone znaczkami kraju, który je wydał, oraz gazety lub pakiety z gazetami, nie zaopatrzone znaczkami pocztowymi, lecz mające na adresie dopisek „abonament pocztowy“ i przesyłane

poste" et qui sont expédiés en vertu de l'Arrangement particulier sur les abonnements aux journaux, prévu à l'article 19 de la présente Convention.

2. — Des coupons-réponse peuvent être échangés entre les pays dont les Administrations ont accepté de participer à cet échange. Le prix de vente minimum du coupon-réponse est de 28 centimes ou de l'équivalent de cette somme dans la monnaie du pays qui le débite.

Ce coupon est échangeable dans tout pays participant contre un timbre de 25 centimes ou de l'équivalent de cette somme dans la monnaie du pays où l'échange est demandé. Le Règlement d'exécution prévu à l'article 20 de la Convention détermine les autres conditions de cet échange et notamment l'intervention du Bureau international dans la confection, l'approvisionnement et la comptabilité desdits coupons.

3. — Les correspondances officielles relatives au service postal, échangées entre les Administrations postales, entre ces Administrations et le Bureau international et entre les bureaux de poste des pays de l'Union, sont exemptées de l'affranchissement en timbres-poste ordinaires *et sont admises à la franchise.*

4. — Il en est de même des correspondances concernant les prisonniers de guerre, expédiées ou reçues, soit directement, soit à titre d'intermédiaire, par les bureaux de renseignements qui seraient établis éventuellement pour ces personnes, dans des pays belligérants ou dans des pays neutres ayant recueilli des belligérants sur leur territoire.

Les correspondances destinées aux prisonniers de guerre ou expédiées par eux sont également affranchies de toutes taxes postales, aussi bien dans les pays d'origine et de destination que dans les pays intermédiaires.

Les belligérants recueillis et internés dans un pays neutre sont assimilés aux prisonniers de guerre proprement dits, en ce qui concerne l'application des dispositions ci-dessus.

5. — Les correspondances déposées en pleine mer à la boîte d'un paquebot ou entre les mains *des agents des postes embarqués ou* des commandants de navires peuvent être affranchies au moyen des timbres-poste et d'après le tarif du pays auquel appartient ou dont dépend ledit paquebot. Si le dépôt à bord a lieu pendant le stationnement aux deux points extrêmes du parcours ou dans l'une des escales intermédiaires, l'affranchissement

na podstawie osobnego układu o pocztowej służbie gazetowej, wspomnianego w artykule 19. niniejszego traktatu.

2. Rewersy na odpowiedź mogą być wymieniane między krajami, których zarządy zgodziły się na uczestniczenie w tej wymianie. Cena sprzedażna rewersu na odpowiedź wynosi najmniej 28 centymów albo równowartość w walucie tego kraju, który rewersy sprzedaje.

Rewers taki można wymienić w każdym z krajów interesowanych na znaczek pocztowy za 25 centymów lub równowartość tej kwoty w walucie kraju, gdzie żąda się wymiany. Regulamin wykonawczy, przewidziany w artykule 20. układu, ustanawia dalsze warunki tej wymiany, zwłaszcza odnośnie do współdziałania Biura międzynarodowego przy sporządzaniu i dostarczaniu rewersów powyższych i przy odnośnym obrachunku.

3. Urzędowe przesyłki listowe, odnoszące się do służby pocztowej, a wymieniane przez zarządy pocztowe między sobą albo między zarządami tymi a międzynarodowem Biurem pocztowem i między urzędami pocztowymi krajów, należących do światowego Związku pocztowego, są wyjęte z pod obowiązku frankowania zapomocą znaczków pocztowych *i bywają przewożone bez opłaty.*

4. To samo odnosi się do przesyłek listowych, dotyczących jeńców wojennych, a wysyłanych lub odbieranych czy to bezpośrednio czy też za pośrednictwem biur wywiadowczych, które będą ewentualnie dla osób tych urządzone w krajach prowadzących wojnę albo w krajach neutralnych, wciągniętych w obszar operacyjny przez wojska jednego z krajów prowadzących wojnę.

Przesyłki listowe, przeznaczone dla jeńców wojennych lub wysyłane przez nich, są również uwolnione od wszelkich opłat pocztowych zarówno w kraju nadania i przeznaczenia jak i w krajach pośrednich.

Wojska kraju prowadzącego wojnę, przyjęte w jednym z krajów neutralnych i zatrzymane tamże, stoją na równi z właściwymi jeńcami wojennymi pod względem stosowania przepisów powyższych.

5. Przesyłki listowe, włożone na pełnem morzu do skrzynki listowej łodzi pakunkowej albo oddane do rąk *urzędnika pocztowego, znajdującego się na pokładzie, lub* komendanta okrętu, można frankować zapomocą znaczków pocztowych i według taryfy tego kraju, do którego okręt należy lub któremu podlega. Jeżeli oddano przesyłkę na pokładzie w czasie postoju w miejscu rozpoczęcia lub ukończenia jazdy albo w jednej ze stacyi pośrednich,

n'est valable qu'autant qu'il est effectué au moyen de timbres-poste et d'après le tarif du pays dans les eaux duquel se trouve le paquebot.

Article 12.

Attribution des taxes.

1. — Chaque Administration garde en entier les sommes qu'elle a perçues en exécution des articles 5, 6, 7, 10 et 11 précédents, sauf la bonification due pour les mandats prévus au § 2 de l'article 7 *et exception faite en ce qui concerne les coupons-réponse (art. 11).*

2. — En conséquence, il n'y a pas lieu, de ce chef, à un décompte entre les diverses Administrations de l'Union, *sous les réserves prévues au § 1 du présent article.*

3. — Les lettres et autres envois postaux ne peuvent, dans le pays d'origine, comme dans celui de destination, être frappés à la charge des expéditeurs ou des destinataires, d'aucune taxe ni d'aucun droit postal autres que ceux prévus par les articles susmentionnés.

Article 13.

Envois-exprès.

1. — Les objets de correspondance de toute nature sont, à la demande des expéditeurs, remis à domicile par un porteur spécial immédiatement après l'arrivée, dans les pays de l'Union qui consentent à se charger de ce service dans leurs relations réciproques.

2. — Ces envois, qui sont qualifiés „exprès", sont soumis à une taxe spéciale de remise à domicile; cette taxe est fixée à 30 centimes et doit être acquittée complètement et à l'avance, par l'expéditeur, en sus du port ordinaire. Elle est acquise à l'Administration du pays d'origine.

3. — Lorsque l'objet est destiné à une localité où il n'existe pas de bureau de poste *chargé de la remise à domicile des exprès*, l'Administration des postes destinataire peut percevoir une taxe complémentaire, jusqu'à concurrence du prix fixé pour la remise par exprès dans son service interne, déduction faite de la taxe fixe payée par l'expéditeur, ou de son équivalent dans la monnaie du pays qui perçoit ce complément.

La taxe complémentaire prévue ci-dessus, reste exigible en cas de réexpédition ou de mise en rebut de l'objet; elle est acquise à l'Administration qui l'a perçue.

4. — Les objets exprès non complètement affranchis pour le montant total des taxes payables

wówczas jest opłata o tyle tylko ważna, o ile przyszła do skutku zapomocą znaczków pocztowych i według taryfy tego kraju, na którego wodach okręt znajduje się.

Artykuł 12.

Pobieranie taks.

1. Każdy zarząd zatrzymuje niepodzielnie te kwoty, które pobrał w wykonaniu poprzedzających artykułów 5., 6., 7., 10. i 11., wyjąwszy wynagrodzenie za przekazy pocztowe, wspomniane w § 2. artykułu 7., *i za rewersy na odpowiedź (art. 11.).*

2. *Z wyjątkiem wynagrodzeń, przewidzianych w § 1. niniejszego artykułu,* nie przeprowadza się zatem w tym względzie obrachunku pomiędzy poszczególnymi zarządami związkowymi.

3. Listów i innych przesyłek pocztowych nie wolno ani w kraju pochodzenia ani w kraju przeznaczenia obciążać na niekorzyść nadawców lub odbiorców żadną inną taksą lub opłatą pocztową prócz tych, które ustanowiono w artykułach wyżej wspomnianych.

Artykuł 13.

Przesyłki ekspresowe.

1. W krajach związkowych, które zgodziły się na zaprowadzenie tej służby w swych stosunkach wzajemnych, doręcza się przesyłki listowe wszelkiego rodzaju na żądanie wysyłających bezpośrednio po nadejściu przez umyślnego posłańca.

2. Przesyłki takie, oznaczone dopiskiem „*express*", podlegają osobnej opłacie za doręczenie; opłata ta, której wysokość oznacza się na 30 centymów, musi być uiszczona przez wysyłającego prócz zwykłego portoryum w zupełności i z góry. Pozostaje ona własnością zarządu kraju nadania.

3. Jeżeli przedmiot jest przeznaczony dla miejsca, gdzie niema urzędu pocztowego, *upoważnionego do doręczeń ekspresowych*, wówczas może zarząd pocztowy kraju przeznaczenia pobrać należytość uzupełniającą aż do wysokości kwoty, przypadającej za doręczenie ekspresowe w jego obrocie wewnętrznym, z której należy jednak potrącić opłatę stałą, uiszczoną już przez wysyłającego, lub jej równowartość w walucie kraju, który pobiera należytość uzupełniającą.

Opłaty uzupełniającej, przewidzianej w ustępie poprzedzającym, można żądać także w razie posłania przesyłki za adresatem lub niemożności jej doręczenia; pozostaje ona własnością zarządu, który ją pobrał.

4. Przesyłki ekspresowe, nie opłacone pełną kwotą należytości, przypadających do uiszczenia

à l'avance sont distribués par les moyens ordinaires, *à moins qu'ils n'aient été traités comme exprès par le bureau d'origine.*

Article 14.

Réexpédition; rebuts.

1. — Il n'est perçu aucun supplément de taxe pour la réexpédition d'envois postaux dans l'intérieur de l'Union.

2. — Les correspondances tombées en rebut ne donnent pas lieu à restitution des droits de transit revenant aux Administrations intermédiaires, pour le transport antérieur desdites correspondances.

3. — Les lettres et les cartes postales non affranchies et les correspondances de toute nature insuffisamment affranchies, qui font retour au pays d'origine par suite de réexpédition ou de mise en rebut, sont passibles, à la charge des destinataires ou des expéditeurs, des mêmes taxes que les objets similaires directement adressés du pays de la première destination au pays d'origine.

Article 15.

Échange de dépêches closes avec les bâtiments de guerre.

1. — Des dépêches closes peuvent être échangées entre les bureaux de poste de l'un des pays contractants et les commandants de divisions navales ou bâtiments de guerre de ce même pays en station à l'étranger *ou entre le commandant d'une de ces divisions navales ou bâtiments de guerre et le commandant d'une autre division ou bâtiments du même pays*, par l'intermédiaire des services territoriaux ou maritimes dépendant d'autres pays.

2. — Les correspondances de toute nature comprises dans ces dépêches doivent être exclusivement à l'adresse ou en provenance des états-majors et des équipages des bâtiments destinataires ou expéditeurs des dépêches; les tarifs et conditions d'envoi qui leur sont applicables sont déterminés, d'après ses règlements intérieurs, par l'Administration des postes du pays auquel appartiennent les bâtiments.

3. — Sauf arrangement contraire entre les Offices intéressés, l'Office postal expéditeur ou destinataire des dépêches dont il s'agit est redevable, envers les Offices intermédiaires, de frais de transit calculés conformément aux dispositions de l'article 4.

z góry, doręczy się w sposób zwykły, *wyjąwszy, gdy urząd nadawczy postąpił z nimi tak jak z przesyłkami ekspresowymi.*

Artykuł 14.

Posyłanie przesyłek za adresatem; przesyłki niedoręczalne.

1. Za posyłanie przesyłek listowych za adresatem w obrębie obszaru związkowego nie pobiera się taksy uzupełniającej.

2. Za przesyłki listowe, które wracają jako niedoręczalne, nie będzie się zwracać należytości, uiszczonych zarządom pośrednim za ich przewóz do pierwotnego miejsca przeznaczenia.

3. Nieopłacone listy i karty pocztowe, tudzież niedostatecznie opłacone przesyłki listowe wszelkiego rodzaju, które wracają do kraju pochodzenia z powodu posłania za adresatem lub niedoręczalności, podlegają na niekorzyść odbiorców lub wysyłających tym samym opłatom, co przedmioty tego samego rodzaju, adresowane wprost z pierwszego kraju przeznaczenia do kraju pochodzenia.

Artykuł 15.

Wymiana odsyłek listowych z okrętami wojennymi.

1. Między urzędami pocztowymi jednego z krajów kontraktujących a komendantami eskader lub okrętów wojennych tego samego kraju, znajdujących się na wodach obcych, *albo między komendantem jednej eskadry lub jednego okrętu wojennego a komendantem innej eskadry lub innych okrętów wojennych tego samego kraju* mogą być wymieniane odsyłki listowe za pośrednictwem lądowych lub morskich połączeń pocztowych, zależnych od innych krajów.

2. Przesyłki listowe wszelkiego rodzaju, zawarte w tych odsyłkach, mogą być adresowane wyłącznie tylko do sztabów i załogi okrętów, które odbierają odsyłki lub wysyłają je, albo też pochodzić od nich; stopy opłat i warunki przewozu, które mają być stosowane do powyższych przesyłek listowych, oznaczy zarząd pocztowy kraju, do którego okręty należą, według swoich przepisów wewnętrznych.

3. Z zastrzeżeniem odmiennych układów między zarządami interesowanymi winien zarząd pocztowy, który ekspedyuje lub odbiera wspomniane odsyłki listowe, dać zarządom, uskuteczniającym przewóz pośredni, wynagrodzenie za przewóz ten; wynagrodzenie powyższe oblicza się według postanowień artykułu 4.

Article 16.

Interdictions.

1. — Il n'est pas donné cours aux papiers d'affaires, échantillons et imprimés qui ne remplissent pas les conditions requises, pour ces catégories d'envois, par l'article 5 de la présente Convention et par le Règlement d'exécution prévu à l'article 20.

2. — Le cas échéant, ces objets sont renvoyés au timbre d'origine et remis, s'il est possible, à l'expéditeur, *sauf le cas, s'il s'agit d'objets affranchis au moins partiellement, où l'Administration du pays de destination serait autorisée, par sa législation ou par ses règlements intérieurs, à les mettre en distribution.*

3. — Il est interdit:

1° d'expédier par la poste:

a) des échantillons et autres objets qui, par leur nature, peuvent présenter du danger pour les agents postaux, salir ou détériorer les correspondances;

b) des matières explosibles, inflammables ou dangereuses; des animaux et insectes, vivants ou morts, sauf les exceptions *mentionnées au Règlement d'exécution prévu à l'article 20 de la Convention;*

2° d'insérer dans les correspondances ordinaires ou recommandées consignées à la poste:

a) des pièces de monnaie;
b) des objets passibles de droits de douane;
c) des matières d'or ou d'argent, des pierreries, des bijoux et autres objets précieux, mais seulement dans le cas où leur insertion ou expédition serait défendue d'après la législation des pays intéressés;

d) des objets quelconques dont l'entrée ou la circulation sont interdites dans le pays de destination.

4. — Les envois tombant sous les prohibitions du paragraphe 3 qui précède et qui auraient été à tort admis à l'expédition, doivent être renvoyés au timbre d'origine, sauf le cas où l'Administration du pays de destination serait autorisée, par sa législation ou par ses règlements intérieurs, à en disposer autrement.

Toutefois, les matières explosibles, inflammables ou dangereuses ne sont pas renvoyées au timbre d'origine; elles sont détruites sur place par les soins de l'Administration qui en constate la présence.

Artykuł 16.

Zakazy.

1. Wykluczone od przewozu są papiery kupieckie, próbki towarowe i druki, które nie odpowiadają warunkom, przepisanym dla przesyłek takich artykułem 5. niniejszego układu i regulaminem wykonawczym, przewidzianym w artykule 20.

2. W danym wypadku odeśle się przesyłki te do miejsca pochodzenia, a w miarę możności zwróci je wysyłającemu, *wyjąwszy przedmioty przynajmniej częściowo opłacone, o ile zarząd kraju przeznaczenia jest upoważniony swem ustawodawstwem lub przepisami wewnętrznymi do ich doręczenia.*

3. Jest zakazane:

1° przesyłanie pocztą:

a) próbek towarowych lub innych przedmiotów, które ze względu na swe własności mogą spowodować niebezpieczeństwo dla funkcyonaryuszy pocztowych albo zanieczyścić lub uszkodzić inne przesyłki;
b) materyi wybuchowych, łatwo zapalnych lub niebezpiecznych; zwierząt i owadów żywych lub martwych z zastrzeżeniem wyjątków, *wspomnianych w regulaminie wykonawczym, przewidzianym w artykule 20. układu;*

2° załączanie do przesyłek, nadanych na pocztę jako polecone lub niepolecone:

a) monet;
b) przedmiotów, podlegających cłu;
c) przedmiotów złotych lub srebrnych, drogich kamieni, kosztowności lub innych przedmiotów wartościowych, jednak tylko w tym wypadku, jeżeli ich dołączanie lub przewożenie jest wzbronione ustawodawstwem krajów interesowanych;
d) wszelkich przedmiotów, których wprowadzanie lub rozpowszechnianie w kraju przeznaczenia jest zakazane.

4. Przesyłki, które podpadają pod zakazy, podane w poprzedzającym paragrafie 3., a które wbrew przepisom dopuszczono do przewozu, należy odesłać do miejsca pochodzenia, wyjąwszy wypadek, iż zarząd kraju przeznaczenia byłby upoważniony swem ustawodawstwem lub swymi przepisami wewnętrznymi do postąpienia z nimi w inny sposób.

Przedmiotów wybuchowych, łatwo zapalnych lub z innego względu niebezpiecznych nie będzie się jednak zwracać do miejsca pochodzenia; zarząd, który stwierdził ich istnienie, zarządzi na miejscu zniszczenie przesyłki.

5. — Est d'ailleurs réservé le droit du Gouvernement de tout pays de l'Union de ne pas effectuer, sur son territoire, le transport ou la distribution, tant des objets jouissant de la modération de taxe à l'égard desquels il n'a pas été satisfait aux lois, ordonnances ou décrets qui règlent les conditions de leur publication ou de leur circulation dans ce pays, que des correspondances de toute nature qui portent ostensiblement des inscriptions, dessins, etc., interdits par les dispositions légales ou réglementaires en vigueur dans le même pays.

Article 17.

Relations avec les pays étrangers à l'Union.

1. — Les Offices de l'Union qui ont des relations avec des pays situés en dehors de l'Union, doivent prêter leur concours à tous les autres Offices de l'Union:

1° pour la transmission, par leur intermédiaire, soit à découvert, soit en dépêches closes, si ce mode de transmission est admis d'un commun accord par les Offices d'origine et de destination des dépêches, des correspondances à destination ou provenant des pays en dehors de l'Union;

2° pour l'échange des correspondances, soit à découvert, soit en dépêches closes, à travers les territoires ou par l'intermédiaire de services dépendant desdits pays en dehors de l'Union;

3° pour que les correspondances soient soumises en dehors de l'Union, comme dans le ressort de l'Union, aux frais de transit déterminés par l'article 4.

2. — Les frais totaux de transit maritime dans l'Union et en dehors de l'Union ne peuvent pas excéder 15 francs par kilogramme de lettres et de cartes postales et 1 franc par kilogramme d'autres objets. Le cas échéant, ces frais sont répartis au prorata des distances, entre les Offices intervenant dans le transport.

3. — Les frais de transit, territorial ou maritime, en dehors des limites de l'Union comme dans le ressort de l'Union, des correspondances auxquelles s'applique le présent article, sont constatés dans la même forme que les frais de transit afférents aux correspondances échangées entre pays de l'Union *au moyen des services d'autres pays de l'Union.*

4. — Les frais de transit des correspondances à destination des pays en dehors de l'Union postale sont à la charge de l'Office du pays d'origine, qui fixe les taxes d'affranchissement dans son

5. Zresztą zastrzega się rządowi każdego z krajów związkowych prawo wyłączenia od przewozu lub doręczania na swym obszarze zarówno przedmiotów, dopuszczonych do przewozu za zniżoną opłatą, które nie odpowiadają istniejącym tam ustawom, rozporządzeniom i przepisom co do warunków ich rozpowszechniania i obrotu, jak i przesyłek listowych wszelkiego rodzaju, zaopatrzonych w widoczne uwagi, rysunki itp., niedopuszczalne według przepisów ustawowych lub regulaminowych tego kraju.

Artykuł 17.

Stosunki z krajami, nie należącymi do Związku.

1. Zarządy związkowe, które utrzymują stosunki z krajami, nie należącymi do Związku, mają użyczać swego współdziałania wszystkim innym zarządom związkowym:

1° celem przewozu przesyłek listowych, przeznaczonych dla krajów, które nie należą do Związku, albo pochodzących z krajów takich, i to zarówno pojedynczo jak i w zamkniętych pakietach, jeżeli ten rodzaj przewozu między zarządem kraju pochodzenia i zarządem kraju przeznaczenia jest dopuszczony za zgodnem porozumieniem;

2° celem wymiany przesyłek listowych, czyto pojedynczo czy w zamkniętych pakietach, przez obszar tych krajów, nie należących do Związku, albo za pośrednictwem środków przewozowych, które podlegają tym krajom;

3° w tym celu, aby przesyłki listowe poza obrębem Związku były poddane opłatom za przewóz pośredni, ustanowionym w artykule 4., tak samo jak w obrębie obszaru związkowego.

2. Łączne opłaty za przewóz morzem w obrębie i poza obrębem Związku nie mogą przekraczać 15 franków za kilogram listów i kart pocztowych, a 1 franka za kilogram innych przedmiotów. W danym razie rozdzieli się opłaty te w stosunku do przestrzeni przewozu między zarządy, współdziałające w przewozie.

3. Opłaty za przewóz pośredni lądowy i morski przesyłek listowych, do których stosuje się artykuł niniejszy, i to tak poza granicami Związku jak i w jego obszarze, ustanowi się w ten sam sposób, jak opłaty za przewóz pośredni przesyłek listowych, wymienianych pomiędzy krajami związkowymi *za pośrednictwem środków przewozowych innych krajów związkowych.*

4. Opłaty za przewóz pośredni przesyłek listowych do krajów poza obrębem światowego Związku pocztowego ponosi zarząd kraju pochodzenia, który ustanawia dla swego obszaru służbo-

service desdites correspondances, sans que ces taxes puissent être inférieures au tarif normal de l'Union.

5. — Les frais de transit des correspondances originaires des pays en dehors de l'Union ne sont pas à la charge de l'Office du pays de destination. Cet Office distribue sans taxe les correspondances qui lui sont livrées comme complètement affranchies; il taxe les correspondances non affranchies au double du tarif d'affranchissement applicable dans son propre service aux envois similaires à destination du pays d'où proviennent lesdites correspondances, et les correspondances insuffisamment affranchies au double de l'insuffisance, sans que la taxe puisse dépasser celle qui est perçue sur les correspondances non affranchies de mêmes nature, poids et origine.

6. — A l'égard de la responsabilité en matière d'objets recommandés, les correspondances sont traitées:

pour le transport dans le ressort de l'Union, d'après les stipulations de la présente Convention;

pour le transport en dehors des limites de l'Union, d'après les conditions notifiées par l'Office de l'Union qui sert d'intermédiaire.

Article 18.

Timbres-poste contrefaits.

Les hautes parties contractantes s'engagent à prendre, ou à proposer à leurs législatures respectives, les mesures nécessaires pour punir l'emploi frauduleux, pour l'affranchissement de correspondances, de timbres-poste contrefaits ou ayant déjà servi. Elles s'engagent également à prendre, ou à proposer à leurs législatures respectives, les mesures nécessaires pour interdire et réprimer les opérations frauduleuses de fabrication, vente, colportage ou distribution de vignettes et timbres en usage dans le service des postes, contrefaits ou imités de telle manière qu'ils pourraient être confondus avec les vignettes et timbres émis par l'Administration d'un des pays adhérents.

Article 19.

Services faisant l'objet d'arrangements particuliers.

Le service des lettres et boîtes avec valeur déclarée, et ceux des mandats de poste, des colis postaux, des valeurs à recouvrer, des livrets d'iden-

wego opłaty pocztowe za wspomniane przesyłki listowe; opłaty te nie mogą być jednak niższe od zwyczajnej taryfy związkowej.

5. Należytości za przewóz pośredni przesyłek listowych, pochodzących z krajów, które nie należą do Związku, nie obciążają zarządu kraju przeznaczenia. Zarząd ten doręcza przesyłki listowe, które oddano mu jako zupełnie opłacone, bez poboru opłat. Za korespondencye nieopłacone pobiera on podwójną wysokość opłaty pocztowej, która przypadałaby w jego własnym okręgu służbowym za przesyłki tego samego rodzaju, przeznaczone do kraju, z którego wspomniane przesyłki pochodzą, a za przesyłki niedostatecznie opłacone podwójną wysokość kwoty niedopłaconej, przyczem jednak należytość ta nie może przekraczać tej opłaty, którą pobiera się za nieopłacone przesyłki listowe tego samego rodzaju, tej samej wagi i tego samego pochodzenia.

6. Pod względem odpowiedzialności za przedmioty polecone postępuje się z odnośnymi przesyłkami listowymi:

co do przewozu w obrębie Związku, według postanowień układu niniejszego;

co do przewozu poza granicami Związku, stosownie do warunków, które oznajmi zarząd, służący za pośrednika.

Artykuł 18.

Podrobione znaczki pocztowe.

Wysokie Strony kontraktujące zobowiązują się do wydania potrzebnych zarządzeń lub zawnioskowania ich u właściwych władz ustawodawczych w celu karania oszustnego użycia podrobionych lub już użytych pocztowych znaczków wartościowych do frankowania przesyłek listowych. Zobowiązują się one również do wydania potrzebnych zarządzeń lub zawnioskowania ich u właściwych władz ustawodawczych w celu zabronienia i uniemożliwienia działań oszustnych przez sporządzanie, sprzedaż, puszczanie w obieg lub rozpowszechnianie winiet lub znaczków wartościowych, nadających się do użytku pocztowego, tak sfałszowanych lub podrobionych, iż mogą być wzięte za winiety lub znaczki wartościowe, wydawane przez zarząd jednego z krajów kontraktujących.

Artykuł 19.

Gałęzie służby, stanowiące przedmiot osobnych układów.

Gałęzie służby, mające za przedmiot listy i pudełka z podaną wartością, przekazy pocztowe, pakiety pocztowe, zlecenia pocztowe, książeczki toż-

tité, des abonnements aux journaux, etc. font l'objet d'arrangements particuliers entre les divers pays ou groupes de pays de l'Union.

Article 20.

Règlement d'exécution; arrangements spéciaux entre Administrations.

1. — Les Administrations postales des divers pays qui composent l'Union sont compétentes pour arrêter d'un commun accord, dans un Règlement d'exécution, toutes les mesures d'ordre et de détail qui sont jugées nécessaires.

2. — Les différentes Administrations peuvent, en outre, prendre entre elles les arrangements nécessaires au sujet des questions qui ne concernent pas l'ensemble de l'Union, pourvu que ces arrangements ne dérogent pas à la présente Convention.

3. — Il est toutefois permis aux Administrations intéressées de s'entendre mutuellement pour l'adoption de taxes réduites dans un rayon de 30 kilomètres.

Article 21.

Législation interne; unions restreintes.

1. — La présente Convention ne porte point altération à la législation de chaque pays dans tout ce qui n'est pas prévu par les stipulations contenues dans cette Convention.

2. — Elle ne restreint pas le droit des parties contractantes de maintenir et de conclure des traités, ainsi que de maintenir et d'établir des unions plus restreintes, en vue de la réduction des taxes ou de toute autre amélioration des relations postales.

Article 22.

Bureau international.

1. — Est maintenue l'institution, sous le nom de Bureau international de l'Union postale universelle, d'un Office central qui fonctionne sous la haute surveillance de l'Administration des postes suisses, et dont les frais sont supportés par toutes les Administrations de l'Union.

2. — Ce Bureau demeure chargé de réunir, de coordonner, de publier et de distribuer les renseignements de toute nature qui intéressent le service international des postes; d'émettre, à la demande des parties en cause, un avis sur les questions litigieuses; d'instruire les demandes en modification des actes du Congrès; de notifier les changements adoptés, et, en général, de procéder aux études et aux travaux dont il serait saisi dans l'intérêt de l'Union postale.

samości, abonament gazet itd., stanowią przedmiot osobnych układów między poszczególnymi krajami związkowymi lub ich grupami.

Artykuł 20.

Regulamin wykonawczy; szczególne układy między zarządami.

1. Zarządy pocztowe poszczególnych krajów, tworzących Związek, są upoważnione do wydania we wzajemnem porozumieniu drogą regulaminu wykonawczego wszystkich potrzebnych zarządzeń co do porządku służby i jej szczegółów.

2. Nadto mogą poszczególne zarządy zawierać w razie potrzeby także ze sobą układy co do tych punktów, które nie odnoszą się do całości Związku, z zastrzeżeniem, by układy te nie sprzeciwiały się postanowieniom niniejszego traktatu.

3. Interesowanym zarządom wolno zawrzeć ze sobą układy co do ustanowienia zniżonych taks dla obrotu w okręgu pogranicznym na odległość 30 kilometrów.

Artykuł 21.

Ustawodawstwo wewnętrzne; związki ściślejsze.

1. Układ niniejszy nie narusza wcale ustawodawstwa poszczególnych krajów we wszystkich tych szczegółach, które nie są unormowane zawartymi w nim postanowieniami.

2. Również nie ogranicza on prawa stron kontraktujących do utrzymania w mocy dawniejszych umów, względnie zawierania nowych, tudzież do utrzymania i tworzenia związków ściślejszych w celu obniżenia należytości lub jakiegokolwiek innego ulepszenia obrotu pocztowego.

Artykuł 22.

Biuro międzynarodowe.

1. Instytucya centralna pod nazwą „Biuro międzynarodowe światowego Związku pocztowego“, która sprawuje swe czynności pod kierownictwem szwajcarskiego zarządu pocztowego, a której koszta pokrywają wszystkie zarządy Związku, istnieć będzie i nadal.

2. Zadaniem Biura tego będzie także i nadal zbieranie, zestawianie, ogłaszanie i rozsyłanie wiadomości wszelkiego rodzaju, odnoszących się do międzynarodowej służby pocztowej, wydawanie na wniosek interesowanych opinii w sprawach spornych, przygotowywanie ewentualnych wniosków co do zmiany uchwał kongresu, ogłaszanie przyjętych zmian i w ogóle zajmowanie się wszystkimi badaniami i pracami, które będą mu poruczone w interesie Związku pocztowego.

Article 23.

Litiges à régler par arbitrage.

1. — En cas de dissentiment entre deux ou plusieurs membres de l'Union, relativement à l'interprétation de la présente Convention ou à la responsabilité *déricant, pour une Administration, de l'application de la dite Convention,* la question en litige est réglée par jugement arbitral. A cet effet, chacune des Administrations en cause choisit un autre membre de l'Union qui n'est pas directement intéressé dans l'affaire.

2. — La décision des arbitres est donnée à la majorité absolue des voix.

3. — En cas de partage des voix, les arbitres choisissent, pour trancher le différend, une autre Administration également désintéressée dans le litige.

4. — Les dispositions du présent article s'appliquent également à tous les arrangements conclus en vertu de l'article 19 précédent.

Artykuł 23.

Sprawy sporne, które ma załatwiać sąd polubowny.

1. Jeżeli między dwoma lub więcej członkami Związku objawi się różnica zdań co do tłumaczenia niniejszego układu albo co do odpowiedzialności, *wynikającej dla pewnego zarządu z jego zastosowania,* wówczas ma być odnośna sprawa sporna załatwiona przez sąd polubowny. W tym celu wybierze każdy z wchodzących w grę zarządów jednego członka Związku, nie interesowanego bezpośrednio w sprawie odnośnej.

2. Sąd polubowny rozstrzyga zwykłą większością głosów.

3. W razie równości głosów wybierają sędziowie polubowni celem rozstrzygnięcia kwestyi spornej inny zarząd, również nie interesowany w sprawie

4. Postanowienia artykułu niniejszego obowiązują również co do wszystkich układów, zawartych stosownie do poprzedzającego artykułu 19.

Article 24.

Adhésions à la Convention.

1. — Les pays qui n'ont point pris part à la présente Convention sont admis à y adhérer sur leur demande.

2. — Cette adhésion est notifiée, par la voie diplomatique, au Gouvernement de la Confédération suisse et, par ce Gouvernement, à tous les pays de l'Union.

3. — Elle emporte, de plein droit, accession à toutes les clauses et admission à tous les avantages stipulés par la présente Convention.

4. — Il appartient au Gouvernement de la Confédération suisse de déterminer, d'un commun accord avec le Gouvernement du pays intéressé, la part contributive de l'Administration de ce dernier pays dans les frais du Bureau international, et, s'il y a lieu, les taxes à percevoir par cette Administration en conformité de l'article 10 précédent.

Artykuł 24.

Przystąpienie do układu.

1. Kraje, które nie wzięły udziału w układzie niniejszym, mogą na żądanie przystąpić do niego.

2. O przystąpieniu zawiadomi się drogą dyplomatyczną rząd Związku szwajcarskiego, który poda to do wiadomości wszystkich krajów związkowych.

3. Przystąpienie powoduje przyjęcie z pełnym skutkiem prawnym wszystkich postanowień, zawartych w układzie niniejszym, oraz udział we wszystkich korzyściach, które układ ten zapewnia.

4. Obowiązkiem rządu Związku szwajcarskiego jest oznaczenie we wspólnem porozumieniu z rządem odnośnego kraju wysokości dodatku, który zarząd kraju tego ma opłacać na koszta Biura międzynarodowego, oraz w razie potrzeby taks, które zarząd powyższy ma pobierać stosownie do postanowień poprzedzającego artykułu 10.

Article 25.

Congrès et conférences.

1. — Des Congrès de plénipotentiaires des pays contractants ou de simples Conférences administratives, selon l'importance des questions à

Artykuł 25.

Kongresy i konferencye.

1. Na żądanie albo za zgodą co najmniej dwóch trzecich części rządów lub zarządów mają odbywać się stosownie do ważności spraw, prze-

résoudre, sont réunis lorsque la demande en est faite ou approuvée par les deux tiers, au moins, des Gouvernements ou Administrations, suivant le cas.

2. — Toutefois, un Congrès doit avoir lieu au plus tard cinq ans après la date de la mise à exécution des actes conclus au dernier Congrès.

3. — Chaque pays peut se faire représenter soit par un ou plusieurs délégués, soit par la délégation d'un autre pays. Mais il est entendu que le délégué ou les délégués d'un pays ne peuvent être chargés que de la représentation de deux pays, y compris celui qu'ils représentent.

4. — Dans les délibérations, chaque pays dispose d'une seule voix.

5. — Chaque Congrès fixe le lieu de la réunion du prochain Congrès.

6. — Pour les Conférences, les Administrations fixent les lieux de réunion sur la proposition du Bureau international.

znaczonych do załatwienia, kongresy pełnomocników krajów kontraktujących albo zwykłe konferencye.

2. W każdym jednak razie powinien kongres odbyć się co najmniej w 5 lat po dniu, w którym uchwały, powzięte na ostatnim kongresie, weszły w moc obowiązującą.

3. Każdy kraj może poruczyć swe zastępstwo jednemu lub kilku delegatom albo delegacyi innego kraju. Rozumie się jednak, że delegat lub delegaci pewnego kraju nie mogą być przedstawicielami więcej jak dwóch krajów, wliczając i ten kraj, który ich wysłał.

4. Przy obradach ma każdy kraj tylko jeden głos.

5. Każdy kongres oznacza miejsce, gdzie najbliższy kongres ma się zebrać.

6. Miejsce zebrania się konferencyi oznaczają zarządy na wniosek Biura międzynarodowego.

Article 26.

Propositions dans l'intervalle des réunions.

1. — Dans l'intervalle qui s'écoule entre les réunions, toute Administration des postes d'un pays de l'Union a le droit d'adresser aux autres Administrations participantes, par l'intermédiaire du Bureau international, des propositions concernant le régime de l'Union.

Pour être mise en délibération, chaque proposition doit être appuyée par au moins 2 Administrations, sans compter celle dont la proposition émane. Lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps que la proposition, le nombre nécessaire de déclarations d'appui, la proposition reste sans aucune suite.

2. — Toute proposition est soumise au procédé suivant:

Un délai de six mois est laissé aux Administrations de l'Union pour examiner les propositions et pour faire parvenir au Bureau international, le cas échéant, leurs observations. Les amendements ne sont pas admis. Les réponses sont réunies par les soins du Bureau international et communiquées aux Administrations avec l'invitation de se prononcer pour ou contre. Celles qui n'ont point fait parvenir leur vote dans un délai de six mois, à compter de la date de la seconde circulaire du Bureau international leur notifiant les observations apportées, sont considérées comme s'abstenant.

Artykuł 26.

Wnioski w czasie między zebraniami.

1. W ciągu okresu czasu między dwoma zebraniami ma zarząd pocztowy każdego kraju związkowego prawo przedkładania innym zarządom interesowanym za pośrednictwem Biura międzynarodowego wniosków co do obrotu związkowego.

Aby wniosek mógł być poddany pod obrady, musi on być poparty co najmniej przez dwa zarządy, nie licząc tego zarządu, od którego pochodzi. Jeżeli Biuro międzynarodowe nie otrzyma równocześnie z wnioskiem potrzebnej liczby oświadczeń popierających, w takim razie nie uwzględni się wniosku.

2. Każdy wniosek podlega następującemu postępowaniu:

Zarządom związkowym pozostawia się termin sześciomiesięczny celem zbadania wniosków i przesłania swych ewentualnych uwag do Biura międzynarodowego. Wnioski na zmianę nie są dopuszczalne. Biuro międzynarodowe zestawia odpowiedzi i udziela je zarządom z wezwaniem, by oświadczyły się za lub przeciw. Co do zarządów, które nie oddały swego głosu w ciągu terminu sześciomiesięcznego, licząc od daty drugiego okólnika Biura międzynarodowego, zawiadamiającego je o poczynionych uwagach, przyjmuje się, iż chcą powstrzymać się od głosowania.

3. — Pour devenir exécutoires, les propositions doivent réunir, savoir:

1° l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions du présent article et des articles 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 15, 18, 27, 28 et 29;

2° les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions de la Convention autres que celles des articles 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 15, 18, 26, 27, 28 et 29;

3° la simple majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions de la Convention, hors le cas de litige prévu à l'article 23 précédent.

4. — Les résolutions valables sont consacrées, dans les deux premiers cas, par une déclaration diplomatique que le Gouvernement de la Confédération suisse est chargé d'établir et de transmettre à tous les Gouvernements des pays contractants, et, dans le troisième cas, par une simple notification du Bureau international à toutes les Administrations de l'Union.

5. — Toute modification ou résolution adoptée n'est exécutoire que trois mois, au moins, après sa notification.

3. Do przyjęcia wniosków potrzeba:

1° Jednomyślności, jeżeli chodzi o przyjęcie nowych postanowień lub o zmianę postanowień niniejszego artykułu i artykułów 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 12., 13., 15., 18., 27., 28. i 29.;

2° większości dwóch trzecich, jeżeli chodzi o zmianę innych postanowień układu, a nie tych, które mieszczą się w artykułach 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 12., 13., 15., 18., 26., 27., 28. i 29.;

3° zwykłej większości głosów, jeżeli pomijając wypadek różnicy zdań, przewidziany w poprzedzającym artykule 23., chodzi o tłumaczenie postanowień układu.

4. Ważne uchwały będą stwierdzone w obu pierwszych wypadkach przez oświadczenie dyplomatyczne, które rząd Związku szwajcarskiego wygotuje i prześle rządom wszystkich krajów kontraktujących, a w trzecim wypadku przez zwykłe uwiadomienie Biura międzynarodowego, wysłane do wszystkich zarządów związkowych.

5. Przyjęte zmiany i nowe uchwały nie mogą wejść w wykonanie przed upływem co najmniej trzech miesięcy od ich ogłoszenia.

Article 27.

Protectorats et colonies dans l'Union.

Sont considérés comme formant, pour l'application des articles 22, 25 et 26 précédents, un seul pays ou une seule Administration, suivant le cas:

1° *Les protectorats allemands de l'Afrique;*

2° *Les protectorats allemands de l'Asie et de l'Australasie;*

3° L'Empire de l'Inde britannique;

4° Le Dominion du Canada;

5° *La Confédération australienne (Commonwealth of Australia) avec la Nouvelle-Guinée britannique;*

6° L'ensemble des colonies *et protectorats* britanniques de l'Afrique du Sud;

7° L'ensemble de toutes les autres colonies britanniques;

8° *L'ensemble des possessions insulaires des États-Unis d'Amérique comprenant actuellement les îles Hawaï, les îles Philippines et les îles de Porto-Rico et de Guam;*

9° L'ensemble des colonies danoises:

Artykuł 27.

Obszary protegowane i kolonie w obrębie Związku.

Przy stosowaniu poprzedzających artykułów 22., 25. i 26. uważa się według okoliczności za jeden kraj lub za jeden zarząd:

1° *obszary afrykańskie, będące pod opieką Niemiec;*

2° *obszary azyatyckie i australskie, będące pod opieką Niemiec;*

3° Cesarstwo Brytańsko-Indyjskie;

4° obszar Kanady;

5° *Związek Państw Australskich (Commonwealth of Australia) wraz z Nową Gwineą Brytańską;*

6° *ogół brytańskich kolonii i obszarów protegowanych w Afryce południowej;*

7° ogół wszystkich innych kolonii brytańskich:

8° *ogół wysp, będących w posiadaniu Stanów Zjednoczonych Ameryki, który obejmuje na razie wyspy Hawaï, Filipiny, Portorico i Guam;*

9° ogół kolonii duńskich:

10° L'ensemble des colonies espagnoles;

11° L'Algérie;

12° Les colonies et protectorats français de l'Indo-Chine;

13° L'ensemble des autres colonies françaises;

14° L'ensemble des colonies italiennes;

15° L'ensemble des colonies néerlandaises;

16° Les colonies portugaises de l'Afrique;

17° L'ensemble des autres colonies portugaises.

Article 28.

Durée de la Convention.

La présente Convention sera mise à exécution *le 1er octobre 1907* et demeurera en vigueur pendant un temps indéterminé; mais chaque partie contractante a le droit de se retirer de l'Union, moyennant un avertissement donné une année à l'avance par son Gouvernement au Gouvernement de la Confédération suisse.

Article 29.

Abrogation des traités antérieurs; ratification.

1. — Sont abrogées à partir du jour de la mise à exécution de la présente Convention toutes les dispositions des Traités, Conventions, Arrangements ou autres Actes conclus antérieurement entre les divers pays ou Administrations, pour autant que ces dispositions ne seraient pas conciliables avec les termes de la présente Convention, et sans préjudice des droits réservés par l'article 21 ci-dessus.

2. — La présente Convention sera ratifiée aussitôt que faire se pourra. Les actes de ratification seront échangés *à Rome.*

3. — En foi de quoi les plénipotentiaires des pays ci-dessus énumérés ont signé la présente Convention *à Rome, le vingt-six mai mil neuf cent six.*

10° ogół kolonii hiszpańskich;

11° Algier:

12° francuskie kolonie i obszary protegowane w Indo-Chinach;

13° ogół innych kolonii francuskich;

14° ogół kolonii włoskich;

15° ogół kolonii niderlandzkich;

16° kolonie portugalskie w Afryce;

17° ogół innych kolonii portugalskich.

Artykuł 28.

Czas trwania układu.

Układ niniejszy wejdzie w wykonanie *w dniu 1. października 1907* i pozostanie w mocy przez czas nieoznaczony; każda ze stron kontraktujących ma jednak prawo wystąpienia z układu, jeżeli rząd jej doniesie o zamiarze tym rządowi Związku szwajcarskiego na rok naprzód.

Artykuł 29.

Uchylenie układów dawniejszych; ratyfikacya.

1. Od dnia wejścia w wykonanie układu niniejszego tracą moc obowiązującą wszystkie postanowienia traktatów, układów lub innych aktów, zawartych poprzednio między poszczególnymi krajami i zarządami, a to o tyle, o ile przepisy ich nie są w zgodzie z postanowieniami układu obecnego, jednak bez naruszenia praw, zastrzeżonych w poprzedzającym artykule 21.

2. Układ niniejszy ma być jak najrychlej ratyfikowany. Dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w *Rzymie.*

3. W dowód tego podpisali pełnomocnicy krajów wyżej wymienionych układ niniejszy w *Rzymie, dnia dwudziestego szóstego maja roku tysiąc dziewięćsetnego szóstego.*

Pour l'Autriche:

Stibral.
Eberan.

Za Austryę:

Pour la Hongrie:

Pierre de Szalay.
Dr. de Hennyey.

Za Węgry:

Pour la Bosnie-Herzégovine:

Schleyer.
Kowarschik.

Za Bośnię-Hercegowinę:

Pour l'Allemagne et les Protectorats allemands: Za Niemcy i obszary, będące pod opieką Niemiec :

Gieseke.
Knof.

Pour les États-Unis d'Amérique et les possessions insulaires des États-Unis d'Amérique: Za Stany Zjednoczone Ameryki i wyspy, będące w posiadaniu Stanów Zjednoczonych Ameryki.

N. M. Brooks.
Edward Rosewater.

Pour la République Argentine: Za Rzeczpospolitą Argentyńską:

Alberto Blancas.

Pour la Belgique: Za Belgię:

J. Sterpin.
L. Wodon.
A. Lambin.

Pour la Bolivie: Za Boliwię:

J. de Lemoine.

Pour le Brésil: Za Brazylię:

Joaquim Carneiro de Miranda e Horta.

Pour la Bulgarie: Za Bulgaryę:

Iv. Stoyanovitch.
T. Tzontcheff.

Pour le Chili: Za Chile:

Carlos Larrain Claro.
M. Luis Santos Rodriguez.

Pour l'Empire de Chine: Za Cesarstwo Chińskie:

Pour la République de Colombie: Za Rzeczpospolitą Kolumbijską:

G. Michelsen.

Pour l'État indépendant du Congo: Za niezawisłe Państwo Kongo:

J. Sterpin.
L. Wodon.
A. Lambin.

Pour l'Empire de Corée: Za Cesarstwo Koreańskie:

Kanichiro Matsuki.
Takeji Kawamura.

Pour la République de Costa-Rica: Za Rzeczpospolitą Costa-Rica:

Rafael Montealegre.
Alf. Esquivel.

Pour la Crète: Za Kretę:

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour la République de Cuba: Za Rzeczpospolitą Kuba:

Dr. Carlos de Pedroso.

Pour le Danemark et les colonies danoises: Za Danię i kolonie duńskie:

Kiörboe.

Pour la République Dominicaine: Za Rzeczpospolitą Dominikańską:

Pour l'Égypte: Za Egipt:

Y. Saba.

Pour l'Équateur: Za Ecuador:

Hector R. Gómez.

Pour l'Espagne et les colonies espagnoles: Za Hiszpanię i kolonie hiszpańskie:

Carlos Florez.

Pour l'Empire d'Éthiopie: Za Cesarstwo Etyopskie:

Pour la France et l'Algérie: Za Francyę i Algier:

Jacotey.
Lucien Saint.
Herman.

Pour les colonies et protectorats français de l'Indo-Chine: Za francuskie kolonie i obszary protegowane w Indo-Chinach:

G. Schmidt.

Pour l'ensemble des autres colonies françaises: Za ogół innych kolonii francuskich:

Morgat.

Pour la Grande-Bretagne et diverses colonies britanniques: Za Wielką Brytanię i różne kolonie brytańskie:

H. Babington Smith.
A. B. Walkley.
H. Davies.

Pour l'Inde britannique: Za Indye Brytańskie:

H. M. Kisch.
E. A. Doran.

Pour le Commonwealth de l'Australie: Za Związek Państw Australskich:

Austin Chapman.

Pour le Canada: Za Kanadę:

R. M. Coulter.

Pour la Nouvelle-Zélande: Za Nową Zelandyę:

J. G. Ward
par Austin Chapman.

Pour les colonies britanniques de l'Afrique du Sud: Za kolonie brytańskie w Afryce południowej:

Sommerset R. French.
Spencer Todd.
J. Frank Brown.
A. Falck.

Pour la Grèce: Za Grecyę:

Christ. Mizzopoulos.
C. N. Marinos.

Pour le Guatemala: Za Guatemalę:

Thomás Segarini.

Pour la République d'Haïti: Za Rzeczpospolitą Haiti:

Ruffy.

Pour la République de Honduras: Za Rzeczpospolitą Honduras:

Jean Giordano Duc d'Oratino.

Pour l'Italie et les colonies italiennes: Za Włochy i kolonie włoskie:

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Japon: Za Japonię:

Kanichiro Matsuki.
Takeji Kawamura.

Pour la République de Libéria: Za Rzeczpospolitą Liberyjską:

R. de Luchi.

Pour le Luxembourg: Za Luksemburg:

Pour M. Mongenast:
A. W. Kymmell.

Pour le Mexique: Za Meksyk:

G. A. Esteva.
N. Dominguez.

Pour le Monténégro: Za Czarnogórę:

Eug. Popovitch.

Pour le Nicaragua: Za Nicaraguę:

Pour la Norvège: Za Norwegię:

Thb. Heyerdahl.

Pour la République de Panama: Za Rzeczpospolitą Panamską:

Manuel E. Amador.

Pour le Paraguay: Za Paragwaj:

F. S. Benucci.

Pour les Pays-Bas: Za Niderlandy:

Pour M. G. J. C. A. Pop:

A. W. Kymmell.

A. W Kymmell.

Pour les colonies néerlandaises: Za kolonie niderlandzkie:

Perk.

Pour le Pérou: Za Peru:

Pour la Perse: Za Persyę:

Hadji Mirza Ali Khan, Moez es Sultan.

C. Molitor.

Pour le Portugal et les colonies portugaises: Za Portugalię i kolonie portugalskie:

Alfredo Pereira.

Pour la Roumanie: Za Rumunię:

Gr. Cerkez.

G. Gabrielescu.

Pour la Russie: Za Rosyę:

Victor Bilibine.

Pour le Salvador: Za Salvador:

Pour la Serbie: Za Serbię:

Pour le Royaume de Siam: Za Królestwo Siamskie:

H. Keuchenius.

Pour la Suède: Za Szwecyę:

Fredr Grönwall.

Pour la Suisse: Za Szwajcaryę:

J. B. Pioda.

A. Stäger.

C. Delessert.

Pour la Tunisie: Za Tunis:

Albert Legrand.
E. Mazoyer.

Pour la Turquie: Za Turcyę:

Ah. Fahry.
A. Fuad Hikmet.

Pour l'Uruguay: Za Urugwaj:

Hector R. Gómez.

Pour les États-Unis de Venezuela. Za Stany Zjednoczone Venezuelskie:

Carlos E. Hahn.
Domingo B. Castillo.

Protocole final.

(Pierwopis.)

Au moment de procéder à la signature des Conventions arrêtées par le Congrès postal universel de *Rome*, les plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

I.

Il est pris acte de la déclaration faite par la délégation britannique au nom de son Gouvernement et portant qu'il a cédé à la Nouvelle-Zélande avec les îles Cook et autres îles dépendantes, la voix que l'article 27, 7°, de la Convention attribue à „l'ensemble de toutes les autres colonies britanniques".

II

En dérogation à l'article 27 de la Convention principale, une deuxième voix est accordée aux colonies néerlandaises en faveur des Indes néerlandaises.

III.

En dérogation aux dispositions du § 1 de l'article 5, il est entendu que, par mesure de transition, les Administrations postales qui, en raison de l'organisation de leur service intérieur, ou pour d'autres causes, ne pourraient adopter le principe de l'élévation du poids unitaire des lettres de 15 à 20 grammes et celui de l'abaissement de la taxe au-dessus de la première unité de poids à 15 centimes par port supplémentaire au lieu de 25 centimes, sont autorisées à ajourner l'application de ces deux dispositions ou de l'une ou l'autre, en ce qui concerne les lettres originaires de leur service, jusqu'au jour où elles seront en mesure de le faire, et à se conformer entre temps, aux prescriptions établies à ce sujet par le Congrès de Washington.

IV.

En dérogation à l'article 6 de la Convention, qui fixe à 25 centimes au maximum le droit de recommandation, il est convenu que les Etats hors d'Europe sont autorisés à maintenir ce maximum

Protokół końcowy.

(Przekład.)

Przystępując do podpisania układów, zawartych na światowym kongresie pocztowym w *Rzymie*, zgodzili się podpisani pełnomocnicy na następujące punkty:

I.

Przyjmuje się do wiadomości oświadczenie, złożone przez zastępstwo brytańskie imieniem swego rządu, iż rząd ten odstąpił głos, przyznany w artykule 27., 7° układu „Ogółowi wszystkich innych kolonii brytańskich", Nowej Zelandyi wraz z wyspami Cooka i innymi wyspami przynależnymi.

II.

Odmiennie od artykułu 27. układu głównego przyznaje się koloniom niderlandzkim drugi głos na korzyść Indyi Niderlandzkich.

III.

Odmiennie od postanowień § 1. artykułu 5. postanawia się we formie zarządzenia przejściowego, iż zarządy pocztowe, które na podstawie swych wewnętrznych urządzeń służbowych albo z innych powodów nie mogą przeprowadzić zasady podwyższenia jednostki wagi dla listów z 15 na 20 gramów i zniżenia opłaty za jednostki wagi, przekraczające pierwszą stopę wagi, na 15 centymów zamiast 25 centymów, mają być upoważnione do odroczenia zastosowania obu tych zarządzeń albo jednego z nich do listów, pochodzących z ich okręgu służbowego, aż do chwili, w której będą mogły to uczynić, i do stosowania w międzyczasie przepisów, wydanych w tym względzie przez kongres waszyngtoński.

IV.

Odmiennie od artykułu 6. układu, który ustanawia maksymalną kwotę opłaty za polecenie na 25 centymów, zgodzono się, iż państwa nieeuropejskie mają być upoważnione do zatrzymania

à 50 centimes, y compris la délivrance d'un bulletin de dépôt à l'expéditeur.

V.

Par exception aux dispositions du § 3 de l'article 12 de la Convention, la Perse a la faculté de percevoir sur les destinataires des imprimés de toute sorte arrivant de l'étranger une taxe de 5 centimes par envoi distribué

Cette faculté lui est accordée à titre provisoire.

La même faculté est accordée à la Chine pour le cas où elle adhérerait à la Convention principale.

VI.

Par exception aux dispositions de l'article 4 de la Convention principale et des paragraphes correspondants du Règlement relatif à cette Convention, il est convenu ce qui suit en ce qui concerne les frais de transit à payer à l'Administration russe du chef des correspondances échangées par la voie du chemin de fer sibérien:

1° Le décompte des frais de transit concernant les correspondances susmentionnées aura lieu, à partir de la date de l'ouverture du chemin de fer précité, sur la base de relevés spéciaux établis tous les trois ans pendant les vingt-huit premiers jours du mois de mai ou du mois de novembre (alternativement) de la deuxième année de chaque période triennale, pour sortir leurs effets rétroactivement à partir de la première année.

2° La statistique de mai 1908 règlera les payements à faire depuis la date du commencement éventuel du trafic dont il s'agit jusqu'à la fin de l'année 1909. La statistique de novembre 1911 s'appliquera aux années 1910, 1911 et 1912, et ainsi de suite.

3° Si un pays de l'Union commence l'expédition de ses correspondances en transit par le chemin de fer sibérien, pendant l'application de la statistique susmentionnée, la Russie a la faculté de réclamer une statistique à part se rapportant exclusivement à cette correspondance.

4° Les payements des frais de transit dus à la Russie pour la première et, au besoin, pour la seconde année de chaque période triennale, s'effectuent provisoirement, à la fin de l'année, sur les bases de la statistique précédente, sauf

maksymalnej należytości za polecenie wraz z wydaniem rewersu nadawczego dla wysyłającego w kwocie 50 centymów.

V.

W drodze wyjątku od postanowień § 3. artykułu 12. układu upoważnia się Persyę do pobierania od odbiorców druków wszelkiego rodzaju, nadchodzących z zagranicy, opłaty w kwocie 5 centymów za każdą doręczoną przesyłkę.

Uprawnienie to przyznaje się tymczasowo.

Takie samo upoważnienie zapewnia się Chinom na wypadek, jeżeli przystąpią do układu głównego.

VI.

Jako wyjątek od postanowień artykułu 4. układu głównego i odpowiednich paragrafów regulaminu, odnoszącego się do tego układu, postanawia się co do opłat za przewóz pośredni, należnych rosyjskiemu zarządowi pocztowemu za przesyłki listowe, wymieniane za pośrednictwem kolei syberyjskiej, co następuje:

1° Obrachunek opłat za przewóz pośredni wspomnianych przesyłek listowych uskuteczniać się będzie, począwszy od chwili otwarcia kolei tej, na podstawie osobnych wykazów, zestawianych w drugim roku każdego trzechlecia na przemian w ciągu pierwszych 28 dni miesiąca maja lub listopada ze skutkiem wstecznym od pierwszego roku tego okresu.

2° Statystyka za miesiąc maj 1908 ureguluje zapłaty, przypadające od chwili ewentualnego rozpoczęcia się wspomnianego obrotu aż do końca roku 1909. Statystyka za miesiąc listopad 1911 będzie miała zastosowanie do lat 1910, 1911 i 1912, itd.

3° Jeżeli pewien kraj związkowy rozpocznie w czasie stosowania wspomnianej statystyki ekspedyować swe przesyłki listowe w drodze przewozu pośredniego koleją syberyjską, wówczas ma Rosya prawo żądać zestawienia osobnej statystyki, odnoszącej się wyłącznie do tych przesyłek.

4° Opłaty za przewóz posredni, należne Rosyi za pierwszy rok, a w razie potrzeby za drugi rok każdego okresu trzechletniego, wypłaca się tymczasowo z końcem roku na podstawie poprzedniej statystyki, z zastrzeżeniem później-

règlement ultérieur des comptes d'après les résultats de la statistique nouvelle.

5° Le transit à découvert n'est pas admis par le chemin de fer précité.

Le Japon a la faculté d'appliquer les dispositions de chaque paragraphe du présent article en ce qui concerne le décompte des frais de transit dus au Japon pour le transit territorial ou maritime des correspondances échangées par la voie du chemin de fer japonais en Chine (Mandchourie) et en ce qui concerne la non-admission du transit à découvert.

VII.

Le Salvador, qui fait partie de l'Union postale, ne s'étant pas fait représenter au Congrès, le Protocole lui reste ouvert pour adhérer aux Conventions qui y ont été conclues, ou seulement à l'une ou à l'autre d'entre elles.

Il reste aussi ouvert dans le même but:

a) Au Nicaragua et au Pérou dont les délégués au Congrès n'étaient pas munis de pleins pouvoirs

b) à la République Dominicaine, dont le délégué a dû s'absenter au moment de la signature des actes.

Le Protocole reste également ouvert en faveur de l'Empire de Chine et de l'Empire de l'Ethiopie dont les délégués au Congrès ont déclaré l'intention de ces pays d'entrer dans l'Union postale universelle à partir d'une date à fixer ultérieurement.

VIII.

Le Protocole demeure ouvert en faveur des pays dont les représentants n'ont signé aujourd'hui que la Convention principale, ou un certain nombre seulement des conventions arrêtées par le Congrès, à l'effet de leur permettre d'adhérer aux autres conventions signées ce jour, ou à l'une ou l'autre d'entre elles.

IX.

Les adhésions prévues à l'article *VII ci-dessus* devront être notifiées au Gouvernement *de l'Italie* par les Gouvernements respectifs, en la forme diplomatique. Le délai qui leur est accordé pour cette notification expirera le *1er juillet 1907*.

X.

Dans le cas où une ou plusieurs des parties contractantes aux conventions postales signées aujourd'hui *à Rome* ne ratifieraient pas l'une ou

szego uregulowania obrachunków według wyników nowej statystyki.

5° Wspomniana kolej nie zezwala na przewóz pośredni pojedynczych sztuk.

Japonia ma prawo stosowania postanowień wszystkich paragrafów niniejszego artykułu co do obrachunku należnych jej opłat za przewóz pośredni lądowy i morski przesyłek listowych, wymienianych za pośrednictwem kolei japońskiej w Chinach (w Mandżuryi), i co do niedopuszczania przewozu pośredniego pojedynczych sztuk.

VII.

Ponieważ Salvador, który należy do światowego Związku pocztowego, nie był zastąpiony na kongresie, przeto zostawia się dla niego protokół otwarty celem przystąpienia do układów, zawartych na kongresie, albo do niektórych z nich.

W tym samym celu pozostawia się protokół otwarty:

a) dla Nicaraguy i Peru, których delegaci na kongresie nie byli zaopatrzeni w pełnomocnictwa;

b) dla Rzeczypospolitej Dominikańskiej, której delegat nie mógł być obecnym przy podpisaniu aktu.

Również zostawia się protokół otwarty dla Cesarstwa Chińskiego i Państwa Etyopskiego, których przedstawiciele na kongresie oznajmili zamiar tych krajów przystąpienia do światowego Związku pocztowego w chwili, która będzie później oznaczona.

VIII.

Protokół pozostaje otwarty dla tych krajów, których przedstawiciele podpisali dzisiaj jedynie układ główny albo jedynie część układów, uchwalonych na kongresie, aby im umożliwić przystąpienie do innych układów, podpisanych w dniu dzisiejszym, lub do niektórych z nich.

IX.

Deklaracye przystąpienia, wspomniane w *poprzedzającym artykule VII.*, muszą odnośne rządy podać do wiadomości Rządu *Włoskiego* we formie dyplomatycznej. Termin, zakreślony im do złożenia oświadczenia tego, upływa z dniem *1. lipca 1907*.

X.

Na wypadek, gdyby którakolwiek ze stron, zawierających układy, podpisane w dniu dzisiejszym w *Rzymie*, nie ratyfikowała którego z układów tych,

l'autre de ces conventions, cette convention n'en sera pas moins valable pour les Etats qui l'auront ratifiée.

En foi de quoi les plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole final, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même des conventions auxquelles il se rapporte, et ils l'ont signé en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement *de l'Italie* et dont une copie sera remise à chaque partie.

Fait à Rome, le vingt-six mai mil neuf cent six.

pozostaje tenże mimo to obowiązującym dla państw, które go ratyfikowały.

W dowód tego spisali podpisani pełnomocnicy niniejszy protokół końcowy, który ma mieć tę samą moc i ważność, jak gdyby jego postanowienia były zamieszczone w osnowie dotyczących układów, i podpisali go w jednem wygotowaniu, które ma być złożone w archiwach Rządu *Włoskiego* i doręczone w odpisie każdej ze stron.

Działo się w *Rzymie, dnia dwudziestego szóstego maja roku tysiąc dziewięćsetnego szóstego.*

Pour l'Autriche: **Za Austryę:**

Stibral.
Eberan.

Pour la Hongrie: **Za Węgry:**

Pierre de Szalay.
Dr. de Hennyey.

Pour la Bosnie-Herzégovine: **Za Bośnię-Hercegowinę:**

Schleyer.
Kowarschik.

Pour l'Allemagne et les Protectorats allemands: **Za Niemcy i obszary, będące pod opieką Niemiec:**

Gieseke.
Knof.

Pour les États-Unis d'Amérique et les possessions insulaires des États-Unis d'Amérique: **Za Stany Zjednoczone Ameryki i wyspy, będące w posiadaniu Stanów Zjednoczonych Ameryki:**

N. M. Brooks.
Edward Rosewater.

Pour la République Argentine: **Za Rzeczpospolitą Argentyńską:**

Alberto Blancas.

Pour la Belgique: **Za Belgię:**

J. Sterpin.
L. Wodon.
A. Lambin.

Pour la Bolivie: **Za Boliwię:**

J. de Lemoine.

Pour le Brésil: **Za Brazylię:**

Joaquim Carneiro de Miranda e Horta.

Pour la Bulgarie: Za Bułgaryę:

I v. Stoyanovitch.
T. Tzontcheff.

Pour le Chili: Za Chile:

Carlos Larrain Claro.
M. Luis Santos Rodriguez.

Pour l'Empire de Chine: Za Cesarstwo Chińskie:

Pour la République de Colombie: Za Rzeczpospolitą Kolumbijską:

G. Michelsen.

Pour l'État indépendant du Congo: Za niezawisłe Państwo Kongo:

J. Sterpin.
L. Wodon.
A. Lambin.

Pour l'Empire de Corée: Za Cesarstwo Koreańskie:

Kanichiro Matsuki.
Takeji Kawamura.

Pour la République de Costa-Rica: Za Rzeczpospolitą Costa-Rica:

Rafael Montealegre.
Alf. Esquivel.

Pour la Crète: Za Kretę:

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour la République de Cuba: Za Rzeczpospolitą Kuba:

Dr. Carlos de Pedroso.

Pour le Danemark et les colonies danoises: Za Danię i kolonie duńskie:

Kiörboe.

Pour la République Dominicaine: Za Rzeczpospolitą Dominikańską:

Pour l'Égypte: Za Egipt:

Y. Saba.

Pour l'Équateur: Za Ecuador:

Hector R. Gómez.

Pour l'Espagne et les colonies espagnoles: Za Hiszpanię i kolonie hiszpańskie:

Carlos Florez.

Pour l'Empire d'Éthiopie: Za Cesarstwo Etyopskie:

Pour la France et l'Algérie: Za Francyę i Algier:

Jacotey.
Lucien Saint.
Herman.

Pour les colonies et protectorats français de l'Indo-Chine: Za francuskie kolonie i obszary protegowane w Indo-Chinach:

G. Schmidt.

Pour l'ensemble des autres colonies françaises: Za ogół innych kolonii francuskich:

Morgat.

Pour la Grande-Bretagne et diverses colonies britanniques: Za Wielką Brytanię i różne kolonie brytańskie:

H. Babington Smith.
A. B. Walkley.
H. Davies.

Pour l'Inde britannique: Za Indie Brytańskie:

H. M. Kisch.
E. A. Doran.

Pour la Commonwealth de l'Australie: Za Związek Państw Australskich:

Austin Chapman.

Pour le Canada: Za Kanadę:

R. M. Coulter.

Pour la Nouvelle-Zélande: Za Nową Zelandyę:

J. G. Ward
par Austin Chapman.

Pour les colonies britanniques de l'Afrique du Sud: Za kolonie brytańskie w Afryce południowej:

Sommerset R. French.
Spencer Todd.
J. Frank Brown.
A. Falck.

Pour la Grèce: Za Grecyę

Christ. Mizzopoulos.
C. N. Marinos.

Pour le Guatemala: Za Guatemalę:

Thomas Segarini.

Pour la République d'Haïti: Za Rzeczpospolitą Haiti:

Ruffy.

Pour la République de Honduras: Za Rzeczpospolitą Honduras:

Jean Giordano Duc d'Oratino

Pour l'Italie et les colonies italiennes: **Za Włochy i kolonie włoskie:**

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Japon: **Za Japonię:**

Kanichiro Matsuki.
Takeji Kawamura.

Pour la République de Libéria: **Za Rzeczpospolitą Liberyjską:**

R. de Luchi.

Pour le Luxembourg: **Za Luksemburg:**

Pour M. Mongenast:
A. W. Kymmell.

Pour le Mexique: **Za Meksyk:**

G. A. Esteva.
N. Dominguez.

Pour le Monténégro: **Za Czarnogórę:**

Eug. Popovitch.

Pour le Nicaragua: **Za Nicaraguę:**

Pour la Norvège: **Za Norwegię:**

Thb. Heyerdahl.

Pour la République de Panama: **Za Rzeczpospolitą Panamską:**

Manuel E. Amador.

Pour le Paraguay: **Za Paragwaj:**

F. S. Benucci.

Pour les Pays-Bas: **Za Niderlandy:**

Pour M. G. J. C. A. Pop:
A. W. Kymmell.
A. W. Kymmell.

Pour les colonies néerlandaises: **Za kolonie niderlandzkie:**

Perk.

Pour le Pérou: **Za Peru:**

Pour la Perse: **Za Persyę:**

Hadji Mirza Ali Khan, Moez es Sultan.
C. Molitor.

Pour le Portugal et les colonies portugaises: **Za Portugalię i kolonie portugalskie:**

Alfredo Pereira.

Pour la Roumanie: Za Rumunię:

Gr. Cerkez.
G. Gabrielescu.

Pour la Russie: Za Rosyę:

Victor Bilibine.

Pour le Salvador: Za Salvador:

Pour la Serbie: Za Serbię:

Pour le Royaume de Siam: Za Królestwo Siamskie:

H. Keuchenius.

Pour la Suède: Za Szwecyę:

Fredr. Grönwall.

Pour la Suisse: Za Szwajcaryę:

J. B. Pioda.
A. Stäger.
C. Delessert.

Pour la Tunisie: Za Tunis:

Albert Legrand.
E. Mazoyer.

Pour la Turquie: Za Turcyę:

Ah. Fahry.
A. Fuad Hikmet.

Pour l'Uruguay: Za Urugwaj:

Hector R. Gómez.

Pour les États-Unis de Venezuela: Za Stany Zjednoczone Venezuelskie:

Carlos E. Hahn.
Domingo B. Castillo.

Układ

co do

wymiany listów i pudełek z podaną wartością,

zawarty między

Austryą, Węgrami, Bośnią-Hercegowiną, Niemcami i obszarami, będącymi pod opieką Niemiec, Rzecząpospolitą Argentyńską, Belgią, Brazylią, Bułgaryą, Chile, *Rzecząpospolitą Kolumbijską*, Danią i Koloniami duńskimi, Egiptem, Hiszpanią, Francyą, *Algierem, francuskimi koloniami i obszarami protegowanymi w Indo-Chinach, ogółem innych kolonii francuskich*, Wielką Brytanią *i rozmaitymi koloniami brytańskimi*, Indyami Brytańskimi, *Grecyą, Guatemalą*, Włochami *i koloniami włoskimi*, Japonią, Luksemburgiem, Czarnogórą, Norwegią, Niderlandami, Indyami Niderlandzkimi, Portugalią i Koloniami portugalskimi, Rumunią, Rosyą, Serbią, Szwecyą, Szwajcaryą, Tunisem i Turcyą.

(Pierwopis.)

Les soussignés, plénipotentiaires des Gouvernements des pays ci-dessus énumérés, vu l'article 19 de la Convention principale, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

Article Premier.

Etendue de l'Arrangement. — Poids maximum des boîtes.

1. — Il peut être expédié, de l'un des pays mentionnés ci-dessus pour un autre de ces pays, des lettres contenant des valeurs-papier déclarées et des boîtes contenant des bijoux et objets précieux déclarés avec assurance du montant de la déclaration.

La participation au service des boîtes avec valeur déclarée est limitée aux échanges entre ceux des pays adhérents dont les Administrations sont convenues d'établir ce service dans leurs relations réciproques.

2. — Le poids maximum des boîtes est fixé à un kilogramme par envoi.

3. — Les divers Offices, pour leurs rapports respectifs, ont la faculté de déterminer un maximum de déclaration de valeur qui, dans aucun cas,

(Przekład.)

Podpisani pełnomocnicy rządów krajów wyżej wymienionych zawarli stosownie do artykułu 19. układu głównego we wspólnem porozumieniu i z zastrzeżeniem ratyfikacyi układ następujący:

Artykuł 1.

Zakres mocy obowiązującej układu. — Maksymalna waga pudełek.

1. Z każdego z wymienionych krajów można przesyłać do każdego innego z tych krajów listy z podaniem ich zawartości w papierach wartościowych oraz pudełka z podaniem ich wartości w klejnotach i kosztownościach przy równoczesnem ubezpieczeniu podanej wartości.

Udział w wymianie pudełek z podaną wartością jest ograniczony do obrotu między tymi z pośród krajów kontraktujących, których zarządy zgodziły się na zaprowadzenie tej gałęzi służby w swych stosunkach wzajemnych.

2. Maksymalną wagę pudełek ustanawia się na kilogram przy każdej przesyłce.

3. Poszczególne zarządy są uprawnione do oznaczenia w swym obrocie wzajemnym pewnej kwoty maksymalnej wartości deklarowanej, która

ne peut être inférieur à 10,000 francs par envoi, et il est entendu que les diverses Administrations intervenant dans le transport ne sont engagées que jusqu'à concurrence du maximum qu'elles ont respectivement adopté.

jednak nie może w żadnym wypadku być niższą od 10.000 franków przy jednej przesyłce; rozumie się, że poszczególne zarządy, uczestniczące w przewozie, ponoszą odpowiedzialność jedynie w granicach kwoty maksymalnej, oznaczonej przez każdy zarząd.

Article 2.

Remboursements.

1. — Les lettres et boîtes avec valeur déclarée peuvent être grevées de remboursement, aux conditions admises par les paragraphes 1 et 2 de l'article 7 de la Convention principale. Ces objets sont soumis aux formalités et aux taxes des envois de valeur déclarée de la catégorie à laquelle ils appartiennent.

2. — Après la livraison de l'objet, l'Administration du pays de destination est responsable du montant du remboursement, à moins qu'elle ne puisse prouver que les dispositions prescrites par le Règlement en ce qui concerne les remboursements, n'ont pas été observées. L'omission éventuelle dans la feuille d'envoi, de la mention „Remb." et du montant du remboursement, n'altère pas la responsabilité de l'Administration du pays de destination, pour le non-encaissement du montant.

Artykuł 2.

Powziątki.

1. Listy i pudełka z podaną wartością można obciążyć powziątkiem pod warunkami, określonymi w §§ 1. i 2., artykułu 7. układu głównego. Przedmioty te podlegają warunkom przewozu i opłatom, obowiązującym dla tego rodzaju przesyłek wartościowych, do którego należą.

2. Po wydaniu przesyłki odpowiada zarząd kraju przeznaczenia za kwotę powziątku, wyjąwszy, gdyby mógł udowodnić, iż nie przestrzegano przepisów, które regulamin wykonawczy podaje co do przesyłek za pobraniem. Ewentualne pominięcie zapisku „Remb." i oznaczenia kwoty powziątku w karcie wartościowej nie powoduje jednak żadnej zmiany co do odpowiedzialności zarządu kraju przeznaczenia za nieściągnięcie tej kwoty.

Article 3.

Mode de transmission des envois de valeur déclarée.

1. — La liberté du transit est garantie sur le territoire de chacun de pays adhérents, et la responsabilité des Offices qui participent à ce transport est engagée dans les limites déterminées par l'article 12 ci-après.

Il en est de même à l'égard du transport maritime effectué ou assuré par les Offices des pays adhérents, pourvu toutefois que ces Offices soient en mesure d'accepter la responsabilité des valeurs à bord des paquebots ou bâtiments dont ils font emploi.

2. — A moins d'arrangement contraire entre les Offices d'origine et de destination, la transmission des valeurs déclarées échangées entre pays non limitrophes s'opère à découvert et par les voies utilisées pour l'acheminement des correspondances ordinaires.

3. — L'échange de lettres et de boîtes contenant des valeurs déclarées entre deux pays qui correspondent, pour les relations ordinaires, par l'intermédiaire d'un ou de plusieurs pays non

Artykuł 3.

Sposób przewozu przesyłek wartościowych.

1. Wolność przewozu pośredniego przez obszar każdego z krajów kontraktujących jest zapewniona, a zarządy uczestniczące w przewozie tym są odpowiedzialne w obrębie granic, oznaczonych w następnym artykule 12.

To samo odnosi się do przewozu morzem, o ile zarządy krajów kontraktujących uskuteczniają przewóz ten lub pośredniczą w nim, z zastrzeżeniem, iż zarządy te mogą przyjąć odpowiedzialność za przewóz przesyłek wartościowych na parowcach pocztowych lub okrętach, których używają.

2. Jeżeli między zarządem obszaru nadawczego a zarządem obszaru przeznaczenia nie przyszła do skutku inna umowa, przewozi się przesyłki wartościowe, wymieniane między krajami, nie graniczącymi ze sobą bezpośrednio, zawsze w pojedynczych sztukach drogami, używanymi do przewozu zwykłych przesyłek listowych.

3. Co do wymiany listów i pudełek z podaną wartością między dwoma krajami, które w zwykłym obrocie korzystają z pośrednictwa jednego lub kilku krajów, nie biorących udziału w układzie niniejszym,

participant au présent Arrangement, ou au moyen de services maritimes dégagés de responsabilité, est subordonné à l'adoption de mesures spéciales à concerter entre les Administrations des pays d'origine et de destination: telles que l'emploi d'une voie détournée, l'expédition en dépêches closes, etc.

Article 4.

Port et droit d'assurance.

1. — Les frais de transit prévus par l'article 4 de la Convention principale sont payables par l'Office d'origine aux Offices qui participent au transport intermédiaire, à découvert ou en dépêches closes, des lettres contenant des valeurs déclarées.

2. — Un port de 50 centimes par envoi est payable par l'Office d'origine des boîtes de valeur déclarée à l'Administration du pays de destination et, s'il y a lieu, à chacune des Administrations participant au transport territorial intermédiaire. L'Office d'origine doit payer, en outre, le cas échéant, un port d'un franc à chacune des Administrations participant au transport maritime intermédiaire.

3. — Indépendamment de ces frais et ports, l'Administration du pays d'origine est redevable, à titre de droit d'assurance, envers l'Administration du pays de destination et, s'il y a lieu, envers chacune des Administrations participant au transit territorial avec garantie de responsabilité, d'un droit proportionnel de 5 centimes par chaque somme de 300 francs ou fraction de 300 francs déclarée.

4. — En outre, s'il y a transport par mer avec la même garantie, l'Administration d'origine est redevable, envers chacun des Offices participant à ce transport, d'un droit d'assurance maritime de 10 centimes par chaque somme de 300 francs ou fraction de 300 francs déclarée.

5. — *Le décompte de ces ports et droits a lieu sur la base de relevés établis tous les ans, pendant une période de 28 jours à déterminer par le Règlement d'exécution prévu par l'art. 16 ci-après.*

Article 5.

Taxes.

1. — La taxe des lettres et des boîtes contenant des valeurs déclarées doit être acquittée à l'avance et se compose:

1° Pour les lettres, du port et du droit fixe applicables à une lettre recommandée du même poids et pour la même destination, — port et droit acquis en entier à l'Office expéditeur; — pour les boîtes, d'un port de 0 fr.

albo używają połączeń pocztowych morskich, które nie przyjmują odpowiedzialności, winien zarząd kraju nadawczego i zarząd kraju przeznaczenia umówić się co do pewnych szczególnych zarządzeń, jako to użycia innych dróg, przewozu w zamkniętych pakietach itd.

Artykuł 4.

Opłaty za przewóz i za ubezpieczenie.

1. Koszta przewozu pośredniego, przewidziane w artykule 4. układu głównego, wypłaca zarząd kraju pochodzenia tym zarządom, które uskuteczniają dalszy przewóz listów-wartościowych w pojedynczych sztukach lub zamkniętych pakietach.

2. Przy pudełkach z podaniem wartości ma zarząd kraju pochodzenia zapłacić zarządowi kraju przeznaczenia, a według okoliczności także każdemu z zarządów, pośredniczących w przewozie lądowym, należytość w kwocie 50 centymów od każdej przesyłki. Nadto ma zarząd kraju pochodzenia zapłacić każdemu zarządowi, który brał udział w przewozie pośrednim morzem, należytość w kwocie jednego franka.

3. Oprócz tych opłat i należytości obowiązany jest zarząd kraju nadania zapłacić zarządowi kraju przeznaczenia, a według okoliczności każdemu z tych zarządów, które uczestniczą w przewozie lądowym z przyjęciem odpowiedzialności, opłatę asekuracyjną w kwocie 5 centymów od każdych 300 franków lub części 300 franków wartości deklarowanej.

4. Jeżeli przewóz odbywa się morzem pod tą samą odpowiedzialnością, winien zarząd kraju pochodzenia zapłacić nadto każdemu z zarządów, uczestniczących w przewozie, należytość za ubezpieczenie na morzu, które wynosi 10 centymów za każde 300 franków lub część 300 franków podanej wartości.

5. *Obrachunek co do tych opłat odbywa się na podstawie wykazów, zestawianych corocznie w ciągu okresu 28dniowego; okres ten ma być oznaczony w regulaminie wykonawczym, przewidzianym w artykule 16.*

Artykuł 5.

Taksy.

1. Taksa za listy i pudełka z podaną wartością musi być opłacona z góry i składa się:

1° przy listach, z portoryum i opłaty za polecenie od listów poleconych tej samej wagi i z tem samem miejscem przeznaczenia; opłaty te przypadają w całości zarządowi wysyłającemu; — przy pudełkach z portoryum w kwocie 50 centymów dla każdego kraju,

50 par pays participant au transport territorial et, le cas échéant, d'un port d'un franc par pays participant au transport maritime;

2° *Pour les lettres et les boîtes, d'un droit proportionnel d'assurance comprenant par 300 francs ou fraction de 300 francs déclarés autant de fois 5 centimes qu'il y a d'Offices participant au transport territorial, avec addition, s'il y a lieu, du droit d'assurance maritime prévu au 4e paragraphe de l'art. 4 précédent.*

Toutefois comme mesure de transition est réservée à chacune des parties contractantes, pour tenir compte de ses convenances monétaires ou autres, la faculté de percevoir un droit autre que celui indiqué ci-dessus, moyennant que ce droit ne dépasse pas *un quart* pour cent de la somme déclarée.

2. — L'expéditeur d'un envoi contenant des valeurs déclarées reçoit, sans frais, au moment du dépôt, un récépissé sommaire de son envoi.

3. — Sauf dans le cas de réexpédition prévu au paragraphe 2 de l'article 10 ci-après, les lettres et les boîtes renfermant des valeurs déclarées ne peuvent être frappées, à la charge des destinataires, d'aucun droit postal autre que celui de remise à domicile, s'il y a lieu.

4. — Ceux des pays adhérents qui n'ont pas le franc pour unité monétaire fixent leurs taxes à l'équivalent, dans leur monnaie respective, des taux déterminés par le paragraphe premier qui précède. Ces pays ont la faculté d'arrondir les fractions conformément au tableau inséré au Règlement d'exécution de la Convention principale.

biorącego udział w przewozie lądowym, a w danym razie z portoryum w kwocie 1 franka dla każdego kraju, uczestniczącego w przewozie morskim;

2° *przy listach i pudełkach, z stosunkowej opłaty za ubezpieczenie, wynoszącej za każde 300 franków albo część 300 franków podanej wartości tyle razy po 5 centymów, ile zarządów bierze udział w przewozie lądem, w danym razie z doliczeniem opłaty za ubezpieczenie na morzu, przewidzianej w paragrafie 4. poprzedniego artykułu 4.*

We formie zarządzenia przejściowego zastrzega się jednak każdej ze stron kontraktujących prawo pobierania ze względu na swe stosunki monetarne i inne okoliczności opłaty, różniącej się od tej, którą oznaczono wyżej, z zastrzeżeniem, iż nie przeniesie ona *jednej czwartej* procentu sumy deklarowanej.

2. Nadawca przesyłki z podaną wartością otrzymuje przy nadaniu bezpłatnie rewers nadawczy.

3. Wyjąwszy wypadek posłania przesyłki za adresatem, przewidziany w § 2. następującego artykułu 10., nie można obciążać listów i pudełek z podaną wartością na niekorzyść odbiorców żadną inną opłatą pocztową prócz tej, która istnieje ewentualnie za doręczenie przesyłki do mieszkania.

4. Te z krajów interesowanych, w których frank nie stanowi jednostki monetarnej, ustanawiają taksy w swej walucie krajowej według równowartości stóp taksy, ustalonych w poprzedzającym § 1. Kraje te są upoważnione do zaokrąglania ułamków według tablicy, zawartej w regulaminie wykonawczym do światowego układu pocztowego.

Article 6.

Franchise.

1. — Les lettres de valeur déclarée échangées soit par les Administrations postales entre elles, soit entre ces Administrations et le Bureau international, sont admises à la franchise de port, *de droit fixe* et de droit d'assurance dans les conditions déterminées par l'article 11, § 3, de la Convention principale.

2. — *Il en est de même des lettres et des boîtes avec valeur déclarée expediées ou reçues par des prisonniers de guerre, soit directement, soit par l'intermédiaire des bureaux de renseignements dont il est question au paragraphe 4 de l'article 11 précité.*

3. — *Les envois avec valeur déclarée expédiés en franchise ne donnent pas lieu aux bonifications prévues par l'article 4 du présent Arrangement.*

Artykuł 6.

Uwolnienie od opłaty pocztowej.

1. Listy z podaną wartością, wymieniane przez zarządy pocztowe między sobą albo z Biurem międzynarodowem, są uwolnione od portoryum, *opłaty za polecenie* i opłaty za ubezpieczenie pod warunkami, ustanowionymi w artykule 11., § 3. układu głównego.

2. *To samo odnosi się do listów i pudełek z podaną wartością, wysyłanych lub odbieranych przez jeńców wojennych, czyto bezpośrednio, czy za pośrednictwem biur wywiadowczych, wspomnianych w § 4. poprzedniego artykułu 11.*

3. *Wynagrodzenia, przewidziane w artykule 4. niniejszego układu, nie mają zastosowania do przesyłek wartościowych, przewożonych bezpłatnie.*

Article 7.

Avis de réception et demandes de renseignements.

1. — L'expéditeur d'un envoi contenant des valeurs déclarées peut, aux conditions déterminées par le paragraphe 3 de l'article 6 de la Convention principale en ce qui concerne les objets recommandés, obtenir qu'il lui soit donné avis de la remise de cet objet au destinataire ou demander des renseignements sur le sort de son envoi, postérieurement au dépôt.

2. — Le produit du droit applicable aux avis de réception *et, le cas échéant, aux demandes de renseignements sur le sort des envois,* est acquis en entier à l'Office du pays *qui le perçoit.*

Artykuł 7.

Rewersy zwrotne i pisma wywiadowcze

1. Pod warunkami, ustanowionymi co do listów poleconych w § 3., artykułu 6. układu głównego, może nadawca przesyłki z podaną wartością żądać poświadczenia co do odbioru przesyłki przez odbiorcę lub po nadaniu wyjaśnień co do jej losów.

2. Opłata za rewersy zwrotne *a w danym razie także za pisma wywiadowcze o losach przesyłki* należy niepodzielnie do zarządu tego kraju, *który ją pobrał.*

Article 8.

Demandes de retrait ou de modification d'adresse. Dégrèvement du montant d'un remboursement. — Remise par exprès.

1. — L'expéditeur d'un envoi avec valeur déclarée peut le retirer du service ou en faire modifier l'adresse pour réexpédier cet envoi, soit à l'intérieur du pays de destination primitif, soit sur l'un quelconque des pays contractants, aussi longtemps qu'il n'a pas été livré au destinataire, aux conditions et sous les réserves déterminées, pour les correspondances ordinaires et recommandées, par l'article 9 de la Convention principale.

L'expéditeur d'un envoi avec valeur déclarée grevé de remboursement peut, sous les conditions fixées pour les demandes de modification de l'adresse, demander le dégrèvement total ou partiel du montant du remboursement.

2. — Il peut, de même, demander la remise à domicile par porteur spécial, aussitôt après l'arrivée, aux conditions et sous les réserves fixées par l'article 13 de la dite Convention.

Est, toutefois, réservée à l'Office du lieu de destination, la faculté de faire remettre par exprès un avis d'arrivée de l'envoi au lieu de l'envoi lui-même lorsque ses règlements intérieurs le comportent.

Artykuł 8

Cofnięcie przesyłki lub zmiana adresu. Wykreślenie kwoty powziątku. Doręczenie ekspresowe.

1. Dopóki nie wydano przesyłki odbiorcy, może wysyłający pod warunkami i zastrzeżeniami, ustanowionymi artykułem 9. układu głównego co do przesyłek listowych zwyczajnych i poleconych, wycofać z poczty przesyłkę z podaną wartością albo zażądać zmiany jej adresu w celu przesłania przesyłki czyto w obrębie pierwotnego kraju przeznaczenia czy też do innego z krajów kontraktujących.

Nadawca przesyłki wartościowej, obciążonej powziątkiem, może pod warunkami, przepisanymi co do zmian adresu, zażądać wykreślenia lub obniżenia kwoty powziątku.

2. Pod warunkami i zastrzeżeniami, podanymi w artykule 13. układu głównego, może on również żądać, aby zaraz po nadejściu doręczono przesyłkę odbiorcy przez umyślnego posłańca.

Zarządowi kraju przeznaczenia zastrzega się jednak prawo doręczenia przez umyślnego posłańca zamiast samej przesyłki jedynie uwiadomienia o jej nadejściu, jeżeli jego przepisy wewnętrzne tego wymagają.

Article 9.

Interdictions.

1. — Toute déclaration frauduleuse de valeur supérieure à la valeur réellement insérée dans une lettre ou dans une boîte est interdite.

En cas de déclaration frauduleuse de cette nature, l'expéditeur perd tout droit à l'indemnité, sans préjudice des poursuites judiciaires que peut comporter la législation du pays d'origine.

Artykuł 9.

Zakazy.

1. Wszelkie oszustne deklarowanie zawartości listu lub pudełka na wartość wyższą od rzeczywistej jest zakazane.

W razie takiej deklaracyi oszuśmej traci wysyłający wszelkie prawa do odszkodowania, niezależnie od następstw karnych, przewidzianych ewentualnie ustawodawstwem kraju pochodzenia

2.—Il est interdit d'insérer dans les lettres de valeur:

a) Des espèces monnayées;
b) Des objets passibles de droits de douane, à l'exception des valeurs-papier;
c) Des matières d'or et d'argent, des pierreries, des bijoux et autres objets précieux;
d) Des objets dont l'entrée ou la circulation sont prohibées dans le pays de destination.

Il est également interdit d'insérer dans les boîtes avec valeur déclarée des lettres ou notes pouvant tenir lieu de correspondance, des monnaies ayant cours, des billets de banque ou valeurs quelconques au porteur, des titres et des objets rentrant dans la catégorie des papiers d'affaires.

Les objets qui auraient été à tort admis à l'expédition, doivent être renvoyés au timbre d'origine, sauf le cas où l'Administration du pays de destination serait autorisée par sa législation ou par ses règlements intérieurs à les remettre aux destinataires.

Nie wolno przesyłać w listach wartościowych:

a) Monet;
b) przedmiotów, podlegających cłu, z wyjątkiem papierów wartościowych;
c) przedmiotów złotych i srebrnych, drogich kamieni, klejnotów i innych kosztowności;
d) przedmiotów, których dowóz lub rozszerzanie w kraju przeznaczenia jest zakazane.

Nie wolno również umieszczać w pudełku z podaną wartością listów lub uwiadomień, przedstawiających się jako korespondencya, pieniędzy, będących w obiegu, banknotów lub jakichkolwiek papierów na okaziciela oraz dokumentów lub przedmiotów, należących do kategoryi papierów kupieckich.

Przedmioty, dopuszczone do przewozu wbrew przepisom, musi się zwrócić do miejsca nadania, wyjąwszy, gdyby zarząd kraju przeznaczenia był upoważniony przez swe ustawy lub przepisy wewnętrzne do ich wydania odbiorcom.

Article 10.

Réexpédition.

1.—Une lettre ou boîte de valeur déclarée réexpédiée par suite du changement de résidence du destinataire, à l'intérieur du pays de destination, n'est passible d'aucune taxe supplémentaire.

2.—En cas de réexpédition sur un des pays contractants autre que le pays de destination, les droits d'assurance fixés par les paragraphes 3 et 4 de l'article 4 du présent Arrangement sont perçus sur le destinataire, du chef de la réexpédition, au profit de chacun des Offices intervenant dans le nouveau transport. Quand il s'agit d'une boîte avec valeur déclarée, il est perçu, en outre, le port fixé au paragraphe 2 de l'article 4 susvisé.

3.—La réexpédition par suite de fausse direction ou de mise en rebut ne donne lieu à aucune perception postale supplémentaire à la charge du public.

Artykuł 10.

Posyłanie przesyłek za adresatem.

1. Listy lub pudełka z podaną wartością, które z powodu zmiany miejsca zamieszkania odbiorcy posyła się za nim w obrębie kraju przeznaczenia, nie podlegają opłacie dodatkowej.

2. W razie wysłania przesyłki za adresatem do innego z krajów kontraktujących, a nie do pierwotnego kraju przeznaczenia pobiera się od odbiorcy z powodu tej posyłki opłaty za ubezpieczenie, ustanowione w §§ 3. i 4. artykułu 4. niniejszego układu, na korzyść każdego z zarządów, uczestniczących w nowym przewozie. Jeżeli chodzi o pudełko z podaną wartością, pobiera się nadto portoryum, ustanowione w § 2. wspomnianego artykułu 4.

3. Za posłanie przesyłki za adresatem spowodowane skierowaniem jej na mylną drogę, albo za zwrot przesyłki z powodu niemożności doręczenia nie pobiera się od publiczności portoryum dodatkowego.

Article 11.

Droits de douane. — Garantie. — Droits fiscaux et frais d'essayage.

1.—Les boîtes avec valeur déclarée sont soumises à la législation du pays d'origine ou du pays de destination, en ce qui concerne, à l'exportation, la restitution des droits de garantie, et, à l'importation, l'exercice du contrôle de la garantie et de la douane.

Artykuł 11.

Opłaty celne. Opłaty skarbowe i koszta cechownicze.

1. Pudełka z podaną wartością podlegają przy wywozie pod względem zwrotu opłat cechowniczych, a przy dowozie pod względem zastosowania postępowania cechowniczego i celnego ustawodawstwu kraju pochodzenia lub przeznaczenia.

2. — Les droits fiscaux et frais d'essayage exigibles à l'importation sont perçus sur les destinataires lors de la distribution. Si, par suite de changement de résidence du destinataire, de refus ou pour toute autre cause, une boîte de valeur déclarée vient à être réexpédiée sur un autre pays participant à l'échange ou renvoyée au pays d'origine, ceux des frais dont il s'agit qui ne sont pas remboursables à la réexportation sont répétés d'Office à Office pour être recouvrés sur le destinataire ou sur l'expéditeur.

Article 12.

Responsabilité.

1. — Sauf le cas de force majeure, lorsqu'une lettre ou une boîte contenant des valeurs déclarées a été perdue, spoliée ou avariée, l'expéditeur ou, sur sa demande le destinataire, a droit à une indemnité correspondant au montant réel de la perte, de la spoliation ou de l'avarie, à moins que le dommage n'ait été causé par la faute ou la négligence de l'expéditeur, ou ne provienne de la nature de l'objet, et sans que l'indemnité puisse dépasser en aucun cas la somme déclarée.

En cas de perte, *et si le remboursement est effectué au profit de l'expéditeur, celui-ci a,* en outre, droit à la restitution des frais d'expédition, *ainsi que des frais postaux de réclamation lorsque la réclamation a été motivée par une faute de la poste.* Toutefois, le droit d'assurance reste acquis aux Administrations postales.

2. — Les pays disposés à se charger des risques pouvant dériver du cas de force majeure, sont autorisés à percevoir de ce chef une surtaxe dans les limites tracées dans le dernier alinéa du paragraphe 1 de l'article 5 du présent Arrangement.

3. — L'obligation de payer l'indemnité incombe à l'Administration dont relève le bureau expéditeur. Est réservé à cette Administration le recours contre l'Administration responsable, c'est-à-dire contre l'Administration sur le territoire ou dans le service de laquelle la perte, *l'avarie* ou la spoliation a eu lieu.

En cas de perte, de spoliation ou d'avarie dans des circonstances de force majeure, sur le territoire ou dans le service d'un pays se chargeant des risques mentionnés au paragraphe 2 ci-dessus, d'une lettre ou d'une boîte de valeur déclarée, le pays où la perte, la spoliation ou l'avarie a eu lieu en est responsable devant l'Office expéditeur, si ce

2. Opłaty skarbowe i koszta cechownicze, przypadające przy dowozie, ściąga się od odbiorców przy doręczeniu. Jeżeli wskutek zmiany miejsca zamieszkania odbiorcy, odmówienia przyjęcia lub z jakiejkolwiek innej przyczyny posyła się pudełko wartościowe dalej do innego kraju, uczestniczącego w tym obrocie, albo jeżeli zwraca się je do kraju pochodzenia, wówczas będą te z wspomnianych kosztów, których nie można zwrócić przy ponownym wywozie, doliczane przez jeden zarząd drugiemu w celu ściągnięcia ich od odbiorcy lub wysyłającego.

Artykuł 12.

Odpowiedzialność.

Jeżeli list lub pudełko z podaną wartością zginie albo ulegnie wykradzeniu zawartości lub uszkodzeniu, a nie zachodzi przypadek siły wyższej, ma wysyłający lub na jego żądanie odbiorca prawo do odszkodowania, odpowiadającego rzeczywistej wysokości straty, ubytku lub uszkodzenia, a najwyżej aż do kwoty podanej wartości, wyjąwszy gdyby szkoda wynikła z zawinienia lub niedbalstwa wysyłającego albo wskutek naturalnych własności przedmiotu.

Jeżeli wskutek zginięcia przesyłki *uskutecznia się wypłatę na rzecz wysyłającego, ma on* ponadto prawo do zwrotu należytości za przesłanie i *kosztów reklamacyi, o ile reklamacya została spowodowana przez zawinienie zakładu pocztowego.* Opłata za ubezpieczenie należy jednak do zarządów pocztowych.

2. Kraje, które są gotowe przyjąć odpowiedzialność za wypadki siły wyższej, mają prawo pobierać za to opłatę dodatkową w obrębie granic, zakreślonych ustępem ostatnim § 1., artykułu 5. układu niniejszego.

3. Obowiązek wypłacenia odszkodowania ciąży na tym zarządzie, do którego należy urząd nadawczy. Zarządowi temu zastrzeżony jest regres do zarządu odpowiedzialnego, to jest do zarządu, na którego obszarze lub w którego okręgu służbowym przesyłka zginęła albo uległa *uszkodzeniu* lub wykradzeniu zawartości.

W razie zginięcia, wykradzenia zawartości lub uszkodzenia listu albo pudełka z podaną wartością wśród okoliczności, uzasadniających siłę wyższą, na obszarze lub w okręgu służbowym kraju, który przyjmuje odpowiedzialność, wspomnianą w poprzedzającym § 2., odpowiada kraj, gdzie zaszło zginięcie, wykradzenie zawartości lub uszkodzenie przesyłki,

dernier se charge, de son côté, des risques en cas de force majeure à l'égard de ses expéditeurs, quant aux envois de valeur déclarée.

4. — Jusqu'à preuve du contraire, la responsabilité incombe à l'Administration qui, ayant reçu l'objet sans faire d'observation, ne peut établir ni la délivrance au destinataire ni, s'il y a lieu, la transmission régulière à l'Administration suivante.

5. — Le payement de l'indemnité par l'Office expéditeur doit avoir lieu le plus tôt possible, et, au plus tard, dans le délai d'un an à partir du jour de la réclamation. L'Office responsable est tenu de rembourser, sans retard et au moyen d'une traite ou d'un mandat de poste, à l'Office expéditeur, le montant de l'indemnité payée par celui-ci.

L'Office d'origine est autorisé à désintéresser l'expéditeur pour le compte de l'Office intermédiaire ou destinataire qui, régulièrement saisi, a laissé une année s'écouler sans donner suite à l'affaire. En outre, dans le cas où un Office dont la responsabilité est dûment établie a tout d'abord décliné le payement de l'indemnité, il doit prendre à sa charge, en plus de l'indemnité, les frais accessoires résultant du retard non justifié apporté au payement.

6. — Il est entendu que la réclamation n'est admise que dans le délai d'un an à partir du dépôt à la poste de *l'envoi* portant déclaration; passé ce terme, le réclamant n'a droit à aucune indemnité.

7. — L'Administration pour le compte de laquelle est opéré le remboursement du montant des valeurs déclarées non parvenues à destination, est subrogée dans tous les droits du propriétaire.

8. — Si la perte, la spoliation ou l'avarie a eu lieu en cours de transport entre les bureaux d'échange de deux pays limitrophes, sans qu'il soit possible d'établir sur lequel des deux territoires le fait s'est accompli, les deux Administrations en cause supportent le dommage par moitié.

Il en est de même en cas d'échange en dépêches closes, si la perte, la spoliation ou l'avarie a eu lieu sur le territoire ou dans le service d'un Office intermédiaire non responsable.

9. — Les Administrations cessent d'être responsables des valeurs déclarées contenues dans les envois dont les ayants droit ont donné reçu et pris livraison.

Pour les envois adressés poste restante ou conservés en instance à la disposition des destinataires, la responsabilité des Administrations est dégagée par la délivrance à une personne qui a justifié de

w obec zarządu nadawczego, jeżeli zarząd ten przyjmuje ze swej strony co do przesyłek wartościowych względem swych nadawców odpowiedzialność za przypadki siły wyższej.

4. Dopóki przeciwieństwo nie będzie udowodnione, ciąży odpowiedzialność na tym zarządzie, który przyjął przedmiot odnośny bez zastrzeżenia, a nie może wykazać jego wydania odbiorcy albo w danym razie jego prawidłowego oddania następnemu zarządowi.

5. Zarząd nadawczy powinien wypłacić odszkodowanie z wszelkim możliwym pośpiechem, a najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia reklamacyi. Zarząd, ponoszący odpowiedzialność, ma zwrócić zarządowi nadawczemu bezzwłocznie zapłaconą przezeń kwotę odszkodowania przy użyciu weksla lub przekazu pocztowego.

Zarząd nadawczy jest uprawniony do odszkodowania wysyłającego, na rachunek zarządu pośredniego lub zarządu miejsca przeznaczenia, jeżeli zarząd ten nie załatwił sprawy po prawidłowem przedstawieniu mu reklamacyi mimo upływu roku. Zarząd, którego odpowiedzialność stwierdzono w sposób należyty a który odmówił na razie wypłaty odszkodowania, ma ponieść oprócz odszkodowania nadto wydatki poboczne, powstałe wskutek nieusprawiedliwionej zwłoki w zapłacie.

6. Każda reklamacya jest dopuszczalna jedynie w terminie jednorocznym, licząc od dnia nadania przesyłki wartościowej; po upływie tego terminu nie ma reklamujący żadnego prawa do odszkodowania.

7. Zarząd, na którego rachunek uiszczono zwrot wartości deklarowanej przesyłek wartościowych, nie doszłych na miejsce przeznaczenia, wstępuje we wszystkie prawa właściciela.

8. Jeżeli zginięcie, wykradzenie zawartości lub uszkodzenie przesyłki zaszło w czasie przewozu między urzędami wymiennymi dwóch krajów sąsiadujących, a nie można stwierdzić, na którym z obu tych obszarów wypadek ten zdarzył się, wówczas ponoszą szkodę oba zarządy interesowane w równych częściach.

To samo ma mieć miejsce przy wymianie pakietów zamkniętych, jeżeli zginięcie, wykradzenie zawartości lub uszkodzenie przesyłki zdarzyło się na obszarze lub w okręgu służbowym zarządu, uskuteczniającego przewóz pośredni, a nie ponoszącego odpowiedzialności.

9. Odpowiedzialność zarządów za zawartość przesyłek wartościowych gaśnie z chwilą, gdy uprawnieni potwierdzili odbiór i odebrali przesyłki.

Odpowiedzialność za przesyłki, adresowane poste restante, albo za inne przesyłki, przygotowane do odbioru, gaśnie przez ich wydanie osobie, która stosownie do przepisów obowiązujących w kraju

son identité suivant les règles en vigueur dans le pays de destination, et dont les nom et qualité sont conformes aux indications de l'adresse.

Article 13.

Législation des pays contractants. — Arrangements spéciaux.

1. — Est réservé le droit de chaque pays d'appliquer, aux envois contenant des valeurs déclarées à destination ou provenant d'autres pays, ses lois ou règlements intérieurs, en tant qu'il n'y est pas dérogé par le présent Arrangement.

2. — Les stipulations du présent Arrangement ne portent pas restriction au droit des parties contractantes de maintenir et de conclure des arrangements spéciaux, ainsi que de maintenir et d'établir des unions plus restreintes *en vue de la réduction des taxes ou de toute autre amélioration de service.*

3. — Dans les relations entre Offices qui se sont mis d'accord à cet égard, les expéditeurs de boîtes avec valeur déclarée peuvent prendre à leur charge les droits non postaux dont l'envoi serait passible dans le pays de destination, moyennant déclaration préalable au bureau de dépôt et obligation de payer, sur la demande du bureau de destination, les sommes indiquées par ce dernier.

Article 14.

Suspension temporaire du service.

Chacune des Administrations des pays contractants peut, dans des circonstances extraordinaires de nature à justifier la mesure, suspendre temporairement le service des valeurs déclarées, tant à l'expédition qu'à la réception et d'une manière générale ou partielle, sous la condition d'en donner immédiatement avis, au besoin par le télégraphe, à l'Administration ou aux Administrations intéressées.

Article 15.

Adhésions.

Les pays de l'Union qui n'ont point pris part au présent Arrangement sont admis à y adhérer sur leur demande et dans la forme prescrite par l'article 24 de la Convention principale, en ce qui concerne les adhésions à l'Union postale universelle.

Article 16.

Règlement d'exécution.

Les Administrations des postes des pays contractants règlent la forme et le mode de trans-

przeznaczenia, wykazała swą tożsamość i której nazwisko i charakter zgadza się z szczegółami adresu.

Artykuł 13.

Ustawodawstwo wewnętrzne krajów kontraktujących. — Układy szczególne.

1. Każdy kraj ma zastrzeżone prawo stosowania do przesyłek wartościowych, przeznaczonych do innych krajów lub pochodzących z innych krajów, swych wewnętrznych ustaw i przepisów, o ile one nie są w sprzeczności z układem niniejszym.

2. Postanowienia układu niniejszego nie ograniczają prawa stron kontraktujących do utrzymania w mocy, względnie zawierania umów szczególnych, tudzież do utrzymania i tworzenia związków ściślejszych *w celu obniżenia opłat lub innych ulepszeń obrotu służbowego*.

3. W stosunkach między zarządami, które porozumiały się w tym względzie, mogą nadawcy pudełek wartościowych przyjąć na siebie opłaty, nie należące do kategoryi opłat pocztowych, którym przesyłka podlega w kraju przeznaczenia, złożyć w tym celu z góry w urzędzie pocztowym nadawczym odnośne oświadczenie i przyjąć zobowiązanie zapłacenia na żądanie urzędu pocztowego miejsca przeznaczenia kwot, które tenże oznaczy.

Artykuł 14.

Przejściowe zastanowienie służby.

Każdy zarząd krajów kontraktujących może wśród warunków nadzwyczajnych, usprawiedliwiających zarządzenie takie, zastanowić na pewien czas wymianę przesyłek wartościowych całkowicie lub częściowo, zarówno co do ich odsyłania jak i przyjmowania, pod warunkiem, iż zawiadomi o tem bezzwłocznie interesowany zarząd lub interesowane zarządy, i to w razie potrzeby drogą telegraficzną.

Artykuł 15.

Przystąpienia.

Kraje związkowe, które nie wzięły udziału w układzie niniejszym, mogą na żądanie przystąpić do niego w formie, przepisanej artykułem 24. układu głównego pod względem przystąpienia do światowego Związku pocztowego.

Artykuł 16

Regulamin wykonawczy.

Zarządy pocztowe krajów kontraktujących oznaczają formę i sposób przesyłania listów i pudełek

mission des lettres et des boîtes contenant des valeurs déclarées et arrêtent toutes les autres mesures de détail ou d'ordre nécessaires pour assurer l'exécution du présent Arrangement.

Article 17.

Propositions formulées dans l'intervalle des Congrès.

1. — Dans l'intervalle qui s'écoule entre les réunions prévues à l'article 25 de la Convention principale, toute Administration des postes d'un des pays contractants, a le droit d'adresser aux autres Administrations participantes, par l'intermédiaire du Bureau international, des propositions concernant le service des lettres et des boîtes avec valeur déclarée.

Pour être mise en délibération, chaque proposition doit être appuyée par au moins deux Administrations sans compter celle dont la proposition émane. Lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps que la proposition, le nombre nécessaire de déclarations d'appui, la proposition reste sans aucune suite.

2. — Toute proposition est soumise au procédé déterminé par le paragraphe 2 de l'article 26 de la Convention principale.

3. — Pour devenir exécutoires, les propositions doivent réunir, savoir:

1° L'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions du présent article et des articles 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12 et 18;

2° Les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions du présent Arrangement autres que celles des articles 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 12, 17 et 18;

3° La simple majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions du présent Arrangement sauf le cas de litige prévu à l'article 23 de la Convention principale.

4. — Les résolutions valables sont consacrées, dans les deux premiers cas, par une déclaration diplomatique et, dans le troisième cas, par une notification administrative, selon la forme indiquée à l'article 26 de la Convention principale.

5. — Toute modification ou résolution adoptée n'est exécutoire que trois mois, au moins, après sa notification.

z podaną wartością i ustalają wszystkie inne zarządzenia potrzebne w celu zapewnienia wykonania niniejszego układu.

Artykuł 17.

Wnioski w czasie między zebraniami.

1. W czasie między zebraniami, przewidzianymi w artykule 25. układu głównego, ma zarząd pocztowy każdego kraju związkowego prawo przedkładania innym zarządom interesowanym za pośrednictwem Biura międzynarodowego wniosków co do wymiany listów i pudełek z podaną wartością.

Aby wniosek mógł być poddany pod obrady, musi on być poparty co najmniej przez dwa zarządy, nie licząc tego zarządu, od którego pochodzi. Jeżeli Biuro międzynarodowe nie otrzyma równocześnie z wnioskiem potrzebnej liczby oświadczeń popierających, w takim razie nie uwzględni się wniosku.

2. Każdy wniosek podlega postępowaniu, przepisanemu w § 2., artykułu 26. układu głównego.

3. Do przyjęcia wniosków potrzeba

1° Jednomyślności, jeżeli chodzi o przyjęcie nowych postanowień lub o zmianę postanowień niniejszego artykułu i artykułów 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 12. i 18.;

2° większość dwóch trzecich, jeżeli chodzi o zmianę innych postanowień układu, a nie tych, które mieszczą się w artykułach 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 12., 17. i 18.;

3° zwykłej większości głosów, jeżeli chodzi o tłumaczenie postanowień układu niniejszego, wyjąwszy wypadek różnicy zdań, przewidziany w artykule 23. układu głównego.

4. Uchwały będą potwierdzane jako ważne we formie, podanej w artykule 26. układu głównego, w dwóch pierwszych wypadkach przez oświadczenie dyplomatyczne, a w trzecim wypadku przez zawiadomienie w drodze administracyjnej.

5. Przyjęte zmiany i nowe uchwały nie mogą wejść w wykonanie przed upływem co najmniej trzech miesięcy od ich ogłoszenia.

Article 18.

Durée de l'Arrangement. — Abrogation des dispositions antérieures.

1. — Le présent Arrangement entrera en vigueur le *1er octobre 1907* et il aura la même durée que la Convention principale, sans préjudice du droit, réservé à chaque pays, de se retirer de cet Arrangement moyennant un avis donné, un an à l'avance, par son Gouvernement au Gouvernement de la Confédération suisse.

2. — Sont abrogées, à partir du jour de la mise à exécution du présent Arrangement, toutes les dispositions convenues antérieurement entre les divers pays contractants ou entre leurs Administrations, pour autant qu'elles ne sont pas conciliables avec les termes du présent Arrangement, et sans préjudice des dispositions de l'article 13 précédent.

3. — Le présent Arrangement sera ratifié aussitôt que faire se pourra. Les actes de ratification seront échangés à *Rome*.

En foi de quoi, les plénipotentiaires des pays ci-dessus énumérés ont signé le présent Arrangement à *Rome le vingt-six mai mil neuf cent six*.

Artykuł 18.

Czas trwania układu. — Uchylenie postanowień dawniejszych.

1. Układ niniejszy wejdzie w życie w dniu *1. października 1907* i będzie miał ten sam czas trwania co układ główny, niezależnie od zastrzeżonego każdemu krajowi prawa odstąpienia od układu, jeżeli rząd jego doniesie o zamiarze tym rządowi Związku szwajcarskiego na rok naprzód.

2. Od dnia wejścia w wykonanie układu niniejszego tracą moc obowiązującą wszystkie postanowienia, ułożone poprzednio między poszczególnymi krajami kontraktującymi lub ich zarządami, a to o tyle, o ile przepisy ich nie są w zgodzie z postanowieniami układu obecnego, jednak bez naruszenia postanowień poprzedzającego artykułu 13.

3. Układ niniejszy ma być jak najrychlej ratyfikowany. Dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w *Rzymie*.

W dowód tego podpisali pełnomocnicy krajów wyżej wymienionych układ niniejszy *w Rzymie, dnia dwudziestego szóstego maja roku tysiąc dziewięćsetnego szóstego*.

Pour l'Autriche: / **Za Austryę:**

Stibral.
Eberan.

Pour la Hongrie: / **Za Węgry:**

Pierre de Szalay.
Dr. de Hennyey.

Pour la Bosnie-Herzégovine: / **Za Bośnię-Hercegowinę:**

Schleyer.
Kowarschik.

Pour l'Allemagne et les Protectorats allemands: / **Za Niemcy i obszary, będące pod opieką Niemiec:**

Gieseke.
Knof.

Pour la République Argentine: / **Za Rzeczpospolitą Argentyńską:**

Alberto Blancas.

Pour la Belgique: / **Za Belgię:**

J. Sterpin
L. Wodon.
A. Lambin.

Pour le Brésil: / **Za Brazylię:**

Joaquim Carneiro de Miranda e Horta.

Pour le Bulgarie: **Za Bułgaryę:**

Iv. Stoyanovitch.
T. Tzontcheff.

Pour le Chili: **Za Chile:**

Carlos Larrain Claro.
M. Luis Santos Rodriguez.

Pour la République de Colombie: **Za Rzeczpospolitą Kolumbijską:**

G. Michelsen.

Pour le Danemark et les colonies danoises: **Za Danię i kolonie duńskie:**

Kiörboe.

Pour l'Égypte: **Za Egipt:**

Y. Saba.

Pour l'Espagne: **Za Hiszpanię:**

Carlos Florez.

Pour la France et l'Algérie: **Za Francyę i Algier:**

Jacotey.
Lucien Saint.
Herman.

Pour les colonies et protectorats français de l'Indo-Chine: **Za francuskie kolonie i obszary protegowane w Indo-Chinach:**

G. Schmidt.

Pour l'ensemble des autres colonies françaises: **Za ogół innych kolonii francuskich:**

Morgat.

Pour la Grande-Bretagne et diverses colonies britanniques: **Za Wielką Brytanię i rozmaite kolonie brytańskie:**

H. Babington Smith.
A. B. Walkley.
H. Davies.

Pour l'Inde britannique: **Za Indye Brytańskie:**

H. M. Kisch.
E. A. Doran.

Pour la Grèce: **Za Grecyę:**

Christ. Mizzopoulos.
C. N. Marinos.

Pour le Guatemala: **Za Guatemalę:**

Thomás Segarini.

Pour l'Italie et les colonies italiennes: **Za Włochy i kolonie włoskie:**

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Japon: **Za Japonię:**

Kanichiro Matsuki.
Takeji Kawamura.

Pour le Luxembourg: **Za Luksemburg:**

Pour M. Mongenast:
A. W. Kymmell.

Pour le Monténégro: **Za Czarnogórę:**

Eug. Popovitch.

Pour la Norvège: **Za Norwegię:**

Thb. Heyerdahl.

Pour les Pays-Bas: **Za Niderlandy:**

Pour M. G. J. C. A. Pop:
A. W. Kymmell.
A. W. Kymmell.

Pour les Indes néerlandaises **Za Indye Niderlandzkie:**

Perk.

Pour le Portugal et les colonies portugaises: **Za Portugalię i kolonie portugalskie:**

Alfredo Pereira.

Pour la Roumanie: **Za Rumunię:**

G. Cerkez.
G. Gabrielescu.

Pour la Russie: **Za Rosyę:**

Victor Bilibine.

Pour la Serbie: **Za Serbię:**

Pour la Suède: **Za Szwecyę:**

Fredr. Grönwall.

Pour la Suisse: **Za Szwajcaryę:**

J. B. Pioda.
A. Stäger.
C. Delessert.

Pour le Tunisie: **Za Tunis:**

Alber Legrand.
E. Mazoyer.

Pour la Turquie: **Za Turcyę:**

Ah. Fahry.
A. Fuad Hikmet.

Protokół końcowy.

(Pierwopis.)

Au moment de procéder à la signature de l'Arrangement concernant l'échange des lettres et des boîtes avec valeur déclarée, les plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

Article Unique.

En dérogation à la disposition du paragraphe 3 de l'article premier de l'Arrangement qui fixe à 10.000 francs la limite au-dessous de laquelle le maximum de déclaration de valeur ne peut en aucun cas être fixé, il est convenu que si un pays a adopté dans son service intérieur un maximum inférieur à 10.000 francs, il a la faculté de le fixer également pour ses échanges internationaux de lettres et de boîtes avec valeur déclarée.

En foi de quoi, les plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole final, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même de l'Arrangement auquel il se rapporte, et ils l'ont signé en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement *italien* et dont une copie sera remise à chaque partie.

Fait à *Rome le vingt-six mai mil neuf cent six.*

(Przekład.)

Przystępując do podpisania układu o wymianie listów i pudełek z podaną wartością, zgodzili się podpisani pełnomocnicy na postanowienia następujące:

Artykuł jedyny.

W drodze wyjątku od postanowienia paragrafu 3., artykułu pierwszego układu, ustanawiającego granicę w kwocie 10.000 franków, poniżej której nie można w żadnym razie oznaczać najwyższej kwoty dopuszczalnej przy deklarowaniu wartości, zgodzono się na to, iż kraj, który przyjął w swym obrocie wewnętrznym kwotę maksymalną poniżej 10.000 franków, ma prawo oznaczenia jej także jako granicy swego udziału w wymianie międzynarodowej listów i pudełek wartościowych.

W dowód tego spisali podpisani pełnomocnicy niniejszy protokół końcowy, który ma mieć tę samą moc i ważność, jak gdyby jego postanowienia były zamieszczone w osnowie dotyczącego układu, i podpisali go w jednem wygotowaniu, które ma być złożone w archiwach Rządu *Włoskiego* i doręczone w odpisie każdej ze stron.

Działo się w *Rzymie, dnia dwudziestego szóstego maja tysiąc dziewięćsetnego szóstego roku.*

Pour l'Autriche:

Stibral.
Eberan.

Za Austryę:

Pour la Hongrie:

Pierre de Szalay.
Dr. de Hennyey.

Za Węgry:

Pour la Bosnie-Herzégovine:

Schleyer.
Kowarschik.

Za Bośnię-Hercegowinę:

Pour l'Allemagne et les Protectorats allemands: **Za Niemcy i obszary, będące pod opieką Niemiec:**

Gieseke.
Knof.

Pour la République Argentine: **Za Rzeczpospolitą Argentyńską:**

Alberto Blancas.

Pour la Belgique: **Za Belgię:**

J. Sterpin.
L. Wodon.
A. Lambin.

Pour le Brésil: **Za Brazylię:**

Joaquim Carneiro de Miranda e Horta.

Pour le Bulgarie: **Za Bułgaryę:**

Iv. Stoyanovitch.
T. Tzontcheff.

Pour le Chili: **Za Chile:**

Carlos Larrain Claro.
M. Luis Santos Rodriguez.

Pour la République de Colombie: **Za Rzeczpospolitą Kolumbijską:**

G. Michelsen.

Pour le Danemark et les colonies danoises: **Za Danię i kolonie duńskie:**

Kiörboe.

Pour l'Égypte: **Za Egipt:**

Y. Saba.

Pour l'Éspagne: **Za Hiszpanię:**

Carlos Florez.

Pour la France et l'Algérie: **Za Francyę i Algier:**

Jacotey.
Lucien Saint.
Herman.

Pour les colonies et protectorats français de l'Indo-Chine: **Za francuskie kolonie i obszary protegowane w Indo-Chinach:**

G. Schmidt.

Pour l'ensemble des autres colonies françaises: **Za ogół innych kolonii francuskich:**

Morgat.

Pour la Grande-Bretagne et diverses colonies britanniques: **Za Wielką Brytanię i rozmaite kolonie brytańskie:**

H. Babington Smith.
A. B. Walkley.
H. Davies.

Pour l'Inde britannique: **Za Indye Brytańskie:**

H. M. Kisch.
E. A. Doran.

Pour la Grèce: **Za Grecyę:**

Christ. Mizzopoulos.
C. N. Marinos.

Pour le Guatemala: **Za Guatemalę:**

Thomas Segarini.

Pour l'Italie et les colonies italiennes: **Za Włochy i kolonie włoskie:**

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio
E. Delmati.

Pour le Japon: **Za Japonię:**

Kanichiro Matsuki.
Takeji Kawamura.

Pour le Luxembourg: **Za Luksemburg:**

Pour M. Mongenast:
A. W. Kymmell.

Pour le Monténégro: **Za Czarnogórę:**

Eug. Popovitch.

Pour la Norvège: **Za Norwegię:**

Thb. Heyerdahl.

Pour les Pays-Bas: **Za Niderlandy**

Pour M. G. J. C. A. Pop:
A. W. Kymmell.
A. W. Kymmell.

Pour les Indes néerlandaises: **Za Indye Niderlandzkie:**

Perk.

Pour le Portugal et les colonies portugaises: **Za Portugalię i kolonie portugalskie:**

Alfredo Pereira.

Pour la Roumanie: **Za Rumunię:**

Gr. Cerkez.
G. Gabrielescu.

Pour la Russie: **Za Rosyę:**

Victor Bilibine.

Pour la Serbie: **Za Serbię:**

Pour la Suède: **Za Szwecyę:**

Fredr. Grönwall.

Pour la Suisse: **Za Szwajcaryę:**

J. B. Pioda.
A. Stäger.
C. Delessert.

Pour la Tunisie: **Za Tunis:**

Albert Legrand.
E. Mazoyer.

Pour la Turquie: **Za Turcyę:**

Ah. Fahry.
A. Fuad Hikmet.

Układ

co do

wymiany przekazów pocztowych,

zawarty między

Austryą, Węgrami, Bośnią-Hercegowiną, Niemcami i obszarami, będącymi pod opieką Niemiec, Rzecząpospolitą Argentyńską, Belgią, Boliwią, Brazylią, Bułgaryą, Chile, *Rzecząpospolitą Kolumbijską*, Kretą, Danią i koloniami duńskimi, Egiptem, Francyą, *Algierem, francuskimi koloniami i obszarami protegowanymi w Indo-Chinach, ogółem innych kolonii francuskich*, Grecyą, Włochami i koloniami włoskimi, Japonią, Rzecząpospolitą Liberyjską, Luksemburgiem, Czarnogórą, Norwegią, Niderlandami, koloniami niderlandzkimi, Peru, Portugalią i koloniami portugalskimi, Rumunią, Serbią, Królestwem Siamskiem, Szwecyą, Szwajcaryą, Tunisem, Turcyą i Urugwajem.

(Pierwopis.)

Les soussignés, plénipotentiaires des Gouvernements des pays ci-dessus énumérés, vu l'article 19 de la Convention principale, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

Article premier.

Dispositions préliminaires.

L'échange des envois de fonds par la voie de la poste et au moyen de mandats, entre ceux des pays contractants dont les Administrations conviennent d'établir ce service, est régi par les dispositions du présent Arrangement.

Article 2.

Versement; montant maximum; transmissibilité.

1. — En principe, le montant des mandats doit être versé par les déposants et payé aux bénéficiaires en numéraire; mais chaque Administration a la faculté de recevoir et d'employer elle-même, à cet effet, tout papier-monnaie ayant cours légal dans son pays, sous réserve de tenir compte, le cas échéant, de la différence de cours.

(Przekład.)

Podpisani pełnomocnicy rządów krajów wyżej wymienionych zawarli stosownie do artykułu 19. układu głównego we wspólnem porozumieniu i z zastrzeżeniem ratyfikacyi układ następujący:

Artykuł 1.

Postanowienia wstępne.

Wymiana kwot pieniężnych za pośrednictwem poczty i przy użyciu przekazów między tymi z krajów kontraktujących, których zarządy pocztowe zgodzą się na wprowadzenie tej gałęzi służby, jest uregulowana postanowieniami układu niniejszego.

Artykuł 2.

Wpłacanie; kwota maksymalna; przenoszalność.

1. Kwoty, przesyłane przekazami, powinny być wpłacane przez nadawców zasadniczo w gotówce i w ten sam sposób wypłacane odbiorcom; każdy zarząd ma jednak prawo zarządzić wpłaty i wypłaty w pieniądzach papierowych, mających w odnośnym kraju kurs ustawowy, z uwzględnieniem ewentualnych różnic w kursie.

2. — *Aucun mandat ne peut excéder la somme de 1000 francs effectifs ou une somme approximative dans la monnaie respective de chaque pays.*

3. — Sauf arrangement contraire entre les Administrations intéressées, le montant de chaque mandat est exprimé dans la monnaie métallique du pays où le payement doit avoir lieu. A cet effet, l'Administration du pays d'origine détermine elle-même, s'il y a lieu, le taux de conversion de sa monnaie en monnaie métallique du pays de destination.

L'Administration du pays d'origine détermine également, s'il y a lieu, le cours à payer par l'expéditeur, lorsque ce pays et le pays de destination possèdent le même système monétaire.

4. — Est réservé à chacun des pays contractants le droit de déclarer transmissible par voie d'endossement, sur son territoire, la propriété des mandats de poste provenant d'un autre de ces pays.

2. *Kwota, przesłana przekazem, nie może przekraczać 1000 franków w monecie metalowej albo odpowiedniej sumy w odnośnej walucie krajowej.*

3. O ile między zarządami interesowanymi nie przyszedł do skutku inny układ, będą kwoty przekazowe wyrażone w walucie metalowej tego kraju, gdzie wypłata ma nastąpić. Zarząd kraju przeznaczenia ustanowi w tym celu stosunek, według którego ma się w danym razie zamienić walutę własną na walutę metalową kraju przeznaczenia.

Zarząd kraju pochodzenia oznacza również kurs, według którego ma wysyłający uskutecznić wpłatę, jeżeli kraj ten i kraj przeznaczenia mają tę samą walutę.

4. Każdemu z krajów kontraktujących służy prawo uznać we własnym okręgu za dopuszczalne, by własność przekazów, pochodzących z innego kraju, była przenoszona przez indos na osoby trzecie.

Article 3.

Taxes; avis de payement; retrait et changement d'adresse; remise par exprès.

1. — La taxe générale à payer par l'expéditeur pour chaque envoi de fonds effectué en vertu de l'article précédent est fixée, valeur métallique, *à 25 centimes par 50 francs ou fraction de 50 francs,* ou à l'équivalent dans la monnaie respective des pays contractants, avec faculté d'arrondir, le cas échéant, les fractions.

Sont exempts de toute taxe les mandats d'office relatifs au service des postes et échangés entre les Administrations postales ou entre les bureaux relevant de ces Administrations, *ainsi que les mandats destinés aux prisonniers de guerre ou expédiés par eux.*

2. — L'Administration qui a délivré des mandats tient compte, à l'Administration qui les a acquittés, *d'un droit de 1/4 pour cent du montant total des mandats payés, abstraction faite des mandats émis en franchise de taxe.*

3. — Les mandats échangés, par l'intermédiaire d'un des pays participant à l'Arrangement, entre un autre de ces pays et un pays non participant, peuvent être soumis, au profit de l'Office intermédiaire, à un droit supplémentaire, prélevé sur le montant du titre et représentant la quote-part du pays non participant.

Artykuł 3.

Taksy; poświadczenia wypłaty; cofnięcie i zmiana adresu; doręczanie ekspresowe.

1. Taksę, którą wysyłający ma uiścić za każde przesłanie pieniędzy, odbywające się na podstawie artykułu poprzedzającego, ustanawia się w walucie metalowej *w kwocie 25 centymów za każde 50 franków lub część 50 franków,* albo też w odpowiedniej kwocie według waluty krajów kontraktujących, przyczem wolno zaokrąglać ułamki, jakie w danym razie wynikną.

Przekazy urzędowe, wymieniane w sprawach służby pocztowej między zarządami pocztowymi albo między podległymi im urzędami, *tudzież przekazy pocztowe, przeznaczone dla jeńców wojennych albo wysyłane przez nich,* są wolne od wszelkiej opłaty.

2. Zarząd, który przyjął przekazy, zwraca zarządowi, który je wypłacił, należytość w wysokości 1/4 *procentu ogólnej kwoty wypłaconych przekazów pocztowych po potrąceniu przekazów pocztowych, wygotowanych z uwolnieniem od opłaty.*

3. Przekazy, wymieniane za pośrednictwem jednego z krajów kontraktujących między innym takim krajem i krajem, nie uczestniczącym w układzie, można obciążyć opłatą dodatkową na korzyść zarządu pośredniczącego, którą odciąga się od kwoty przekazanej, a która przedstawia udział w opłatach, przypadający krajowi, nie uczestniczącemu w układzie.

4. — Les mandats de poste et les acquits donnés sur ces mandats, de même que les récépissés délivrés aux déposants, ne peuvent être soumis, à la charge des expéditeurs ou des destinataires des fonds, à un droit ou à une taxe quelconque en sus de la taxe perçue en vertu du § 1 du présent article, sauf, toutefois, le droit de factage pour le payement à domicile, s'il y a lieu, et le droit supplémentaire prévu par le § 3 ci-dessus.

5. — L'expéditeur d'un mandat peut obtenir un avis de payement de ce mandat, en acquittant d'avance, au profit exclusif de l'Administration du pays d'origine, un droit fixe égal à celui qui est perçu dans ce pays pour les avis de réception des correspondances recommandées.

Toutefois, si cet avis n'est pas réclamé au moment de l'émission du mandat, l'expéditeur peut ultérieurement en faire la demande, mais dans le délai fixé par le § 3 de l'article 7 et moyennant payement d'un droit fixe de 25 centimes au maximum.

6. — L'expéditeur d'un mandat de poste peut le faire retirer du service ou en faire modifier l'adresse aux conditions et sous les réserves déterminées pour les correspondances ordinaires par l'article 9 de la Convention principale, tant que le bénéficiaire n'a pas pris livraison, soit du titre lui-même, soit du montant de ce titre.

7. — L'expéditeur peut également demander la remise des fonds à domicile, par porteur spécial, aussitôt après l'arrivée du mandat, aux conditions fixées par l'article 13 de ladite Convention.

8. — Est toutefois réservée à l'Office du pays de destination la faculté de faire remettre par exprès, au lieu des fonds, un avis d'arrivée du mandat ou le titre lui-même, lorsque ses règlements intérieurs le comportent.

Article 4.

Mandats télégraphiques.

1. — Les mandats de poste peuvent être transmis par le télégraphe, dans les relations entre les Offices dont les pays sont reliés par un télégraphe d'État ou qui consentent à employer à cet effet la télégraphie privée; ils sont qualifiés, en ce cas, de mandats télégraphiques.

2. — Les mandats télégraphiques peuvent, comme les télégrammes ordinaires et aux mêmes conditions que ces derniers, être soumis aux formalités de l'urgence, de la réponse payée, du collationnement et de l'accusé de réception, ainsi qu'aux formalités de la transmission par la poste ou de la remise par exprès, s'ils sont à destination

4. Przekazów pocztowych i poświadczeń odbioru, wystawianych na przekazach, oraz rewersów nadawczych, wydawanych wysyłającym, nie można ani na niekorzyść wysyłającego ani na niekorzyść odbiorcy obciążać żadną inną taksą lub opłatą prócz taksy, ustanowionej w § 1. niniejszego artykułu, wyjąwszy opłatę za doręczenie, jeżeli w danym razie uskuteczniono wypłatę w mieszkaniu odbiorcy, i opłatę dodatkową, wspomnianą w powyższym § 3.

5. Nadawca przekazu może otrzymać potwierdzenie co do jego wypłacenia, jeżeli złoży z góry stałą opłatę, przypadającą zarządowi kraju pochodzenia, w tej samej wysokości co za rewersy zwrotne przy poleconych przesyłkach listowych.

Wysyłający, który nie żądał przy nadaniu takiego poświadczenia, może uczynić to także później, jednak tylko w terminie, oznaczonym w artykule 7., § 3., i za zapłatą stałej należytości w kwocie najwyżej 25 centymów.

6. Pod zastrzeżeniami i warunkami, ustanowionymi co do zwyczajnych przesyłek listowych artykułem 9. układu głównego, może nadawca przekazu pocztowego wycofać go z poczty lub zarządzić zmianę jego adresu, dopóki odbiorca nie odebrał jeszcze ani samego przekazu ani kwoty przekazanej.

7. Wysyłający może także zażądać pod warunkami, ustanowionymi w artykule 13. wspomnianego układu, aby doręczono kwotę przekazaną bezzwłocznie po nadejściu przekazu do mieszkania odbiorcy przez umyślnego posłańca.

8. Zarządowi kraju przeznaczenia zastrzega się jednak prawo doręczenia przez umyślnego posłańca zamiast kwoty przekazanej jedynie uwiadomienia o nadejściu przekazu lub samego przekazu, jeżeli jego przepisy wewnętrzne tego wymagają.

Artykuł 4.

Przekazy telegraficzne.

1. W obrocie między zarządami, których kraje są połączone zapomocą telegrafów państwowych albo które zgodzą się na użycie w tym celu telegrafów prywatnych, można asygnować przekazy pocztowe telegraficznie. W tym wypadku oznacza się je jako przekazy telegraficzne.

2. Do przekazów telegraficznych można w ten sam sposób i pod tymi samymi warunkami jak przy telegramach zwykłych stosować postępowanie co do ekspedycyi telegramów pilnych, co do zapłaconej odpowiedzi, kolacyonowania i potwierdzenia odbioru, oraz co do doręczenia przez pocztę lub przez umyślnego posłańca, jeżeli one są przeznaczone do

d'une localité non desservie par les télégraphes internationaux. Ils peuvent, en outre, donner lieu à des demandes d'avis de payement à délivrer et à expédier par la poste.

Les expéditeurs de mandats télégraphiques peuvent les faire retirer du service ou en faire modifier l'adresse aux conditions et sous les réserves déterminées pour les correspondances ordinaires par l'article 9 de la Convention principale, tant que le bénéficiaire n'a pas pris livraison, soit du titre lui-même, soit du montant de ce titre. Le bureau destinataire ne peut toutefois donner suite aux demandes de l'espèce qu'après réception de l'avis confirmatif.

Les expéditeurs des mandats télégraphiques peuvent ajouter à la formule réglementaire du mandat des communications pour le destinataire, pourvu qu'ils en payent le montant d'après le tarif.

3. — L'expéditeur d'un mandat télégraphique doit payer:

a) la taxe ordinaire des mandats de poste et, si un avis de payement est demandé, le droit fixe de cet avis;

b) la taxe du télégramme.

4. — Les mandats télégraphiques ne sont grevés d'aucuns frais autres que ceux prévus au présent article, ou que ceux qui peuvent être perçus en conformité des règlements télégraphiques internationaux.

Article 5.

Réexpédition.

1. — Par suite du changement de résidence du bénéficiaire, les mandats ordinaires peuvent être réexpédiés d'un des pays participant à l'Arrangement sur un autre de ces pays. Lorsque le pays de la nouvelle destination a un autre système monétaire que le pays de la destination primitive, la conversion du montant du mandat en monnaie du premier de ces pays est opérée par le bureau réexpéditeur, d'après le taux convenu pour les mandats à destination de ce pays et émanant du pays de la destination primitive. Il n'est perçu aucun supplément de taxe pour la réexpédition, mais le pays de la nouvelle destination touche en tout cas à son profit la quote-part de taxe qui lui serait dévolue si le mandat lui avait été primitivement adressé, même dans le cas où, par suite d'un arrangement spécial conclu entre le pays d'origine et le pays de la destination primitive, la taxe effectivement perçue serait inférieure à la taxe prévue par l'article 3 du présent Arrangement.

miejscowości, nie połączonej z międzynarodową siecią telegraficzną. Również można żądać przy nich poświadczeń wypłacenia, które poczta ma wystawić i przewieźć.

Pod zastrzeżeniami i warunkami, ustanowionymi co do zwyczajnych przesyłek listowych artykułem 9. układu głównego, może nadawca telegraficznego przekazu pocztowego wycofać go z poczty lub zarządzić zmianę jego adresu, dopóki odbiorca nie odebrał jeszcze ani samego przekazu ani kwoty przekazanej. Urząd miejsca przeznaczenia może jednak uczynić zadość takiemu żądaniu tylko po nadejściu poświadczenia wpłaty.

Nadawcy przekazów telegraficznych mogą umieszczać na przepisanych formularzach przekazowych uwiadomienia dla odbiorcy pod warunkiem zapłacenia kwoty, przypadającej za to według taryfy.

3. Nadawca przekazu telegraficznego ma zapłacić:

a) zwyczajną opłatę za przekaz pocztowy, a jeżeli żąda poświadczenia wypłaty, także odnośną należytość;

b) opłatę za telegram.

4. Przekazów telegraficznych nie można obciążać żadnymi innymi opłatami prócz tych, które są przewidziane w artykule niniejszym albo których pobieranie jest dopuszczalne według międzynarodowych regulaminów telegraficznych.

Artykuł 5.

Posyłanie przekazów za adresatem.

1. Jeżeli odbiorca zmieni miejsce pobytu, można posłać za nim zwyczajne przekazy pocztowe z jednego z krajów, biorących udział w układzie, do innego z tych krajów. Jeżeli nowy kraj przeznaczenia ma inną walutę aniżeli pierwotny kraj przeznaczenia, wówczas przeliczy urząd pocztowy, przesyłający przekaz dalej, kwotę przekazaną na walutę pierwszego z tych krajów według stosunku, ustanowionego dla przekazów, przeznaczonych dla kraju tego a wpłaconych w pierwotnym kraju przeznaczenia. Za dalszą przesyłkę nie pobiera się żadnej taksy dodatkowej, ale nowy kraj przeznaczenia otrzymuje w każdym razie udział w opłacie, który byłby mu przypadł, gdyby przekaz był już od razu przeznaczony do tego kraju, i to także wtedy, gdy wskutek osobnego układu, zawartego między krajem pochodzenia a pierwszym krajem przeznaczenia, pobiera się w rzeczywistości opłatę niższą od taksy, przewidzianej w artykule 3. układu niniejszego.

Toutefois, la conversion du montant n'est pas opérée quand le mandat est réexpédié sur le pays d'origine, sur le pays de première destination ou sur un pays ayant le même système monétaire que l'un de ces deux pays. Suivant le cas, le titre est payé pour son montant primitif ou pour la somme versée en monnaie du pays d'origine et figurant aux indications de service.

2. — *Les mandats télégraphiques peuvent être réexpédiés sur une nouvelle destination par voie postale, aux mêmes conditions que les mandats ordinaires.*

3. — *Si l'Administration du nouveau pays de destination entretient avec celle de la destination primitive un échange de mandats télégraphiques, la réexpédition des mandats ordinaires ou télégraphiques, peut, à la demande de l'expéditeur ou du destinataire, être opérée par voie télégraphique dès la réception de l'avis confirmatif. En pareil cas, le mandat original est quittancé par le bureau réexpéditeur et comptabilisé comme mandat payé, et les frais postaux et télégraphiques afférents au nouveau parcours sont déduits du montant à transmettre.*

Przerachowanie kwoty niema jednak miejsca, jeżeli posyła się przekaz za adresatem do kraju pochodzenia albo w obrębie pierwotnego kraju przeznaczenia albo do kraju, mającego tę samą walutę co jeden z tych krajów. Stosownie do danego wypadku wypłaca się następnie przekaz albo w pierwotnej kwocie albo w sumie, wpłaconej w walucie kraju pochodzenia i podanej w zapisku pocztowym.

2. Przekazy telegraficzne można pod tymi samymi warunkami co przekazy zwykłe przesyłać pocztą do nowego miejsca przeznaczenia.

3. Jeżeli między zarządem nowego kraju przeznaczenia a zarządem pierwotnego kraju przeznaczenia odbywa się wymiana przekazów telegraficznych, można na żądanie wysyłającego lub odbiorcy przesłać dalej drogą telegraficzną przekazy zwyczajne lub telegraficzne, i to te ostatnie zaraz po nadejściu poświadczenia wpłaty. Urząd dosyłający kwituje w takim wypadku przekaz pierwotny i wstawia go w rachunek jako wypłacony, zaś koszta pocztowe i telegraficzne, połączone z nową przesyłką, odciąga się od kwoty, która ma być przesłana.

Article 6.

Décomptes.

1. — Les Administrations des postes des pays contractants dressent, aux époques fixées par le Règlement ci-après, les comptes sur lesquels sont récapitulées toutes les sommes payées par leurs bureaux respectifs; et ces comptes, après avoir été débattus et arrêtés contradictoirement, sont soldés, sauf arrangement contraire, en monnaie d'or du pays créancier, par l'Administration qui est reconnue redevable envers une autre, dans le délai fixé par le même Règlement.

2. — A cet effet, et sauf autre arrangement, lorsque les mandats ont été payés dans des monnaies différentes, la créance la plus faible est convertie en même monnaie que la créance la plus forte, au pair des monnaies d'or des deux pays.

3. — En cas de non-payement du solde d'un compte dans les délais fixés, le montant de ce solde est productif d'intérêts, à dater du jour de l'expiration desdits délais jusqu'au jour où le payement a lieu. Ces intérêts sont calculés à raison de 5% l'an et sont portés au débit de l'Administration retardataire sur le compte suivant.

Artykuł 6.

Obrachunki.

1. Zarządy pocztowe krajów kontraktujących zestawiają w okresach czasu, oznaczonych w umieszczonym poniżej regulaminie, obrachunki, w których wykazuje się wszystkie kwoty przekazowe, wypłacone przez odnośne zakłady pocztowe. Po wzajemnem zbadaniu i ustaleniu tych rachunków ma zarząd, obowiązany do zapłaty na rzecz drugiego zarządu, wyrównać saldo w braku innego porozumienia w monecie złotej kraju uprawnionego w ciągu terminu, zakreślonego wspomnianym regulaminem.

2. Jeżeli wypłacono przekazy w rozmaitych walutach, przelicza się w tym celu, z zastrzeżeniem odmiennego porozumienia, wierzytelność niższą na walutę wierzytelności wyższej według kursu al pari waluty złotej obu krajów.

3. Gdyby nie zapłacono salda obrachunku w ciągu oznaczonych terminów, należy oprocentować kwotę salda od dnia upływu tych terminów aż do dnia uiszczenia zapłaty. Odsetki te oblicza się po pięć od sta rocznie i przenosi do najbliższego obrachunku jako ciężar zarządu, będącego w zwłoce.

Article 7.

Responsabilité; mandats non distribuables périmés.

1. — Les sommes converties en mandats de poste sont garanties aux déposants, jusqu'au moment où elles ont été régulièrement payées aux destinataires ou aux mandataires de ceux-ci.

2. — Les sommes encaissées par chaque Administration, en échange de mandats de poste dont le montant n'a pas été réclamé par les ayants droit dans les délais fixés par les lois ou règlements du pays d'origine, sont définitivement acquises à l'Administration qui a délivrés ces mandats.

3. — Il est toutefois entendu que la réclamation concernant le payement d'un mandat à une personne non autorisée n'est admise que dans le délai d'un an à partir du jour de l'expiration de la validité normale du mandat; passé ce terme, les Administrations cessent d'être responsables des payements sur faux acquits.

Pour les mandats adressés poste restante, la responsabilité cesse également par le payement à une personne qui a justifié, suivant les règles en vigueur dans le pays de destination, que ses nom et qualité sont conformes aux indications de l'adresse du mandat.

Artykuł 7.

Odpowiedzialność; przedawnienie niedoręczalnych przekazów pocztowych.

1. Za kwoty, wpłacone na przekazy pocztowe, odpowiada się w obec wysyłających aż do prawidłowego wypłacenia tych kwot na rzecz odbiorców lub ich pełnomocników.

2. Kwoty, wpłacone w każdym zarządzie pocztowym na przekazy pocztowe, których osoby uprawnione nie reklamowały w ciągu terminów, oznaczonych ustawami i regulaminami kraju pochodzenia, przepadają ostatecznie na rzecz zarządu, w którym je wpłacono.

3. Przytem rozumie się jednak, że reklamacya z powodu wypłacenia przekazu pocztowego osobie nieuprawnionej jest dopuszczalna jedynie w ciągu jednego roku, licząc od dnia, w którym upływa normalny okres ważności przekazu. Po upływie tego terminu nie odpowiadają zarządy za mylne wypłaty.

Również ustaje odpowiedzialność za przekazy pocztowe, adresowane poste restante, przez ich wypłacenie osobie, która wykazała stosownie do zasad, obowiązujących w kraju przeznaczenia, iż jej nazwisko i charakter zgadza się z szczegółami, podanymi w adresie przekazu.

Article 8.

Unions restreintes.

Les stipulations du présent Arrangement ne portent pas restriction au droit des parties contractantes de maintenir et de conclure des arrangements spéciaux, ainsi que de maintenir et d'établir des unions plus restreintes en vue *de la réduction des taxes ou de toute autre amélioration du service.*

Artykuł 8.

Związki ściślejsze.

Postanowienia układu niniejszego nie ograniczają prawa stron kontraktujących do utrzymania w mocy, względnie zawierania umów szczególnych, tudzież do utrzymania i tworzenia związków ściślejszych *w celu obniżenia opłat lub innych ulepszeń obrotu służbowego.*

Article 9.

Suspension extraordinaire du service.

Chaque Administration peut, dans des circonstances extraordinaires qui sont de nature à justifier la mesure, suspendre temporairement le service des mandats internationaux, d'une manière générale ou partielle, sous la condition d'en donner immédiatement avis, au besoin par le télégraphe, à l'Administration ou aux Administrations intéressées.

Artykuł 9.

Przejściowe zastanowienie służby.

Każdy zarząd może wśród warunków nadzwyczajnych, usprawiedliwiających zarządzenie takie, zastanowić na pewien czas międzynarodowy obrót przekazów pocztowych całkowicie lub częściowo pod warunkiem, iż zawiadomi o tem bezzwłocznie interesowane zarządy i to w razie potrzeby drogą telegraficzną.

Article 10.

Adhésions à l'Arrangement.

Les pays de l'Union qui n'ont point pris part au présent Arrangement sont admis à y adhérer sur

Artykuł 10.

Przystąpienie do układu.

Kraje związkowe, które nie wzięły udziału w układzie niniejszym, mogą na żądanie przystąpić

leur demande, et dans la forme prescrite par l'article 24 de la Convention principale en ce qui concerne les adhésions à l'Union postale universelle.

Article 11.

Désignation des bureaux participant à l'échange; Règlement d'exécution.

Les Administrations des postes des pays contractants désignent, chacune pour ce qui la concerne, les bureaux qui doivent délivrer et payer les mandats à émettre en vertu des articles précédents. Elles règlent la forme et le mode de transmission des mandats, la forme des comptes désignés à l'article 6 et toute autre mesure de détail ou d'ordre nécessaire pour assurer l'exécution du présent Arrangement.

Article 12.

Propositions dans l'intervalle des réunions.

1. — Dans l'intervalle qui s'écoule entre les réunions prévues à l'article 25 de la Convention principale, toute Administration des postes d'un des pays contractants a le droit d'adresser aux autres Administrations participantes, par l'intermédiaire du Bureau international, des propositions concernant le service des mandats de poste.

Pour être mise en délibération, chaque proposition doit être appuyée par au moins deux Administrations, sans compter celle dont la proposition émane. Lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps que la proposition, le nombre nécessaire de déclarations d'appui, la proposition reste sans aucune suite.

2. — Toute proposition est soumise au procédé déterminé par le § 2 de l'article 26 de la Convention principale.

3. — Pour devenir exécutoires, les propositions doivent réunir, savoir:

1° l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions du présent article et des articles 1, 2, 3, 4, 6 et 14;

2° les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions autres que celles des articles précités;

3° la simple majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions du présent Arrangement, sauf le cas de litige prévu par l'article 23 de la Convention principale.

4. — Les résolutions valables sont consacrées, dans les deux premiers cas, par une déclaration

do niego we formie, przepisanej artykułem 24. układu głównego pod względem przystąpienia do światowego Związku pocztowego.

Artykuł 11.

Wyznaczenie urzędów, biorących udział w obrocie; regulamin wykonawczy.

Zarządy pocztowe krajów kontraktujących wyznaczają, każdy dla swego okręgu administracyjnego, zakłady pocztowe, w których można wpłacać i wypłacać kwoty przekazowe na zasadzie artykułów poprzedzających. Oznaczają one formę przekazów pocztowych i sposób ich przesyłania oraz formę obrachunków, wspomnianych w artykule 6., i wszystkie dalsze zarządzenia potrzebne w celu zapewnienia wykonania układu niniejszego.

Artykuł 12.

Wnioski w czasie między zebraniami.

1. W czasie między zebraniami, przewidzianymi w artykule 25. układu głównego, ma zarząd pocztowy każdego kraju związkowego prawo przedkładania innym zarządom interesowanym za pośrednictwem Biura międzynarodowego wniosków co do wymiany przekazów pocztowych.

Aby wniosek mógł być poddany pod obrady, musi on być poparty co najmniej przez dwa zarządy, nie licząc tego zarządu, od którego pochodzi. Jeżeli Biuro międzynarodowe nie otrzyma równocześnie z wnioskiem potrzebnej liczby oświadczeń popierających, w takim razie nie uwzględni się wniosku.

2. Każdy wniosek podlega postępowaniu, przepisanemu w § 2. artykułu 26. układu głównego.

3. Do przyjęcia wniosków potrzeba:

1° Jednomyślności, jeżeli chodzi o przyjęcie nowych postanowień lub o zmianę postanowień niniejszego artykułu i artykułów 1., 2., 3., 4., 6. i 14.;

2° większości dwóch trzecich, jeżeli chodzi o zmianę innych postanowień układu, a nie tych, które mieszczą się w artykułach wyżej wspomnianych;

3° zwykłej większości głosów, jeżeli chodzi o tłumaczenie postanowień układu niniejszego, wyjąwszy wypadek różnicy zdań, przewidziany w artykule 23. układu głównego.

4. Uchwały będą potwierdzane jako ważne we formie, podanej w artykule 26. układu głównego

diplomatique, et, dans le troisième cas, par une notification administrative, selon la forme indiquée à l'article 26 de la Convention principale.

5. — Toute modification ou résolution adoptée n'est exécutoire que trois mois, au moins, après sa notification.

w dwóch pierwszych wypadkach przez oświadczenie dyplomatyczne, a w trzecim wypadku przez zawiadomienie w drodze administracyjnej.

5. Przyjęte zmiany i nowe uchwały nie mogą wejść w wykonanie przed upływem co najmniej trzech miesięcy od ich ogłoszenia.

Article 13.

Participation d'autres Administrations au service des mandats.

Les pays dans lesquels le service des mandats relève d'une Administration autre que celle des postes, peuvent participer à l'échange régi par les dispositions du présent Arrangement.

Il appartient à l'Administration chargée, dans ces pays, du service des mandats, de s'entendre avec l'Administration postale, pour assurer la complète exécution de toutes les clauses de l'Arrangement.

Elle leur servira d'intermédiaire pour toutes leurs relations avec les Administrations postales des autres pays contractants et avec le Bureau international.

Artykuł 13.

Udział innych zarządów w obrocie przekazowym.

Kraje, gdzie służba przekazowa podlega innemu zarządowi, a nie zarządowi pocztowemu, mogą wziąć udział w wymianie, unormowanej postanowieniami niniejszego układu.

Zarząd, do którego w kraju tym należy służba przekazowa, powinien porozumieć się z zarządem pocztowym, aby zapewnić zupełne wykonanie wszystkich postanowień układu.

Zarząd pocztowy będzie służył krajom tym za pośrednika w ich stosunkach z zarządami pocztowymi innych krajów kontraktujących i z Biurem międzynarodowem.

Article 14.

Durée de l'Arrangement; ratification.

1. — Le présent Arrangement entrera en vigueur le *1er octobre 1907.*

2. — Il aura la même durée que la Convention principale, sans préjudice du droit réservé à chaque pays de se retirer de cet Arrangement moyennant un avis donné, un an à l'avance, par son Gouvernement au Gouvernement de la Confédération suisse.

3. — Sont abrogées, à partir du jour de la mise à exécution du présent Arrangement, toutes les dispositions convenues antérieurement entre les divers Gouvernements ou Administrations des parties contractantes, pour autant qu'elles ne seraient pas conciliables avec les termes du présent Arrangement, le tout sans préjudice des droits réservés par l'article 8.

4. — Le présent Arrangement sera ratifié aussitôt que faire se pourra. Les actes de ratification seront échangés à *Rome.*

En foi de quoi, les plénipotentiaires des pays ci-dessus énumérés ont signé le présent Arrangement à *Rome le vingt-six mai mil neuf cent six.*

Artykuł 14.

Czas trwania układu; ratyfikacya.

1. Układ niniejszy wejdzie w życie w dniu *1. października 1907.*

2. Będzie on miał ten sam czas trwania co układ główny, niezależnie od zastrzeżonego każdemu krajowi prawa odstąpienia od układu, jeżeli rząd jego doniesie o zamiarze tym rządowi Związku szwajcarskiego na rok naprzód.

3. Od dnia wejścia w wykonanie układu niniejszego tracą moc obowiązującą wszystkie postanowienia, ułożone poprzednio między poszczególnymi krajami kontraktującymi lub ich zarządami, a to o tyle, o ile przepisy ich nie są w zgodzie z postanowieniami układu obecnego, jednak bez naruszenia praw, zastrzeżonych artykułem 8.

4. Układ niniejszy ma być jak najrychlej ratyfikowany. Dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w *Rzymie*

W dowód tego podpisali pełnomocnicy krajów wyżej wymienionych układ niniejszy w *Rzymie, dnia dwudziestego szóstego maja roku tysiąc dziewięćsetnego szóstego.*

Pour l'Autriche:

Stibral.

Eberan.

Za Austryę:

Pour la Hongrie: **Za Węgry:**

Pierre de Szalay.
Dr. de Hennyey.

Pour la Bosnie-Herzégovine: **Za Bośnię-Hercegowinę:**

Schleyer.
Kowarschik.

Pour l'Allemagne et les Protectorats allemands: **Za Niemcy i obszary, będące pod opieką Niemiec:**

Gieseke.
Knot.

Pour la République Argentine: **Za Rzeczpospolitą Argentyńską:**

Alberto Blancas.

Pour la Belgique: **Za Belgię:**

J. Sterpin.
L. Wodon.
A. Lambin.

Pour la Bolivie: **Za Boliwię:**

J. de Lemoine.

Pour le Brésil: **Za Brazylię:**

Joaquim Carneiro de Miranda e Horta.

Pour la Bulgarie: **Za Bułgaryę:**

Iv. Stoyanovitch.
T. Tzontcheff.

Pour le Chili: **Za Chile:**

Carlos Larrain Claro.
M. Luis Santos Rodriguez.

Pour la République de Colombie: **Za Rzeczpospolitą Kolumbijską:**

G. Michelsen.

Pour la Crète: **Za Kretę:**

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Danemark et les colonies danoises: **Za Danię i kolonie duńskie:**

Kiörboe.

Pour l'Égypte: **Za Egipt:**

Y. Saba.

Pour la France et l'Algérie: **Za Francyę i Algier:**

Jacotey.
Lucien Saint.
Herman.

Pour les colonies et protectorats français de l'Indo-Chine: **Za francuskie kolonie i obszary protegowane w Indo-Chinach:**

G. Schmidt.

Pour l'ensemble des autres colonies françaises: **Za ogół innych kolonii francuskich:**

Morgat.

Pour la Grèce: **Za Grecyę:**

Christ. Mizzopoulos.
C. N. Marinos.

Pour l'Italie et les colonies italiennes: **Za Włochy i kolonie włoskie:**

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Japon: **Za Japonię:**

Kanichiro Matsuki.
Takeji Kawamura.

Pour la République de Libéria: **Za Rzeczpospolitą Liberyjską:**

R. de Luchi.

Pour le Luxembourg: **Za Luksemburg:**

Pour M. Mongenast:
A. W. Kymmell.

Pour le Monténégro: **Za Czarnogórę:**

Eug. Popovitch.

Pour la Norvège: **Za Norwegię:**

Thb. Heyerdahl.

Pour les Pays-Bas: **Za Niderlandy:**

Pour M. G. J. C. A. Pop:
A. W. Kymmell.
A. W. Kymmell.

Pour les colonies néerlandaises: **Za kolonie niderlandzkie:**

Perk.

Pour le Pérou: **Za Peru:**

Pour le Portugal et les colonies portugaises: **Za Portugalię i kolonie portugalskie:**

Alfredo Pereira.

Pour la Roumanie: **Za Rumunię:**

Gr. Cerkez.
G. Gabrielescu.

Pour la Serbie: **Za Serbię:**

Pour le Royaume de Siam:	**Za Królestwo Siamskie:**
G. Keucnenius.	
Pour la Suède:	**Za Szwecyę:**
Fredr. Grönwall.	
Pour la Suisse:	**Za Szwajcaryę:**
J. B. Pioda.	
A. Stäger.	
C. Delessert.	
Pour la Tunisie:	**Za Tunis:**
Albert Legrand.	
E. Mazoyer.	
Pour la Turquie:	**Za Turcyę:**
Ah. Fahry.	
A. Fuad Hikmet.	
Pour l'Uruguay:	**Za Urugwaj:**
Hektor R. Gómez.	

Protokół końcowy.

(Pierwopis.)

Au moment de procéder à la signature de l'Arrangement concernant le service des mandats de poste, les plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

Article unique.

En dérogation à la disposition de l'article 2, § 2, de l'Arrangement qui fixe à 1000 francs effectifs ou à une somme approximative dans la monnaie respective de chaque pays le montant maximum d'un mandat, il est convenu que la Bolivie, la Bulgarie, la République de Colombie, la Grèce et la Turquie sont autorisés à restreindre ce maximum à 500 francs effectifs.

En outre, est réservé à l'Office de Bulgarie dont la législation s'oppose actuellement à l'application des taxes prévues à l'article 3 de l'Arrangement, la faculté d'appliquer les taxes prévues par l'Arrangement de Washington pour les mandats émis en Bulgarie.

En foi de quoi, les plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole final, qui aura la même force et la même valeur que si ses dispositions étaient insérées dans le texte même de l'Arrangement auquel il se rapporte, et ils l'ont signé en un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement d'Italie et dont une copie sera remise à chaque partie.

Fait à Rome, le vingt-six mai mil neuf cent six.

(Przekład.)

Przystępując do podpisania układu, dotyczącego wymiany przekazów pocztowych, zgodzili się podpisani pełnomocnicy na postanowienia następujące:

Artykuł jedyny.

W drodze wyjątku od postanowienia artykułu 2., § 2. układu, ustanawiającego maksymalną kwotę przekazu na 1000 franków w monecie metalowej lub odpowiednią sumę w odnośnej walucie krajowej, postanawia się, że Bolivia, Bułgarya, Rzeczpospolita Kolumbijska, Grecya i Turcya mogą ograniczyć tę kwotę maksymalną do 500 franków w monecie metalowej.

Ponadto zastrzega się Zarządowi bułgarskiemu, którego ustawodawstwo sprzeciwa się na razie zastosowaniu taks, przewidzianych w artykule 3. układu, prawo stosowania do przekazów, nadawanych w Bułgaryi, taks przewidzianych układem waszyngtońskim.

W dowód tego spisali podpisani pełnomocnicy niniejszy protokół końcowy, który ma mieć tę samą moc i ważność, jak gdyby jego postanowienia były zamieszczone w osnowie dotyczących układów, i podpisali go w jednem wygotowaniu, które ma być złożone w archiwach Rządu Włoskiego i doręczone w odpisie każdej ze stron.

Działo się w Rzymie, dnia dwudziestego szóstego maja roku tysiąc dziewięćsetnego szóstego.

Pour l'Autriche:

Stibral.
Eberan.

Za Austryę:

Pour la Hongrie:

Pierre de Szalay.
Dr. de Hennyey.

Za Węgry:

Pour la Bosnie-Herzégovine: **Za Bośnię-Hercegowinę:**

Schleyer.
Kowarschik.

Pour l'Allemagne et les Protectorats allemands: **Za Niemcy i obszary, będące pod opieką Niemiec:**

Gieseke.
Knof.

Pour la République Argentine: **Za Rzeczpospolitą Argentyńską:**

Alberto Blancas.

Pour la Belgique: **Za Belgię:**

J. Sterpin.
L. Wodon.
A. Lambin.

Pour la Bolivie: **Za Boliwię:**

J. de Lemoine.

Pour le Brésil: **Za Brazylię:**

Joaquim Carneiro de Miranda e Horta.

Pour la Bulgarie: **Za Bułgaryę:**

Iv. Stoyanovitch.
T. Tzontcheff.

Pour le Chili: **Za Chile:**

Carlos Larrain Claro.
M. Luis Santos Rodriguez.

Pour la République de Colombie: **Za Rzeczpospolitą Kolumbijską:**

G. Michelsen.

Pour la Crète: **Za Kretę:**

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Danemark et les colonies danoises: **Za Danię i kolonie duńskie:**

Kiörboe.

Pour l'Égypte: **Za Egipt:**

Y. Saba.

Pour la France et l'Algérie: **Za Francyę i Algier:**

Jacotey.
Lucien Saint.
Herman.

Pour les colonies et protectorats français de l'Indo-Chine: Za francuskie kolonie i obszary protegowane w Indo-Chinach:

G. Schmidt.

Pour l'ensemble des autres colonies françaises: Za ogół innych kolonii francuskich:

Morgat.

Pour la Grèce: Za Grecyę:

Christ. Mizzopoulos.
C. N. Marinos.

Pour l'Italie et les colonies italiennes: Za Włochy i kolonie włoskie:

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati

Pour le Japon: Za Japonię:

Kanichiro Matsuki.
Takeji Kawamura.

Pour la République de Libéria: Za Rzeczpospolitą Liberyjską:

R. de Luchi.

Pour le Luxembourg: Za Luksemburg:

Pour M. Mongenast:
A. W. Kymmell.

Pour le Monténégro: Za Czarnogórę:

Eug. Popovitch.

Pour la Norvège: Za Norwegię:

Thb. Heyerdahl.

Pour les Pays-Bas: Za Niderlandy:

Pour M. G. J. C. A. Pop:
A. W. Kymmell.
A. W. Kymmell.

Pour les colonies néerlandaises: Za kolonie niderlandzkie:

Perk.

Pour le Pérou: Za Peru:

Pour le Portugal et les colonies portugaises: Za Portugalię i kolonie portugalskie:

Alfredo Percira.

Pour la Roumanie: Za Rumunię:

Gr. Cerkez.
G. Gabrielescu.

Pour la Serbie: **Za Serbię:**

Pour le Royaume de Siam: **Za Królestwo Siamskie:**

H. Keuchenius.

Pour la Suède: **Za Szwecyę:**

Fredr. Grönwall.

Pour la Suisse: **Za Szwajcaryę:**

J. B. Pioda.
A. Stäger.
C. Delessert.

Pour la Tunisie: **Za Tunis:**

Albert Legrand.
E. Mazoyer.

Pour la Turquie: **Za Turcyę:**

Ah. Fahry.
A. Fuad Hikmet.

Pour l'Uruguay: **Za Urugwaj**

Hector R. Gómez.

Układ

co do

wymiany pakietów pocztowych,

zawarty między

Austryą, Węgrami, Bośnią-Hercegowiną, Niemcami i obszarami, będącymi pod opieką Niemiec, Rzecząpospolitą Argentyńską, Belgią, *Boliwią*, Bułgaryą, Chile, Rzecząpospolitą Kolumbijską, *Kretą*, Danią i koloniami duńskimi, Egiptem, Hiszpanią, Francyą, *Algierem, francuskimi koloniami i obszarami protegowanymi w Indo-Chinach*, ogółem innych kolonii francuskich, Grecyą, Guatemalą, Indyami Brytańskimi, Włochami *i koloniami włoskimi*, Japonią, Luksemburgiem, Czarnogórą, Norwegią, Niderlandami, koloniami niderlandzkimi, Peru, Persyą, Portugalią i koloniami portugalskimi, Rumunią, Rosyą, Serbią, Królestwem Siamskiem, Szwecyą, Szwajcaryą, Tunisem, Turcyą, Urugwajem i Stanami Zjednoczonymi Venezuelskimi.

(Pierwopis.)

Les soussignés, plénipotentiaires des Gouvernements des pays ci-dessus énumérés, vu l'article 19 de la Convention principale, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté la Convention suivante:

Article premier.

Objet de la Convention.

1. — *Il peut être expédié, sous la dénomination de colis postaux, de l'un des pays mentionnés ci-dessus pour un autre de ces pays, des colis avec ou sans valeur déclarée jusqu'à concurrence de 5 kilogrammes.*

Par exception, il est loisible à chaque pays de ne pas se charger des colis avec déclaration de valeur, ni des colis encombrants.

Chaque pays fixe, en ce qui le concerne, la limite supérieure *de la déclaration de valeur*, laquelle ne peut, en aucun cas, descendre au-dessous de 500 francs.

Dans les relations entre deux ou plusieurs pays qui ont adopté des maxima différents, c'est la limite la plus basse qui doit être réciproquement observée.

(Przekład.)

Podpisani pełnomocnicy rządów krajów wyżej wymienionych zawarli stosownie do artykułu 19. układu głównego we wspólnem porozumieniu i z zastrzeżeniem ratyfikacyi układ następujący:

Artykuł 1.

Przedmiot układu.

1. *Przesyłki z podaniem wartości lub bez tegoż, ważące aż do 5 kilogramów, można przewozić pod nazwą „pakietów pocztowych“ z jednego z krajów wyżej wymienionych do innego.*

Wyjątkowo wolno każdemu z krajów wyłączyć pakiety pocztowe z podaną wartością, tudzież przesyłki przestrzenną.

Każdy kraj ma oznaczyć dla siebie dopuszczalną wysokość *wartości deklarowanej*, która jednak nie może wynosić mniej jak 500 franków.

W obrocie między dwoma lub więcej krajami, które zaprowadziły różne kwoty maksymalne, obowiązuje kwota najniższa.

2. — Les Administrations des postes des pays correspondants peuvent convenir d'admettre les colis d'un poids de plus de 5 kilogrammes sur la base des dispositions de la Convention, sauf augmentation de la taxe et de la responsabilité en cas de perte, de spoliation ou d'avarie.

3. — Le Règlement d'exécution détermine les autres conditions auxquelles les colis sont admis au transport.

Article 2.

Transit de colis.

1. — La liberté du transit est garantie sur le territoire de chacun des pays adhérents, et la responsabilité des Offices qui participent au transport est engagée dans les limites déterminées par l'article 15 ci-après.

2. — A moins d'arrangement contraire entre les Offices intéressés, la transmission des colis postaux échangés entre pays non-limitrophes s'opère à découvert.

Article 3.

Rétribution du transport.

1. — L'Administration du pays d'origine est redevable, envers chacune des Administrations participant au transit territorial, d'un droit de 0 fr. 50 par colis.

2. — En outre, s'il y a un ou plusieurs transports maritimes, l'Administration du pays d'origine doit, à chacun des Offices dont les services participent au transport maritime, *et, le cas échéant, pour chacun de ces services*, un droit dont le taux est fixé par colis, savoir:

à 0 fr. 25 pour tout parcours n'excédant pas 500 milles marins;

à 0 fr. 50 pour tout parcours supérieur à 500 milles marins, *mais n'excédant pas 2500 milles marins;*

à 1 franc pour tout parcours supérieur à 2500 milles marins, mais n'excédant pas 5000 milles marins;

à 1½ francs pour tout parcours supérieur à 5000 milles marins, mais n'excédant pas 8000 milles marins;

à 2 francs pour tout parcours supérieur 8000 milles marins.

Ces parcours sont calculés, le cas échéant, d'après la distance moyenne entre les ports respectifs des deux pays correspondants.

2. Zarządy pocztowe krajów, które zostają ze sobą w stosunkach wzajemnych, mogą na podstawie postanowień niniejszego traktatu i z zastrzeżeniem podwyższenia opłaty za przewóz, tudzież odpowiedzialności za zginięcie, wykradzenie zawartości lub uszkodzenie przesyłek umówić się co do przyjmowania pakietów, ważących więcej jak 5 kilogramów.

3. Inne warunki, pod którymi pakiety te będą przyjmowane do przewozu, podaje regulamin wykonawczy.

Artykuł 2.

Przewóz pośredni pakietów.

1. Wolność przewozu pośredniego jest zapewniona na obszarze każdego z krajów, uczestniczących w układzie; odpowiedzialność zarządów, biorących udział w przewozie, jest określona granicami, ustanowionymi w następnym artykule 15.

2. Wymiana pakietów pocztowych pomiędzy krajami nie graniczącymi ze sobą ma odbywać się pojedynczymi sztukami, o ile nie przyszedł do skutku odmienny układ między odnośnymi zarządami.

Artykuł 3.

Wynagrodzenie za przewóz.

1. Zarząd obszaru nadawczego płaci każdemu zarządowi, uczestniczącemu w przewozie pośrednim lądem, opłatę w kwocie 50 centymów od każdego pakietu.

2. Jeżeli przewóz ma odbyć się za pośrednictwem jednego lub kilku połączeń pocztowych morskich, ma zarząd obszaru nadawczego zapłacić ponadto każdemu zarządowi, uczestniczącemu w przewozie morskim, *a w danym razie za każde połączenie pocztowe morskie,* ustanowioną poniżej opłatę od każdego pakietu, a mianowicie:

25 centymów za każdą przestrzeń aż do 500 mil morskich;

50 centymów za każdą przestrzeń ponad 500 *do 2500 mil morskich*;

1 frank za każdą przestrzeń ponad 2500 do 5000 mil morskich;

1½ franka za każdą przestrzeń ponad 5000 do 8000 mil morskich;

2 franki za każdą przestrzeń ponad 8000 mil morskich.

Przestrzenie przewozu oblicza się w danym razie według średniej odległości odnośnych przystani obu obszarów.

Toutefois, pour les colis jusqu'à 1 kilogramme, le droit dû à chacun des Offices dont les services participent au transport maritime, ne doit pas excéder le taux de 1 franc par colis, sans égard aux parcours.

3. — Pour les colis encombrants, les bonifications fixées par les paragraphes 1 et 2 précédents sont augmentées de 50 pour cent.

4. — Indépendamment de ces frais de transit, l'Administration du pays d'origine est redevable, à titre de droit d'assurance pour les colis avec valeur déclarée, envers chacune des Administrations *dont les services participent* au transport avec responsabilité *et, le cas échéant, pour chacun de ces services,* d'une quote-part de droit d'assurance fixé, pour 300 frs., ou fraction de 300 frs., à 0 fr. 05 pour transit territorial et à 0 fr. 10 pour transit maritime.

Article 4.

Obligation de l'affranchissement.

L'affranchissement des colis postaux est obligatoire.

Article 5.

Taxes et surtaxes. — Avis de réception.

1. — La taxe des colis postaux se compose d'un droit comprenant, pour chaque colis, autant de fois 0 fr. 50, ou l'équivalent dans la monnaie respective de chaque pays, qu'il y a d'Offices participant au transport territorial, avec addition, s'il y a lieu, du droit maritime prévu par le § 2 de l'article 3 précédent et des taxes et droits mentionnés dans les paragraphes ci-après. Les équivalents sont fixés par le Règlement d'exécution.

2. — Les colis encombrants sont soumis à une taxe additionnelle de 50 pour cent qui est arrondie, s'il y a lieu, par 5 centimes.

3. — Pour les colis avec valeur déclarée, il est ajouté, *par fraction indivisible de 300 francs:*

a) un droit de 5 centimes par Administration participant au transport territorial;

b) un droit de 10 centimes par service maritime emprunté.

Toutefois, comme mesure de transition, est réservée à chacune des parties contractantes, pour tenir compte de ses convenances monétaires ou autres, la faculté de percevoir un droit autre que ceux indiqués ci-dessus, moyennant que ce droit ne dépasse pas $^1/_4$ pour cent de la somme déclarée.

Przy pakietach pocztowych aż do wagi 1 kilograma nie może jednak opłata, przypadająca każdemu poszczególnemu zarządowi za uskuteczniony przezeń przewóz morzem, przenosić 1 franka od pakietu bez względu na przestrzeń przewozu.

3. Przy pakietach przestrzennych podwyższa się stopy wynagrodzenia, ustanowione poprzedzającymi §§ 1. i 2., o 50 procent.

4. Oprócz tych należytości za przewóz pośredni ma zarząd kraju pochodzenia wypłacić za pakiety z podaną wartością każdemu zarządowi, *którego urządzenia służbowe uczestniczą* w przewozie pod odpowiedzialnością, *a w danym razie za każde z tych urządzeń służbowych,* udział w opłacie za ubezpieczenie, ustanowiony za każdych 300 franków lub część 300 franków na 5 centymów przy przewozie pośrednim lądem, a 10 centymów przy przewozie pośrednim morzem.

Artykuł 4.

Przymus opłacenia.

Pakiety pocztowe muszą być opłacone.

Artykuł 5.

Opłaty i dodatki; rewersy zwrotne.

1. Opłata za pakiety pocztowe składa się przy każdym pakiecie z kwoty wynoszącej tyle razy po 50 centymów lub odnośnej równowartości w walucie każdego kraju, ile zarządów uczestniczy w przewozie lądowym, w danym razie z doliczeniem opłaty za przewóz morski, określonej w § 2. poprzedzającego artykułu 3., oraz taks i opłat, wspomnianych w paragrafach następujących. Równowartości będą oznaczone regulaminem wykonawczym.

2. Pakiety przestrzenne podlegają opłacie dodatkowej w wysokości 50 procent, którą można w danym razie zaokrąglić na kwotę centymów, podzielną przez 5.

3. Za pakiety z podaną wartością *dolicza się za każdych 300 franków:*

a) Opłatę w kwocie 5 centymów dla każdego zarządu, uczestniczącego w przewozie lądowym;

b) opłatę w kwocie 10 centymów za każdy przewóz morzem.

We formie zarządzenia przejściowego dozwala się jednak każdemu z zarządów interesowanych pobierać ze względu na swe stosunki walutowe i inne okoliczności opłatę, różniącą się od tej, którą oznaczono wyżej, z zastrzeżeniem, że opłata ta nie przeniesie jednej czwartej procentu wartości deklarowanej.

4. — Comme mesure de transition, chacun des pays contractants a la faculté d'appliquer aux colis postaux provenant ou à destination de ses bureaux une surtaxe de 0 fr. 25 par colis.

Exceptionnellement, cette surtaxe peut être élevée à 0 fr. 75 au maximum pour la République Argentine, *la Bolivie,* le Brésil, le Chili, la Colombie, *l'Inde britannique,* les colonies néerlandaises, *le Guatemala, le Nicaragua,* le Pérou, la Russie *d'Europe et la Russie d'Asie prises chacune séparément, le Salvador,* le Siam, la Suède, la Turquie d'Asie, l'Uruguay, le Venezuela; *à 50 centimes pour la Grèce* et à 40 centimes pour la République Dominicaine.

5. — Le transport entre la France continentale d'une part, l'Algérie et la Corse, d'autre part, donne lieu *à la charge de l'expéditeur,* à une surtaxe de 0 fr. 25 par *colis à titre de droit maritime, et pour les colis de valeur déclarée, à un droit supplémentaire d'assurance de 10 centimes par 300 francs ou fraction.*

Tout colis postal avec déclaration de valeur en provenance ou à destination de la Corse et de l'Algérie donne lieu, à titre de droit territorial corse ou algérien, à une taxe supplémentaire d'assurance de 5 centimes par 300 francs ou fraction, qui est à la charge de l'expéditeur.

Il est loisible à l'Administration espagnole de percevoir une surtaxe de 0 fr. 25 pour le transport entre l'Espagne continentale et les îles Baléares et de 0 fr. 50 pour le transport entre l'Espagne continentale et les îles Canaries.

6. — L'envoyeur d'un colis postal peut obtenir un avis de réception de cet objet en payant d'avance un droit fixe de 0 fr. 25 au maximum. Le même droit peut être appliqué aux demandes de renseignements sur le sort de colis qui se produisent postérieurement au dépôt, si l'expéditeur n'a pas déjà acquitté la taxe spéciale pour obtenir un avis de réception. Ce droit est acquis en entier à l'Administration du pays d'origine.

Article 6.

Bonifications aux Offices de destination et aux Offices intermédiaires.

L'Office expéditeur bonifie pour chaque colis:

a) à l'Office destinataire, 0 fr. 50, avec addition, s'il y a lieu, des surtaxes prévues aux §§ 2, 4 et 5 de l'article 5 précédent; d'un droit de

4. We formie zarządzenia przejściowego zezwala się każdemu z krajów uczestniczących w układzie na pobieranie od pakietów pocztowych, które bywają tam nadawane lub doręczane, dodatku w kwocie 25 centymów.

Wyjątkowo można podwyższyć dodatek ten dla Rzeczypospolitej Argentyńskiej, *Boliwii,* Brazylii, Chile, Kolumbii, Indyi Brytańskich, kolonii niderlandzkich, *Guatemali, Nicaragui, Peru, Rosyi europejskiej i azyatyckiej, każdej osobno, Salvadoru,* Siamu, Szwecyi, Turcyi azyatyckiej, Urugwaju i Venezueli na 75 centymów, *dla Grecyi na 50 centymów, a dla Rzeczypospolitej Dominikańskiej na 40 centymów.*

5. Przewóz między lądem stałym francuskim z jednej strony, a Algierem i Korsyką z drugiej strony upoważnia *do pobierania od wysyłającego* za każdy pakiet dodatku w kwocie 25 centymów *tytułem opłaty morskiej, a od pakietów z podaną wartością opłaty uzupełniającej za ubezpieczenie w kwocie 10 centymów za każdych 300 franków lub część tej kwoty.*

Każdy pakiet z podaną wartością, pochodzący z Korsyki lub Algieru albo przeznaczony tam, upoważnia do poboru opłaty uzupełniającej za ubezpieczenie w kwocie 5 centymów od każdych 300 franków lub części tej sumy na rachunek wysyłającego tytułem opłaty lądowej korsykańskiej lub algierskiej.

Zarządowi hiszpańskiemu wolno pobierać za przewóz między hiszpańskim lądem stałym a wyspami Balearskimi dodatek w kwocie 25 centymów, zaś za przewóz między hiszpańskim lądem stałym a wyspami Kanaryjskimi dodatek w kwocie 50 centymów.

6. Nadawca pakietu pocztowego może za opłatą stałej należytości, wynoszącej najwięcej 25 centymów, uzyskać rewers zwrotny co do wydania tego pakietu. Ta sama opłata może mieć zastosowanie do pism wywiadowczych za pakietem, których zażądano po jego nadaniu, jeżeli wysyłający nie opłacił już osobnej należytości za uzyskanie rewersu zwrotnego. Opłata ta należy niepodzielnie do zarządu kraju nadania.

Artykuł 6.

Wynagrodzenia na rzecz zarządu kraju przeznaczenia i zarządów pośrednich.

Zarząd ekspedyujący (nadawczy) wynagradza za każdy pakiet:

a) zarządowi obszaru przeznaczenia (oddawczego) 50 centymów, w danym razie z doliczeniem opłat dodatkowych, ustanowionych w §§ 2.,

0 fr. 05 pour chaque somme de 300 francs ou fraction de 300 francs de valeur déclarée et du droit de remise à domicile par exprès prévu à l'article 9;

b) éventuellement, à chaque Office intermédiaire, les droits fixés par l'art. 3.

4. i 5. poprzedzającego artykułu 5., tudzież opłaty w kwocie 5 centymów od każdych 300 franków wartości deklarowanej lub części tej sumy i przewidzianej w artykule 9. opłaty za doręczenie do mieszkania przez umyślnego posłańca;

b) ewentualnie każdemu zarządowi, pośredniczącemu w przewozie, opłaty, ustanowione w artykule 3.

Article 7.

Droits de factage et de formalités en douane.

Il est loisible au pays de destination de percevoir, pour le factage et pour l'accomplissement des formalités en douane, un droit dont le montant total ne peut pas excéder 0 fr. 25 par colis. Sauf arrangement contraire entre les Offices intéressés, cette taxe est perçue du destinataire au moment de la livraison du colis.

Artykuł 7.

Opłaty za doręczenie i dopełnienie formalności celnych.

Zarządowi kraju przeznaczenia wolno pobierać od odbiorcy opłatę za doręczenie pakietu i dopełnienie formalności celnych, która nie może jednak przekraczać kwoty 25 centymów za każdy poszczególny pakiet. Wyjąwszy wypadek odmiennego porozumienia między zarządami interesowanymi, pobiera się opłatę tę od odbiorców przy wydawaniu przesyłek.

Article 8.

Colis contre remboursement.

1. — Les colis peuvent être expédiés grevés de remboursement dans les relations entre les pays dont les Administrations conviennent d'assurer ce service. Le maximum du remboursement est fixé, par colis, à mille francs ou à l'équivalent de cette somme en monnaie du pays d'origine.

Chaque Administration a toutefois la faculté d'abaisser ce maximum à 500 francs ou à l'équivalent de cette somme dans son système monétaire.

2. — Il est perçu sur l'expéditeur d'un colis grevé de remboursement une taxe spéciale qui ne peut dépasser 20 centimes par fraction indivisible de 20 francs du montant du remboursement.

Cette taxe est partagée entre l'Administration du pays d'origine et celle du pays de destination de la manière prescrite par le Règlement d'exécution.

3. — La liquidation des montants des remboursements encaissés est effectuée au moyen de mandats de remboursement, qui sont délivrés gratuitement.

Le montant du mandat de remboursement tombé en rebut reste à la disposition de l'Administration du pays d'origine du colis grevé de remboursement.

A tous les autres égards, les mandats de remboursement sont soumis aux dispositions fixées par

Artykuł 8.

Pakiety za pobraniem.

1. Pakiety można obciążać powziątkiem w obrocie między krajami, których zarządy zgodzą się na zaprowadzenie tej gałęzi służby. Najwyższą kwotę powziątku oznacza się dla każdego pakietu na tysiąc franków lub równowartość tej kwoty w walucie kraju pochodzenia.

Każdy zarząd ma jednak prawo zniżenia kwoty powyższej na 500 franków lub równowartość tej sumy w walucie własnej.

2. Nadawca pakietu, obciążonego powziątkiem, ma złożyć osobną opłatę, która nie może przekraczać 20 centymów za każdych 20 franków kwoty powziątku.

Opłatę tę rozdziela się między zarząd kraju pochodzenia i zarząd kraju przeznaczenia w sposób, przepisany regulaminem wykonawczym.

3. Obrachunek co do pobranych kwot powziątku uskutecznia się zapomocą przekazów powziątkowych, wygotowywanych bezpłatnie.

Kwota, na którą opiewa niedoręczalny przekaz powziątkowy, pozostaje do rozporządzenia zarządu, z którego pochodzi pakiet, obciążony powziątkiem.

Pod każdym innym względem podlegają przekazy powziątkowe postanowieniom, podanym w ukła-

l'Arrangement concernant l'échange des mandats de poste, sous les réserves prévues au Règlement d'exécution.

4. — La perte d'un colis grevé de remboursement engage la responsabilité du service postal dans les conditions déterminées par l'article 15 ci-après pour les colis non grevés de remboursement.

Après la livraison de l'objet, l'Administration du pays de destination est responsable du montant du remboursement, à moins qu'elle ne puisse prouver que le colis et le bulletin d'expédition y afférents ne portaient pas, lors de la transmission à son service, les désignations prescrites, pour les colis grevés de remboursement, par le Règlement d'exécution.

dzie co do wymiany przekazów pocztowych, z zastrzeżeniem wyjątków, przewidzianych w regulaminie wykonawczym.

4. Za zginięcie pakietu obciążonego powziątkiem odpowiada zakład pocztowy pod warunkami, ustanowionymi co do pakietów bez powziątku w następującym artykule 15.

Po wydaniu przedmiotu odpowiada zarząd kraju przeznaczenia za kwotę powziątku, wyjąwszy, gdyby mógł udowodnić, iż pakiet i przynależny adres przesyłkowy nie miały przy oddaniu w jego okręg służbowy oznaczeń, przepisanych regulaminem wykonawczym dla pakietów za pobraniem

Article 9.

Remise par exprès.

1. — Les colis sont, à la demande des expéditeurs, remis à domicile par un porteur spécial immédiatement après leur arrivée, dans les pays de l'Union dont les Administrations conviennent de se charger de ce service dans leurs relations réciproques.

Ces envois, qui sont qualifiés „exprès“, sont soumis à une taxe spéciale; cette taxe est fixée à 0 fr. 50 et doit être entièrement acquittée d'avance par l'expéditeur, en sus du port ordinaire, que le colis puisse, ou non, être remis au destinataire ou seulement signalé par exprès dans le pays de destination. Elle fait partie des bonifications dévolues à ce pays.

2. — Lorsque le colis est destiné à une localité *où il n'existe pas de service de remise par exprès,* l'Office destinataire peut percevoir, pour la remise du colis ou pour l'avis invitant le destinataire à venir le retirer, une taxe complémentaire pouvant s'élever jusqu'à concurrence du prix fixé pour la remise par exprès dans son service intérieur, déduction faite de la taxe fixe payée par l'expéditeur ou de son équivalent dans la monnaie du pays qui perçoit cette taxe complémentaire. *La taxe complémentaire prévue ci-dessus, reste exigible, en cas de réexpédition ou de mise en rebut de l'objet; elle est acquise à l'Office qui l'a perçue.*

3. — La remise ou l'envoi d'un avis d'invitation au destinataire n'est essayé qu'une seule fois. Après un essai infructueux, le colis cesse d'être considéré comme exprès et sa remise s'effectue dans les conditions requises pour les colis ordinaires.

Artykuł 9.

Doręczenie ekspresowe.

1. W krajach związkowych, których zarządy zgodzą się na zaprowadzenie tej gałęzi służby w swych stosunkach wzajemnych, doręcza się odbiorcy pakiety na żądanie wysyłających bezpośrednio po nadejściu przez umyślnego posłańca.

Przesyłki powyższe, noszące nazwę „przesyłek ekspresowych“, podlegają osobnej opłacie; opłata ta, wynosząca 50 centymów, musi być uiszczona przez wysyłającego prócz zwykłej opłaty pocztowej w zupełności z góry, bez względu na to, czy można w kraju przeznaczenia doręczyć przesyłkę odbiorcy umyślnym posłańcem, czy tylko zawiadomić go o jej nadejściu. Należy ona do tych opłat, które przypadają krajowi przeznaczenia.

2. Jeżeli pakiet jest przeznaczony do miejsca, *gdzie nie istnieje służba doręczeń ekspresowych,* może zarząd kraju przeznaczenia pobrać za doręczenie przesyłki lub uwiadomienia którem wzywa się odbiorcę do jej odebrania, opłatę uzupełniającą aż do wysokości kwoty, przypadającej za doręczenie ekspresowe w jego obrocie wewnętrznym, z której należy jednak potrącić opłatę stałą, uiszczoną już przez wysyłającego, lub jej równowartości w walucie kraju, który pobiera należytość uzupełniającą. *Przewidzianej wyżej opłaty uzupełniającej można żądać także w razie posłania przesyłki za adresatem lub niemożności jej doręczenia; pozostaje ona własnością zarządu, który ją pobrał.*

3. Doręczenie pakietu odbiorcy lub oddanie mu uwiadomienia, wzywającego do odbioru przesyłki, podejmuje się tylko jeden raz. Po bezskutecznem usiłowaniu nie uważa się pakietu za przesyłkę ekspresową i doręcza go w ten sam sposób, co pakiety zwykłe.

4. — Si un colis de l'espèce est, par suite de changement de domicile du destinataire, réexpédié à un autre pays sans que la remise par exprès ait été tentée, la taxe fixe payée par l'expéditeur est bonifiée au nouveau pays de destination, si celui-ci a consenti à se charger de la remise par exprès; dans le cas contraire, cette taxe reste acquise à l'Office du pays de la première destination, de même qu'en ce qui concerne les colis tombés en rebut.

Article 10.

Colis pour les prisonniers de guerre.

Les colis postaux, à l'exception des colis grevés de remboursement, destinés aux prisonniers de guerre ou expédiés par eux, sont affranchis de toutes taxes prévues par la présente Convention, aussi bien dans les pays d'origine et de destination que dans les pays intermédiaires. Ces colis postaux expédiés en franchise ne donnent pas lieu aux bonifications prévues par les articles 3, 5, 6, 7 et 9 de la présente Convention.

Article 11.

Interdiction de percevoir des droits autres que ceux prévus par la Convention. Payement des droits de douane.

1. — Les colis auxquels s'applique la présente Convention ne peuvent être frappés d'aucun droit postal autre que ceux prévus par les divers articles de ladite Convention.

Est accordée aux Offices de destination, la faculté de prélever des destinataires, un droit de dépôt pour les colis qui ne seraient pas retirés de la poste dans un délai stipulé par les règlements internes de ces pays. Le montant du droit en question est fixé par la législation intérieure de chaque pays.

2. — Les droits de douane ou autres droits non-postaux doivent être acquittés par les destinataires des colis. Toutefois, dans les relations entre Offices qui se sont mis d'accord à cet égard, les expéditeurs peuvent prendre à leur charge les droits dont il s'agit, moyennant déclaration préalable au bureau de départ. Dans ce cas ils doivent payer, sur la demande du bureau de destination, les sommes indiquées par ce bureau.

L'Administration qui fait opérer le dédouanement pour le compte de l'expéditeur, est autorisée à percevoir, de ce chef, un droit spécial qui ne peut dépasser 25 centimes par colis.

4. Jeżeli wskutek zmiany miejsca zamieszkania odbiorcy posyła się pakiet taki do innego kraju, zanim usiłowano uskutecznić jego doręczenie ekspresowe, wówczas zwraca się opłatę stałą, zapłaconą przez wysyłającego, nowemu krajowi przeznaczenia, jeżeli kraj ten oświadczył gotowość doręczenia ekspresowego. W przeciwnym razie dostaje się opłata ta pierwszemu krajowi przeznaczenia podobnie jak wtedy, gdy chodzi o pakiety, których nie można doręczyć.

Artykuł 10.

Pakiety dla jeńców wojennych.

Pakiety pocztowe, przeznaczone dla jeńców wojennych lub wysyłane przez nich, z wyjątkiem pakietów za pobraniem, są zarówno w kraju nadania i przeznaczenia jak i w krajach pośrednich uwolnione od wszelkich opłat, przewidzianych układem niniejszym. Za te pakiety pocztowe, przesyłane bezpłatnie, nie zwraca się kwot, o których mowa w artykułach 3., 5., 6., 7. i 9. obecnego układu.

Artykuł 11.

Zakaz pobierania innych opłat prócz przewidzianych w układzie. Zapłaty należytości celnych.

1. Pakietów, do których odnosi się układ niniejszy, nie można obciążać żadnymi innymi należytościami prócz opłat pocztowych, przewidzianych w rozmaitych artykułach układu tego.

Zarządy krajów przeznaczenia mają przyznane prawo pobierania składowego od odbiorców pakietów, których nie odebrano z poczty w ciągu terminów, ustanowionych regulaminami wewnętrznymi odnośnego kraju. Wysokość wspomnianej opłaty oznacza ustawodawstwo wewnętrzne każdego kraju.

2. Odbiorcy pakietów muszą wyrównać należytości celne i inne opłaty niepocztowe. W obrocie między zarządami, które porozumiały się w tym względzie, mogą jednak wysyłający przyjąć na siebie opłaty powyższe na podstawie oświadczenia, złożonego z góry w urzędzie pocztowym nadawczym. W tym wypadku mają oni na wezwanie urzędu pocztowego miejsca przeznaczenia uiścić kwoty, oznaczone przez urząd ten.

Zarząd, który zarządza oclenie na rachunek wysyłającego, jest upoważniony do pobierania za to osobnej opłaty, która nie może przekraczać 25 centymów od jednego pakietu.

Article 12.

Retrait ou modification d'adresse. Annulation ou modification du montant du remboursement.

L'expéditeur d'un colis postal peut le faire retirer du service ou en faire modifier l'adresse aux conditions et sous les réserves déterminées pour les correspondances par l'article 9 de la Convention principale, avec cette addition que, si l'expéditeur demande le renvoi ou la réexpédition d'un colis, il est tenu à garantir d'avance le payement du port dû pour la nouvelle transmission.

L'expéditeur d'un colis postal grevé de remboursement peut aussi faire annuler ou réduire le montant de ce remboursement; les demandes à cet effet sont transmises de la même manière que les demandes de retrait ou de modification d'adresse.

Artykuł 12.

Cofnięcie pakietu lub zmiana adresu. Wykreślenie lub zmiana kwoty powziątku.

Wysyłający może wycofać pakiet z poczty lub zmienić jego adres; przytem należy przestrzegać warunków i zastrzeżeń, ustanowionych co do przesyłek listowych w artykule 9. układu głównego, z tym dodatkiem, że wysyłający, który żąda zwrotu lub dalszego przesłania pakietu, ma zabezpieczyć z góry zapłatę należytości, przypadającej za nowy przewóz.

Nadawca pakietu pocztowego, obciążonego powziątkiem, może zarządzić wykreślenie lub zniżenie sumy powziątku; odnośne żądania przesyła się w ten sam sposób, jak żądania co do zwrotu pakietu lub zmiany adresu.

Article 13.

Réexpédition — Rebuts — Annulation des droits de douane.

La réexpédition d'un pays sur un autre de colis postaux, par suite de changement de résidence des destinataires, ainsi que le renvoi des colis postaux tombés en rebut, ou refoulés par la douane, donne lieu à la perception supplémentaire des taxes fixées par les paragraphes 1 à 5 de l'article 5 à la charge des destinataires ou, le cas échéant, des expéditeurs, sans préjudice du remboursement des droits de douane ou autres frais spéciaux *dont le pays de destination n'accorde pas l'annulation.*

Les Administrations contractantes s'engagent à intervenir auprès des Administrations des douanes respectives pour que les droits de douane soient annulés sur les colis postaux renvoyés au pays d'origine ou réexpédiés sur un tiers pays.

Artykuł 13.

Posyłanie za adresatem; niemożność doręczenia; umorzenie należytości celnych.

Dalsze posłanie pakietów z jednego kraju do drugiego wskutek zmiany miejsca pobytu odbiorców oraz zwrotne przesyłanie pakietów, których nie można doręczyć lub które władza celna odrzuciła, uprawnia do dodatkowego poboru opłat, ustanowionych w paragrafach 1. do 5. artykułu 5., na rachunek odbiorców a w danym razie wysyłających, z zastrzeżeniem ściągnięcia należytości celnych i innych wydatków osobnych, *na których umorzenie nie zgadza się kraj przeznaczenia.*

Zarządy kontraktujące zobowiązują się do poczynienia starań u właściwych zarządów celnych w celu umorzenia należytości celnych od pakietów pocztowych, które zwrócono do kraju nadania albo przesłano dalej do innego kraju.

Article 14.

Interdictions.

1. — *Sauf arrangement contraire entre les pays contractants,* il est interdit d'expédier par la voie de la poste des colis contenant:

a) *des matières explosibles, inflammables ou dangereuses, des animaux ou insectes vivants sauf les exceptions prévues au Règlement d'exécution;*

b) *des lettres ou des notes ayant le caractère de correspondance,*

Artykuł 14.

Zakazy.

1. Z zastrzeżeniem odmiennego układu między krajami kontraktującymi zabronione jest przesyłanie pocztą pakietów, zawierających przedmioty następujące:

a) przedmioty wybuchowe, łatwo zapalne lub niebezpieczne, żywe zwierzęta lub owady, pomijając wyjątki, przewidziane w regulaminie wykonawczym;

b) listy lub notatki, mające charakter korespondencyi osobistej;

c) des objets dont l'admission n'est pas autorisée par les lois ou règlements de douane ou autres.

Il est également interdit d'expédier des espèces monnayées, des matières d'or et d'argent et d'autres objets précieux, dans les colis sans valeur déclarée à destination des pays qui admettent la déclaration de valeur. Toutefois, il est permis d'insérer dans l'envoi la facture ouverte réduite à ses énonciations constitutives, de même qu'une simple copie de l'adresse du colis avec mention de l'adresse de l'expéditeur.

2. — Dans le cas où un colis tombant sous l'une de ces prohibitions est livré par l'une des Administrations de l'Union à une autre Administration de l'Union, celle-ci procède de la manière et dans les formes prévues par sa législation et par ses règlements intérieurs.

Article 15.

Responsabilité.

1. — Sauf le cas de force majeure, lorsqu'un colis postal a été perdu, spolié ou avarié, l'expéditeur et, à défaut ou sur la demande de celui-ci, le destinataire a droit à une indemnité correspondant au montant réel de la perte, de la spoliation ou de l'avarie, à moins que le dommage n'ait été causé par la faute ou la négligence de l'expéditeur ou ne provienne de la nature de l'objet et sans que cette indemnité puisse dépasser, pour les colis ordinaires, 25 francs, et pour les colis avec valeur déclarée, le montant de cette valeur.

Dans le cas où une indemnité a été payée pour la perte ou la destruction complète d'un colis, l'expéditeur a, en outre, droit à la restitution des frais d'expédition. Lorsqu'une réclamation a été motivée par une faute de la poste, les frais postaux de réclamation sont restitués à l'expéditeur.

Toutefois, le droit d'assurance reste acquis aux Administrations postales.

2. — Les pays disposés à se charger des risques pouvant dériver du cas de force majeure sont autorisés à prélever de ce chef, sur les colis avec valeur déclarée, une surtaxe dans les conditions déterminées par l'article 12, § 2, de l'Arrangement concernant l'échange des lettres et boîtes de valeur déclarée.

3. — L'obligation de payer l'indemnité incombe à l'Administration dont relève le bureau expéditeur. Est réservé à cette Administration le recours contre l'Administration responsable, c'est-à-

c) przedmioty, których wprowadzanie jest zabronione ustawami i przepisami celnymi lub innymi.

Również zakazanem jest przesyłanie monet brzęczących, towarów złotych lub srebrnych albo innych przedmiotów kosztownych w pakietach pocztowych bez podania wartości do krajów, które zezwalają na jej deklarowanie. Wolno jednak dołączyć do przesyłki rachunek otwarty, obejmujący jedynie szczegóły istotne dla rachunku, tudzież zwykły odpis adresu pakietu z podaniem adresu wysyłającego.

2. Jeżeli pewien zarząd związkowy oddaje drugiemu zarządowi pakiet pocztowy, podpadający pod jeden z zakazów powyższych, wówczas ma zarząd ten postąpić w sposób, przewidziany swymi wewnętrznymi ustawami i postanowieniami.

Artykuł 15.

Odpowiedzialność.

1. Jeżeli pakiet pocztowy zginie, ulegnie wykradzeniu zawartości albo uszkodzeniu, a nie zachodzi przypadek siły wyższej, wówczas ma wysyłający, a w braku tegoż lub na jego żądanie odbiorca prawo do wynagrodzenia, odpowiadającego rzeczywistej wysokości straty, ubytku lub uszkodzenia, wyjąwszy gdyby szkoda wynikła z zawinienia lub niedbalstwa wysyłającego albo wskutek naturalnych własności przedmiotu, i z zastrzeżeniem, iż odszkodowanie to nie może przekraczać przy pakietach zwyczajnych 25 franków, a przy pakietach z podaną wartością kwoty deklarowanej.

Jeżeli dano wynagrodzenie za zginięcie lub zupełne zniszczenie pakietu, ma wysyłający ponadto prawo do zwrotu należytości za przesłanie. Jeżeli reklamacya została spowodowana przez zawinienie zakładu pocztowego, zwraca się wysyłającemu zapłacone na rzecz poczty opłaty reklamacyjne.

Opłata za ubezpieczenie należy jednak do zarządów pocztowych.

2. Kraje, które są gotowe przyjąć odpowiedzialność za wypadki siły wyższej, mają prawo pobierać za to od pakietów pocztowych z podaną wartością opłatę dodatkową pod warunkami, ustanowionymi w artykule 12., § 2., układu o wymianie listów i pudełek wartościowych.

3. Obowiązek zapłacenia odszkodowania ciąży na tym zarządzie, do którego należy urząd nadawczy. Zarządowi temu zastrzeżony jest regres do zarządu odpowiedzialnego, to jest do zarządu, na którego obszarze lub w którego okręgu służbowym przesyłka

dire contre l'Administration sur le territoire ou dans le service de laquelle la perte, spoliation ou avarie a eu lieu.

En cas de perte, de spoliation ou d'avarie, dans des circonstances de force majeure sur le territoire ou dans le service d'un pays se chargeant des risques mentionnés au § 2 ci-dessus d'un colis avec valeur déclarée, le pays où la perte, la spoliation ou l'avarie a eu lieu en est responsable devant l'Office expéditeur, si ce dernier se charge, de son côté, des risques en cas de force majeure à l'égard de ses expéditeurs, quant aux envois de valeur déclarée.

4. — Jusqu'à preuve du contraire, la responsabilité incombe à l'Administration qui, ayant reçu le colis sans faire d'observation, ne peut établir ni la délivrance au destinataire ni, s'il y a lieu, la transmission régulière à l'Administration suivante.

5. — Le payement de l'indemnité par l'Office expéditeur doit avoir lieu le plus tôt possible et, au plus tard, dans le délai d'un an à partir du jour de la réclamation. L'Office responsable est tenu de rembourser sans retard à l'Office expéditeur le montant de l'indemnité payée par celui-ci.

L'Office d'origine est autorisé à désintéresser l'expéditeur pour le compte de l'Office intermédiaire ou destinataire qui, régulièrement saisi, a laissé une année s'écouler sans donner suite à l'affaire. En outre, dans le cas où un Office dont la responsabilité est dûment établie, a, tout d'abord, décliné le payement de l'indemnité, il doit prendre à sa charge, en plus de l'indemnité, les frais accessoires résultant du retard non justifié apporté au payement.

6. — Il est entendu que la réclamation n'est admise que dans le délai d'un an à partir du dépôt du colis à la poste; passé ce terme, le réclamant n'a droit à aucune indemnité.

7. — Si la perte, *la spoliation* ou l'avarie a eu lieu en cours de transport entre les bureaux d'échange de deux pays limitrophes, sans qu'il soit possible d'établir sur lequel des deux territoires le fait s'est accompli, *ou si, en cas d'inscription globale des colis ordinaires sur les feuilles de route, il ne peut être établi sur quel territoire un colis a été perdu, spolié ou avarié, les Administrations en cause supportent le dommage par parts égales.*

Pour les envois adressés bureau restant ou conservés en instance à la disposition des destina-

zginęła albo uległa wykradzeniu zawartości lub uszkodzeniu.

W razie zginięcia, wykradzenia zawartości lub uszkodzenia pakietu z podaną wartością wśród okoliczności, uzasadniających siłę wyższą, na obszarze lub w okręgu służbowym kraju, który przyjmuje odpowiedzialność, wspomnianą w poprzedzającym § 2., odpowiada kraj, gdzie zaszło zginięcie, wykradzenie zawartości lub uszkodzenie przesyłki, wobec zarządu nadawczego, jeżeli zarząd ten przyjmuje ze swej strony co do przesyłek wartościowych względem swych nadawców odpowiedzialność za przypadki siły wyższej.

4. Dopóki przeciwieństwo nie będzie udowodnione, ciąży odpowiedzialność na tym zarządzie, który przyjął przedmiot odnośny bez zastrzeżenia, a nie może wykazać jego wydania odbiorcy albo w danym razie jego prawidłowego oddania następnemu zarządowi.

5. Zarząd nadawczy powinien wypłacić odszkodowanie z wszelkim możliwym pośpiechem, a najpóźniej w przeciągu roku, licząc od dnia reklamacyi. Zarząd, ponoszący odpowiedzialność, ma zwrócić zarządowi nadawczemu bezzwłocznie zapłaconą przezeń kwotę odszkodowania.

Zarząd nadawczy jest uprawniony do odszkodowania wysyłającego na rachunek zarządu pośredniego lub zarządu miejsca przeznaczenia, jeżeli zarząd ten nie załatwił sprawy po prawidłowem przedstawieniu mu reklamacyi mimo upływu roku. Zarząd, którego odpowiedzialność stwierdzono w sposób należyty a który odmówił na razie wypłaty odszkodowania, ma ponieść oprócz odszkodowania nadto wydatki poboczne, powstałe wskutek nieusprawiedliwionej zwłoki w zapłacie.

6. Każda reklamacya jest dopuszczalna jedynie w terminie jednorocznym, licząc od dnia nadania pakietu; po upływie tego terminu nie ma reklamujący prawa do odszkodowania.

7. Jeżeli zginięcie, *wykradzenie* zawartości lub uszkodzenie przesyłki zaszło w czasie przewozu między urzędami wymiennymi dwóch krajów sąsiadujących, a nie można stwierdzić, na którym z obu tych obszarów wypadek ten zdarzył się, *albo jeżeli w razie sumarycznego kartowania pakietów pocztowych nie da się wykazać, na którym obszarze zaszło zginięcie, wykradzenie zawartości lub uszkodzenie pakietu, wówczas ponoszą interesowane zarządy szkodę w równych częściach.*

Odpowiedzialność za przesyłki, adresowane poste restante, albo za inne przesyłki, przygotowane

taires, la responsabilité cesse par la délivrance à une personne qui a justifié de son identité suivant les règles en vigueur dans le pays de destination et dont les noms et qualités sont conformes aux indications de l'adresse.

8. — Les Administrations cessent d'être responsables des colis postaux dont les ayants-droit ont pris livraison.

Article 16.

Déclaration frauduleuse.

Toute déclaration frauduleuse de valeur supérieure à la valeur réelle du contenu d'un colis est interdite. En cas de déclaration frauduleuse de cette nature l'expéditeur perd tout droit à une indemnité sans préjudice des poursuites judiciaires que peut comporter la législation du pays d'origine.

Article 17.

Suspension temporaire du service.

Chaque Administration peut, dans des circonstances extraordinaires qui sont de nature à justifier la mesure, suspendre temporairement le service des colis postaux d'une manière générale ou partielle, à la condition d'en donner immédiatement avis, au besoin par le télégraphe, à l'Administration ou aux Administrations intéressées.

Article 18.

Législation intérieure.

La législation intérieure de chacun des pays contractants demeure applicable en tout ce qui n'est pas prévu par les stipulations contenues dans la présente Convention.

Article 19.

Unions restreintes.

1. — Les stipulations de la présente Convention ne portent pas restriction au droit des parties contractantes de maintenir et de conclure des Conventions spéciales, ainsi que de maintenir et d'établir des unions plus restreintes, *en vue de la réduction des taxes ou de toute autre amélioration de service.*

do odbioru, gaśnie przez ich wydanie osobie, która stosownie do przepisów, obowiązujących w kraju przeznaczenia, wykazała swą tożsamość i której nazwisko i charakter zgadza się z szczegółami adresu.

8. Odpowiedzialność zarządów za pakiety pocztowe gaśnie z chwilą ich odebrania przez uprawnionych.

Artykuł 16.

Oszustne podanie wartości.

Każde oszustne podanie wartości, które przenosi rzeczywistą wartość treści pakietu, jest zakazane. W razie takiego oszustnego podania wartości traci wysyłający wszelkie prawa do odszkodowania niezależnie od zarządzeń sądowych, które ustawodawstwo kraju pochodzenia ewentualnie przepisuje.

Artykuł 17.

Przejściowe zastanowienie służby.

Każdy zarząd może wśród warunków nadzwyczajnych, usprawiedliwiających zarządzenie takie, zastanowić na pewien czas wymianę pakietów pocztowych całkowicie lub częściowo pod warunkiem, iż zawiadomi o tem bezzwłocznie interesowany zarząd lub interesowane zarządy, i to w razie potrzeby drogą telegraficzną.

Artykuł 18.

Ustawodawstwo wewnętrzne.

We wszystkich szczegółach, nie objętych przepisami układu niniejszego, należy stosować ustawodawstwo wewnętrzne poszczególnych krajów kontraktujących.

Artykuł 19.

Związki ściślejsze.

1. Postanowienia układu niniejszego nie ograniczają prawa stron kontraktujących do utrzymania w mocy, względnie zawierania umów szczególnych, tudzież do utrzymania i tworzenia związków ściślejszych *w celu obniżenia opłat lub innych ulepszeń obrotu służbowego.*

2. — Toutefois, les Offices des pays participant à la présente Convention, qui entretiennent un échange de colis postaux avec des pays non contractants, admettent tous les autres Offices participants à profiter de ces relations pour l'échange des colis postaux avec ces derniers pays.

Article 20.

Adhésions à la Convention.

1. — Les pays de l'Union postale universelle qui n'ont point pris part à la présente Convention sont admis à y adhérer sur leur demande et dans la forme prescrite par l'article 24 de la Convention principale en ce qui concerne les adhésions à l'Union postale universelle.

2. — Toutefois, si le pays qui désire adhérer à la présente Convention réclame la faculté de percevoir une surtaxe supérieure à 25 centimes par colis, le Gouvernement de la Confédération suisse soumet la demande d'adhésion à tous les pays contractants. Cette demande est considérée comme admise si, dans un délai de six mois, aucune objection n'a été présentée.

Article 21.

Règlement d'exécution.

Les Administrations des postes des pays contractants désignent les bureaux ou localités qu'elles admettent à l'échange international des colis postaux; elles règlent le mode de transmission de ces colis et arrêtent toutes les autres mesures de détail et d'ordre nécessaires pour assurer l'exécution de la présente Convention.

Article 22.

Congrès e Conférences.

La présente Convention est soumise aux conditions de révision déterminées par l'article 25 de la Convention principale.

Article 23.

Propositions de modifications formulées dans l'intervalle des Congrès.

1. — Dans l'intervalle qui s'écoule entre les réunions prévues à l'article 25 de la Convention principale, toute Administration des postes d'un des pays contractants a le droit d'adresser aux

2. Zarządy krajów, uczestniczących w układzie niniejszym, które utrzymują obrót pakietów pocztowych z krajami, nie należącymi do układu, zezwolą jednak wszystkim innym zarządom interesowanym na korzystanie z połączeń powyższych w celu wymiany pakietów pocztowych z tymi ostatnimi krajami.

Artykuł 20.

Przystąpienia do układu.

1. Kraje związkowe, które nie wzięły udziału w układzie niniejszym, mogą na żądanie przystąpić do niego we formie, przepisanej artykułem 24. układu głównego pod względem przystąpienia do światowego Związku pocztowego.

2. Jeżeli jednak kraj, który chce przystąpić do układu niniejszego, zastrzega sobie prawo pobierania wyższego dodatku aniżeli 25 centymów od każdego pakietu, wówczas uwiadomi rząd Związku szwajcarskiego wszystkie kraje związkowe o żądaniu przystąpienia. Żądanie to uważa się za przyjęte, jeżeli w ciągu okresu sześciomiesięcznego nie podniesiono przeciw niemu zarzutu.

Artykuł 21.

Regulamin wykonawczy.

Zarządy pocztowe krajów, uczestniczących w układzie, wyznaczają urzędy lub miejsca, dopuszczone do wymiany pakietów pocztowych z zagranicą, i mają oznaczyć sposób przesyłania tych pakietów oraz wszelkie inne zarządzenia potrzebne w celu zapewnienia wykonania niniejszego układu.

Artykuł 22.

Kongresy i konferencye.

Układ niniejszy podlega warunkom rewizyjnym, ustanowionym w artykule 25. układu głównego.

Artykuł 23.

Wnioski w czasie między zebraniami.

1. W czasie między zebraniami, przewidzianymi w artykule 25. układu głównego, ma zarząd pocztowy każdego kraju związkowego prawo przedkładania innym zarządom interesowanym za pośre-

autres Administrations participantes, par l'intermédiaire du Bureau international, des propositions concernant le service des colis postaux.

Pour être mise en délibération, chaque proposition doit être appuyée par, au moins, deux Administrations, sans compter celle dont la proposition émane. Lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps que la proposition, le nombre nécessaire de déclarations d'appui, la proposition reste sans aucune suite.

2. — Toute proposition est soumise au procédé déterminé au paragraphe 2 de l'article 26 de la Convention principale.

3. — Pour devenir exécutoires, ces propositions doivent réunir, savoir:

a) l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions du présent article et des articles 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 15, 16, 17, 22 et 24 de la présente Convention;

b) les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions de la présente Convention autres que celles des articles précités;

c) la simple majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions de la présente Convention, sauf le cas de litige prévu à l'article 23 de la Convention principale.

4. — Les résolutions valables sont consacrées, dans les deux premiers cas, par une déclaration diplomatique, et, dans le troisième cas, par une notification administrative, selon la forme indiquée à l'article 26 de la Convention principale.

5. — Toute modification ou résolution n'est exécutoire que trois mois, au moins, après sa notification.

dnictwem Biura międzynarodowego wniosków co do wymiany pakietów pocztowych.

Aby wniosek mógł być poddany pod obrady, musi on być poparty co najmniej przez dwa zarządy, nie licząc tego zarządu, od którego pochodzi. Jeżeli Biuro międzynarodowe nie otrzyma równocześnie z wnioskiem potrzebnej liczby oświadczeń popierających, w takim razie nie uwzględni się wniosku.

2. Każdy wniosek podlega postępowaniu, przepisanemu w § 2. artykułu 26. układu głównego.

3. Do przyjęcia wniosków potrzeba:

a) Jednomyślności, jeżeli chodzi o przyjęcie nowych postanowień lub o zmianę postanowień niniejszego artykułu i artykułów 1., 2., 3., 4., 5. 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 14., 15., 16., 17., 22. i 24. układu niniejszego;

b) większości dwóch trzecich, jeżeli chodzi o zmianę innych postanowień układu, a nie tych, które mieszczą się w artykułach wspomnianych;

c) zwykłej większości głosów, jeżeli chodzi o tłumaczenie postanowień układu niniejszego, wyjąwszy wypadek różnicy zdań, przewidziany w artykule 23. układu głównego.

4. Uchwały będą potwierdzane jako ważne we formie, podanej w artykule 26. układu głównego, w dwóch pierwszych wypadkach przez oświadczenie dyplomatyczne, a w trzecim wypadku przez zawiadomienie w drodze administracyjnej.

5. Przyjęte zmiany i nowe uchwały nie mogą wejść w wykonanie przed upływem co najmniej trzech miesięcy od ich ogłoszenia.

Article 24.

Durée de la Convention — Abrogation des traitées antérieurs — Ratifications.

1. — La présente Convention sera mise à exécution le *1er octobre 1907*.

2. — Elle aura la même durée que la Convention principale, sans préjudice du droit laissé à chaque partie contractante de se retirer de cette Convention moyennant un avis donné, un an à l'avance, par son Gouvernement au Gouvernement de la Confédération suisse.

Artykuł 24.

Czas trwania układu. — Uchylenie układów dawniejszych. — Ratyfikacya.

1. Układ niniejszy wejdzie w życie w dniu *1. października 1907*.

2. Będzie on miał ten sam czas trwania co układ główny, niezależnie od zastrzeżonego każdemu krajowi prawa odstąpienia od układu, jeżeli rząd jego doniesie o zamiarze tym rządowi Związku szwajcarskiego na rok naprzód.

3. — Sont abrogées, à partir du jour de la mise à exécution de la présente Convention, toutes les dispositions convenues antérieurement entre les divers pays contractants ou entre leurs Administrations, pour autant qu'elles ne seraient pas conciliables avec les termes de la présente Convention, et sans préjudice des droits réservés par les articles 18 et 19 précédents.

4. — La présente Convention sera ratifiée aussitôt que faire se pourra. Les actes de ratification seront échangés à *Rome*.

En foi de quoi les plénipotentiaires des pays ci-dessus énumérés ont signé la présente Convention à *Rome, le vingt-six mai mil neuf cent six.*

3. Od dnia wejścia w wykonanie układu niniejszego tracą moc obowiązującą wszystkie postanowienia, ułożone poprzednio między poszczególnymi krajami kontraktującymi lub ich zarządami, a to o tyle, o ile przepisy ich nie są w zgodzie z postanowieniami układu obecnego, jednak bez naruszenia praw, zastrzeżonych w poprzedzających artykułach 18. i 19.

4. Układ niniejszy ma być jak najrychlej ratyfikowany. Dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w *Rzymie*.

W dowód tego podpisali pełnomocnicy krajów wyżej wymienionych układ niniejszy *w Rzymie, dnia dwudziestego szóstego maja roku tysiąc dziewięćsetnego szóstego*.

Pour l'Autriche: **Za Austryę:**

Stibral.
Eberan.

Pour la Hongrie: **Za Węgry:**

Pierre de Szalay.
Dr. de Hennyey.

Pour la Bosnie-Herzégovine: **Za Bośnię-Hercegowinę**

Schleyer.
Kowarschik.

Pour l'Allemange et les Protectorats allemands: **Za Niemcy i obszary, będące pod opieką Niemiec:**

Gieseke.
Knof.

Pour la République Argentine: **Za Rzeczpospolitą Argentyńską:**

Alberto Blancas.

Pour la Belgique: **Za Belgię:**

J. Sterpin.
L. Wodon
A. Lambin.

Pour la Bolivie: **Za Boliwię:**

J. de Lemoine.

Pour la Bulgarie: **Za Bułgaryę:**

Iv. Stoyanovitch.
T. Tzontcheff.

Pour le Chili: Za Chile:

Carlos Larrain Claro.
M. Luis Santos Rodriguez.

Pour la République de Colombie: Za Rzeczpospolitą Kolumbijską:

G. Michelsen.

Pour la Crète: Za Kretę:

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Danemark et les colonies danoises: Za Danię i kolonie duńskie:

Kiörboe.

Pour l'Égypte: Za Egipt:

Y. Saba.

Pour l'Espagne: Za Hiszpanię:

Carlos Florez.

Pour la France et l'Algérie: Za Francyę i Algier:

Jacotey.
Lucien Saint.
Herman.

Pour les colonies et protectorats français de l'Indo-Chine: Za francuskie kolonie i obszary protegowane w Indo-Chinach:

G. Schmidt.

Pour l'ensemble des autres colonies françaises: Za ogół innych kolonii francuskich:

Morgat.

Pour la Grèce: Za Grecyę:

Christ. Mizzopoulos.
C. N. Marinos.

Pour le Guatemala: Za Guatemalę:

Thomás Segarini.

Pour l'Inde britannique: Za Indye Brytańskie:

H. M. Kisch.
E. A. Doran.

Pour l'Italie et les colonies italiennes: **Za Włochy i kolonie włoskie:**

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Japon: **Za Japonię:**

Kanichiro Matsuki.
Takeji Kawamura.

Pour le Luxembourg: **Za Luksemburg:**

Pour M. Mongenast
A. W. Kymmell.

Pour le Monténégro: **Za Czarnogórę:**

Eug. Popovitch.

Pour la Norvège: **Za Norwegię:**

Thb. Heyerdahl.

Pour les Pays-Bas: **Za Niderlandy:**

Pour M. G. J. C. A. Pop:
A. W. Kymmell.
A. W. Kymmell.

Pour les colonies néerlandaises: **Za kolonie niderlandzkie:**

Perk

Pour le Pérou: **Za Peru**

Pour la Perse: **Za Persyę:**

Hadji Mirza Ali Khan, Moez es Sultan.
C. Molitor.

Pour le Portugal et les colonies portugaises: **Za Portugalię i kolonie portugalskie:**

Alfredo Pereira.

Pour la Roumanie: **Za Rumunię:**

Gr. Cerkez.
G. Gabrielescu.

Pour la Russie: **Za Rosyę:**

Victor Bilibine.

Pour la Serbie: **Za Serbię:**

Pour le Royaume de Siam: **Za Królestwo Siamskie:**

H. Keuchenius.

Pour le Suède: **Za Szwecyę:**

Fredr. Grönwall.

Pour la Suisse: **Za Szwajcaryę:**

J. B. Pioda.
A. Stäger.
C. Delessert.

Pour la Tunisie: **Za Tunis:**

Albert Legrand.
E. Mazoyer.

Pour la Turquie: **Za Turcyę:**

Ah. Fahry.
A. Fuad Hikmet.

Pour l'Uruguay: **Za Urugwaj:**

Hector R. Gómez.

Pour les États-Unis de Venezuela: **Za Stany Zjednoczone Venezuelskie:**

Carlos E. Hahn.
Domingo B. Castillo.

Protokół końcowy.

(Pierwopis.)

Au moment de procéder à la signature de la Convention conclue à la date de ce jour, relativement à l'échange des colis postaux, les plénipotentiaires soussignés sont convenus de ce qui suit:

I.

Tout pays où la poste ne se charge pas actuellement du transport de colis postaux et qui adhère à la Convention susmentionnée aura la faculté d'en faire exécuter les clauses par les entreprises de chemins de fer et de navigation. Il pourra en même temps limiter ce service aux colis provenant ou à destination de localités desservies par ces entreprises.

L'Administration postale de ce pays devra s'entendre avec les entreprises de chemins de fer et de navigation pour assurer la complète exécution, par ces dernières, de toutes les clauses de la Convention, spécialement pour organiser le service d'échange à la frontière.

Elle leur servira d'intermédiaire pour toutes leurs relations avec les Administrations postales des autres pays contractants et avec le Bureau international.

II.

Par exception aux dispositions du paragraphe premier de l'article 1er et respectivement de l'article 15 de la Convention, *la Bolivie* a la faculté de limiter provisoirement à 3 kilogrammes, le poids des colis à admettre dans son service et à 15 frs. le maximum de l'indemnité à payer en cas de perte, spoliation ou avarie d'un colis postal sans valeur déclarée ne dépassant pas ce poids.

III.

Par exception aux dispositions du § 1 de l'art. 2, des §§ 1 et 2 de l'art. 3 et respectivement des §§ 1 et 4 de l'art. 5 de la Convention,

1° Le Gouvernement russe a la faculté de porter à 1 franc 25 le droit de transit territorial pour la Russie d'Europe et pour celle d'Asie prises chacune séparément.

(Przekład.)

Przystępując do podpisania zawartego w dniu dzisiejszym układu o wymianie pakietów pocztowych, zgodzili się podpisani pełnomocnicy na postanowienia następujące

I.

Każdy kraj, którego poczta nie zajmuje się na razie przewozem pakietów pocztowych, który jednak przystąpił do wspomnianego układu, ma prawo zarządzić wykonanie układu za pośrednictwem przedsiębiorstw kolejowych i żeglarskich, oraz ograniczyć powyższą służbę pakietową zarówno przy nadawaniu jak i przy wydawaniu do miejsc, w których przedsiębiorstwa powyższe utrzymują ruch.

Zarząd pocztowy takiego kraju zawrze z przedsiębiorstwami kolejowymi i żeglarskimi układy, potrzebne dla zabezpieczenia zupełnego wykonania wszystkich postanowień niniejszej umowy, a zwłaszcza w celu urządzenia służby wymiennej na granicy.

Będzie on służył przedsiębiorstwom tym za pośrednika we wszystkich ich stosunkach z zarządami pocztowymi krajów kontraktujących i Biurem międzynarodowem.

II.

W drodze wyjątku od postanowień § 1. artykułu pierwszego, oraz artykułu 15. układu jest *Boliwia* upoważniona do ograniczenia wagi pakietów pocztowych, dopuszczonych w jej okręgu służbowym, do trzech kilogramów, a najwyższej wysokości odszkodowania, należnego w razie zginięcia, wykradzenia zawartości lub uszkodzenia pakietu bez podania wartości, który nie przekracza tej wagi, do 15 franków.

III.

W drodze wyjątku od postanowień § 1. artykułu 2. i §§ 1. i 2. artykułu 3., oraz §§ 1. i 4. artykułu 5. układu:

1° Jest Rząd Rosyjski uprawniony do podwyższenia opłaty za przewóz pośredni lądem przez obszar Rosyi europejskiej i azyatyckiej, każdej osobno, na 1 frank 25 centymów;

2° Le Gouvernement ottoman a la faculté de porter à 1 franc 25 le droit de transit territorial pour les colis postaux qui doivent traverser la Turquie d'Asie.

3° Est appliqué, pour le transport des colis postaux provenant ou à destination des bureaux argentins de la Costa del Sud, Tierra del Fuego et îles adjacentes, une surtaxe ne dépassant pas 1 franc 25 centimes par colis et pour le transport des colis avec déclaration de valeur à destination ou provenant des mêmes bureaux, un droit supplémentaire, de 10 centimes par 300 francs ou fraction de 300 francs.

4° La République de Colombie, le Pérou les États-Unis de Venezuela et le Brésil ont la faculté de porter transitoirement:

a) à 1 franc le droit de transit territorial;

b) à 1 franc 25 la surtaxe à appliquer aux colis postaux originaires ou à destination de leur territoire.

5° La Perse a la faculté de ne pas assurer le transport des colis postaux en transit par son territoire. Cette faculté lui est accordée à titre provisoire.

6° L'Inde britannique a la faculté d'appliquer aux colis postaux originaires de son pays à destination des autres pays, un tarif gradué correspondant à différentes catégories de poids, à la condition que la moyenne des taxes ne dépasse pas la taxe normale, y compris la surtaxe à laquelle elle aurait droit.

Cette dernière faculté est également accordée aux pays qui adhèreront à la Convention dans l'intervalle, jusqu'au prochain Congrès.

7° Les pays qui, liés actuellement par des contrats à long terme avec des Compagnies de navigation, ne peuvent appliquer dès à présent les droits de transit maritime fixés à l'art. 3, sont autorisés à maintenir les droits fixés par la Convention de Washington, jusqu'à ce qu'ils soient en mesure d'appliquer les nouveaux tarifs.

IV.

La Grèce, la Tunisie et la Turquie d'Asie ont la faculté de ne pas admettre provisoirement les colis

2° jest Rząd Ottomański upoważniony do podwyższenia opłaty za przewóz pośredni lądem pakietów, które muszą przechodzić przez Turcyę azyatycką, na 1 frank 25 centymów.

3° Zastosuje się do przewozu pakietów pocztowych, pochodzących od urzędów argentyńskich na wybrzeżu południowem, w Ziemi Ognistej i na najbliższych wyspach, albo przeznaczonych dla urzędów tych, taksę dodatkową, wynoszącą najwyżej 1 frank 25 centymów za każdy pakiet, a do przewozu pakietów z podaną wartością, pochodzących od tych samych urzędów lub przeznaczonych dla nich, opłatę uzupełniającą w kwocie 10 centymów od każdych 300 franków lub części 300 franków.

4° Rzeczpospolita Kolumbijska, Peru, Stany Zjednoczone Venezuelskie i Brazylia są upoważnione do przejściowego podwyższenia:

a) opłaty za przewóz pośredni lądem na 1 frank;

b) taksy dodatkowej za pakiety, nadane w ich obszarze lub przeznaczone dla ich obszaru, na 1 frank 25 centymów.

5° Persya jest upoważniona nie przewozić pakietów pocztowych przez swój obszar w drodze przewozu pośredniego. Uprawnienie to przyznano Persyi jedynie tymczasowo.

6° Indye Brytańskie są upoważnione stosować do pakietów pocztowych, pochodzących z ich obszaru, a przeznaczonych do innych krajów, taryfę, ustopniowaną według rozmaitych stóp wagi, z tem zastrzeżeniem, iż przeciętna wysokość opłat nie może przekraczać opłaty normalnej z doliczeniem opłaty dodatkowej, do której kraj ten ma prawo.

To ostatnie upoważnienie jest przyznane także krajom, które przystąpią do układu w czasie aż do najbliższego kongresu.

7° Kraje, które są obecnie związane na czas dłuższy układami z towarzystwami żeglugi i nie mogą wskutek tego zastosować zaraz opłat za przewóz morski, ustanowionych w artykule 3., mają prawo utrzymać nadal stopy, podane w układzie waszyngtońskim, i to na tak długo, dopóki nie będą mogły zastosować nowych taryf.

IV.

Grecya, Tunis i Turcya azyatycka mogą niedopuszczać na razie pakietów, których objętość lub

dont les dimensions ou le volume excéderaient le maximum autorisé pour les services maritimes dans le Règlement d'exécution.

przestrzeń przekracza wymiar maksymalny, dopuszczony regulaminem wykonawczym przy przewozie morskim.

En foi de quoi, les plénipotentiaires ci-dessous ont dressé le présent Protocole final, qui aura la même force et la même valeur que si les dispositions qu'il contient étaient insérées dans la Convention, et ils l'ont signé sur un exemplaire qui restera déposé aux Archives du Gouvernement *italien* et dont une copie sera remise à chaque partie.

Rome, le vingt-six mai mil neuf cent six.

W dowód tego spisali podpisani pełnomocnicy niniejszy protokół końcowy, który ma mieć tę samą moc i ważność, jak gdyby jego postanowienia były zamieszczone w osnowie układu i podpisali go w jednem wygotowaniu, które ma być złożone w archiwach Rządu *Włoskiego* i doręczone w odpisie każdej ze stron.

Rzym, dnia dwudziestego szóstego maja roku tysiąc dziewięćsetnego szóstego.

Pour l'Autriche:

Stibral.
Eberan.

Za Austryę:

Pour la Hongrie:

Pierre de Szalay.
Dr. de Hennyey.

Za Węgry

Pour la Bosnie-Herzégovine:

Schleyer.
Kowarschik.

Za Bośnię-Hercegowinę

Pour l'Allemagne et les Protectorats allemands:

Giesecke.
Knof.

Za Niemcy i obszary, będące pod opieką Niemiec:

Pour la République Argentine:

Alberto Blancas.

Za Rzeczpospolitą Argentyńską:

Pour la Belgique:

J. Sterpin.
L. Wodon.
A. Lambin.

Za Belgię:

Pour la Bolivie:

J. de Lemoine.

Za Boliwię:

Pour la Bulgarie:

Iv. Stoyanovitch.
T. Tzontcheff.

Za Bułgaryę

Pour le Chili:

Carlos Larrain Claro
M. Luis Santos Rodriguez

Za Chile:

Pour la République de Colombie: **Za Rzeczpospolitą Kolumbijską:**

G. Michelsen.

Pour la Crète: **Za Kretę:**

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Danemark et les colonies danoises: **Za Danię i kolonie duńskie:**

Kiörboe.

Pour l'Égypte: **Za Egipt:**

Y. Saba.

Pour l'Espagne: **Za Hiszpanię:**

Carlos Florez.

Pour la France et l'Algérie: **Za Francyę i Algier:**

Jacotey.
Lucien Saint.
Herman.

Pour les colonies et protectorats français de l'Indo-Chine: **Za francuskie kolonie i obszary protegowane w Indo-Chinach:**

G. Schmidt.

Pour l'ensemble des autres colonies françaises: **Za ogół innych kolonii francuskich:**

Morgat.

Pour la Grèce: **Za Grecyę:**

Christ. Mizzopoulos.
C. N. Marinos.

Pour le Guatemala: **Za Guatemalę:**

Thomás Segarini.

Pour l'Inde britannique: **Za Indye Brytańskie:**

H. M. Kisch.
E. A. Doran.

Pour l'Italie et les colonies italiennes: **Za Włochy i kolonie włoskie:**

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Japon: **Za Japonię:**

Kanichiro Matsuki.
Takeji Kawamura.

Pour le Luxembourg: **Za Luksemburg:**

Pour M. Mongenast:
A. W. Kymmell.

Pour le Monténégro: **Za Czarnogórę:**

Eug. Popovitch.

Pour la Norvège: **Za Norwegię:**

Thb. Heyerdahl.

Pour les Pays-Bas: **Za Niderlandy:**

Pour M. G. J. C. A. Pop:
A. W. Kymmell.
A. W. Kymmell.

Pour les colonies néerlandaises: **Za kolonie niderlandzkie:**

Perk.

Pour le Pérou: **Za Peru:**

Pour la Perse: **Za Persyę:**

Hadji Mirza Ali Khan, Moez es Sultan.
C. Molitor.

Pour le Portugal et les colonies portugaises: **Za Portugalię i kolonie portugalskie:**

Alfredo Pereira.

Pour la Roumanie: **Za Rumunię:**

Gr. Cerkez.
G. Gabrielescu.

Pour la Russie: **Za Rosyę:**

Victor Bilibine.

Pour la Serbie: **Za Serbię:**

Pour le Royaume de Siam: **Za Królestwo Siamskie:**

H. Keuchenius.

Pour la Suède: **Za Szwecyę:**

Fredr. Grönwall.

Pour la Suisse: **Za Szwajcaryę:**

J. B. Pioda.
A. Stäger.
C. Delessert.

Pour la Tunisie: **Za Tunis:**

Albert Legrand.
E. Mazoyer.

Pour la Turquie: **Za Turcyę:**

Ah. Fahry.
A. Fuad Hikmet.

Pour l'Uruguay: **Za Urugwaj:**

Hector R. Gómez.

Pour les États-Unis de Venezuela: **Za Stany Zjednoczone Venezuelskie:**

Carlos E. Hahn.
Domingo B. Castillo.

Układ

co do

wymiany zleceń pocztowych,

zawarty między

Austryą, Węgrami, Niemcami i obszarami, będącymi pod opieką Niemiec, Belgią, Chile, *Kretą, Danią,* Egiptem, Francyą *i Algierem,* Grecyą, Włochami *i koloniami włoskimi,* Luksemburgiem, Norwegią, Niderlandami, Indyami Niderlandzkimi, Portugalią i koloniami portugalskimi, Rumunią, Szwecyą, Szwajcaryą, Tunisem i Turcyą.

(Pierwopis.)

Les soussignés, plénipotentiaires des Gouvernements des pays ci-dessus dénommés, vu l'article 19 de la Convention principale, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

Article premier.

Dispositions préliminaires.

L'échange des valeurs à recouvrer par la poste entre ceux des pays contractants dont les Administrations postales conviennent de se charger réciproquement de ce service, est régi par les dispositions du présent Arrangement.

Article 2.

Papiers admis à l'encaissement; maximum du montant; protêts.

1. — Sont admis à l'encaissement les quittances, factures, billets à ordre, traites, coupons d'intérêts et de dividendes, titres amortis, et généralement toutes les valeurs commerciales ou autres, payables sans frais, et dont *le montant total par envoi n'excède pas* 1000 francs effectifs ou une somme équivalente dans la monnaie de chaque pays. Les Administrations des postes de deux pays correspondants peuvent, d'un commun accord, adopter un maximum plus élevé.

(Przekład.)

Podpisani pełnomocnicy rządów krajów wyżej wymienionych zawarli stosownie do artykułu 19. układu głównego we wspólnem porozumieniu i z zastrzeżeniem ratyfikacyi układ następujący:

Artykuł 1.

Postanowienia wstępne.

Wymiana zleceń pocztowych między tymi z krajów kontraktujących, których zarządy pocztowe zgodzą się na wprowadzenie tej gałęzi służby, jest uregulowana postanowieniami układu niniejszego.

Artykuł 2.

Papiery, dopuszczone do realizacyi; kwota maksymalna; protesty.

1. Do realizacyi są dopuszczone: kwity, rachunki, obietnice zapłaty, opiewające na zlecenie, weksle, kupony na odsetki i na dywidendy, wylosowane papiery wartościowe, tudzież w ogóle wszystkie papiery wartościowe handlowe i inne, wypłacalne bez kosztów, jeżeli ich *kwota ogólna* nie przenosi *przy każdej poszczególnej przesyłce* 1000 franków w monecie metalowej lub sumy, równającej się tej kwocie w walucie każdego kraju. Zarządy pocztowe dwóch krajów, będących ze sobą w stosunkach, mogą za wspólnem porozumieniem ustanowić wyższą kwotę maksymalną.

Toutefois, les Administrations qui ne pourraient se charger de l'encaissement des coupons d'intérêts ou de dividendes et de titres amortis le notifieront aux autres Administrations intéressées par l'intermédiaire du Bureau international.

2. — Les Administrations des postes des pays contractants peuvent également se charger de faire protester les effets de commerce, de faire exercer des poursuites juridiques au sujet de créances et de prendre, d'un commun accord, les dispositions nécessaires au sujet de ce service.

Article 3.

Montant à recouvrer.

Sauf arrangement contraire entre les Administrations intéressées, le montant des valeurs à recouvrer par la poste *est* exprimé en monnaie du pays chargé du recouvrement.

Article 4.

Expédition; nombre des annexes.

1. — L'envoi des valeurs à recouvrer est fait sous forme de pli recommandé adressé directement par le déposant au bureau de poste qui doit encaisser les fonds.

2. — Le même envoi peut contenir plusieurs valeurs recouvrables par un même bureau de poste sur des débiteurs différents, au profit d'une même personne. Cependant le même envoi ne peut contenir des valeurs recouvrables sur plus de cinq débiteurs différents.

Article 5.

Taxe; récépissé.

1. — La taxe d'un envoi fait en conformité de l'article 4 précédent ne doit pas dépasser celle d'une lettre recommandée du poids de cet envoi. Cette taxe appartient en entier à l'Administration des postes du pays d'origine.

2. — Un récépissé de l'envoi est remis gratuitement à l'intéressé au moment du dépôt.

Article 6.

Inadmissibilité de payements partiels.

Il n'est pas admis de payement partiel. Chaque valeur doit être payée intégralement et en une seule fois, sinon elle est tenue comme refusée.

Zarządy, które nie mogą podjąć się realizowania kuponów na odsetki i dywidendy oraz wyciągniętych papierów wartościowych, zawiadomią o tem inne zarządy interesowane za pośrednictwem Biura międzynarodowego.

2. Zarządy pocztowe krajów kontraktujących mogą dalej podejmować się protestowania papierów handlowych, oraz pośredniczenia w sądowem zaskarżaniu wierzytelności i ułożyć we wspólnem porozumieniu postanowienia potrzebne pod względem odnośnego postępowania.

Artykuł 3.

Kwota, podlegająca ściągnięciu.

Z zastrzeżeniem odmiennego porozumienia się między zarządami interesowanymi należy oznaczyć kwotę, przeznaczoną do ściągnięcia przez pocztę za poszczególne dokumenty zleceniowe, w walucie tego kraju, który ma zająć się ściągnięciem.

Artykuł 4.

Odsyłanie; ilość załączników.

1. Dokumenty, przeznaczone do zrealizowania, przesyła się listem poleconym, który wysyłający powinien wystosować wprost do urzędu pocztowego, mającego zająć się ściągnięciem odnośnej kwoty.

2. Każda przesyłka może obejmować różne dokumenty zleceniowe, których realizacyę ma przeprowadzić urząd pocztowy u różnych dłużników na korzyść tego samego wysyłającego. Jedna przesyłka nie może jednak obejmować dokumentów zleceniowych, opiewających na więcej jak pięciu różnych dłużników.

Artykuł 5.

Opłata; rewers nadawczy.

1. Opłata za przesyłkę, nadaną według poprzedzającego artykułu 4., nie może być wyższą od opłaty za list polecony tej samej wagi. Opłata ta należy niepodzielnie do zarządu pocztowego obszaru nadawczego.

2. Wysyłającemu wydaje się przy nadaniu bezpłatnie rewers nadawczy na przesyłkę.

Artykuł 6.

Niedopuszczalność zapłaty częściowej.

Zapłaty częściowe nie są dopuszczalne. Kwota, która ma być ściągnięta za każdy poszczególny dokument, musi być zapłacona w zupełności i na raz, gdyż w przeciwnym razie przyjmuje się, iż odmówiono przyjęcia.

Article 7.

Droit d'encaissement.

1. — L'Administration chargée de l'encaissement prélève, sur le montant de chaque valeur encaissée, une rétribution de 10 centimes ou l'équivalent dans la monnaie du pays de destination.

2. — Le produit de cette rétribution ne donne lieu à aucun décompte entre les Administrations intéressées.

Artykuł 7.

Należytość za ściągnięcie

1. Zarząd pocztowy, który ma przeprowadzić ściągnięcie, potrąca z kwoty, otrzymanej za każdy poszczególny dokument zleceniowy, który zrealizowano, opłatę w kwocie 10 centymów albo odnośną równowartość, oznaczoną w walucie kraju przeznaczenia.

2. Dochód z opłaty tej nie jest przedmiotem obrachunku między zarządami interesowanymi.

Article 8.

Transmission du montant recouvré; renvoi des valeurs-non-recouvrées.

1. — La somme recouvrée, après déduction:
a) de la rétribution fixée à l'article 7;
b) de la taxe ordinaire des mandats de poste, et
c) s'il y a lieu, des droits fiscaux appliqués aux valeurs *et de la différence de cours,*
est convertie, par le bureau qui a fait le recouvrement, en un mandat de poste au profit du déposant. Ce mandat lui est envoyé sans frais.

2. — Les valeurs qui n'ont pu être recouvrées sont renvoyées au bureau de dépôt en franchise de port et sans être grevées d'un droit quelconque. L'Administration chargée du recouvrement n'est tenue à aucune mesure conservatoire ou constatation de nature quelconque du non-payement.

Artykuł 8.

Przesłanie kwoty ściągniętej; zwrot niezrealizowanych dokumentów zleceniowych.

1. Urząd pocztowy realizujący przesyła kwotę ściągniętą dającemu zlecenie, bezpłatnie, zapomocą przekazu pocztowego, po potrąceniu:
a) opłaty, ustanowionej w artykule 7.,
b) zwykłej opłaty za przekaz pocztowy i
c) opłat skarbowych, przypadających w danym razie od dokumentów zrealizowanych, *tudzież różnicy w kursie*

2. Papiery, których zrealizowanie nie było możliwe, zwraca się urzędowi nadawczemu bez pobierania portoryum i opłat. Zarząd pocztowy, któremu poruczono ściągnięcie, nie jest obowiązany do żadnych zarządzeń celem strzeżenia praw wierzyciela lub stwierdzenia nie doszłej do skutku realizacyi.

Article 9.

Application des dispositions de l'Arrangement concernant les mandats.

1. — Les dispositions de l'Arrangement concernant l'échange des mandats de poste sont applicables, en tout ce qui n'est pas contraire au présent Arrangement, aux mandats de poste délivrés en vertu de l'article 8 précédent, pour la liquidation des valeurs recouvrées par la poste.

Toutefois, les mandats de recouvrement qui n'ont pas été payés aux bénéficiaires pour un motif quelconque, ne sont pas remboursés *à l'Office d'émission et le montant en revient définitivement à l'Administration du pays expéditeur des valeurs à recouvrer, après l'expiration du délai légal de prescription.*

2. — Ces mandats sont admis jusqu'au maximum fixé en vertu du premier paragraphe de l'article 2.

Artykuł 9.

Zastosowanie postanowień układu o przekazach pocztowych.

1. Do przekazów pocztowych, które wysyła się według poprzedzającego artykułu 8. celem przesłania ściągniętych kwot, mają zastosowanie postanowienia układu, dotyczącego wymiany przekazów pocztowych, o ile nie są w sprzeczności z układem niniejszym.

Przekazów zleceniowych, których nie wypłacono odbiorcy z jakiegokolwiek powodu, nie można jednak *napowrót wypłacać zakładowi pocztowemu, który je wystawił; po upływie ustawowego czasu przedawnienia przechodzi kwota odnośna na własność zarządu tego kraju, gdzie nadano dokumenty, objęte zleceniem.*

2. Przekazy te są dopuszczalne aż do kwoty maksymalnej, ustanowionej w § 1., artykułu 2.

Article 10.

Retrait des recouvrements; rectification du bordereau.

Le déposant d'un envoi contenant des valeurs à recouvrer peut, aux conditions et sous les réserves déterminées pour les correspondances ordinaires et recommandées par l'article 9 de la Convention principale:

1° retirer l'envoi entier ou une ou plusieurs des valeurs y contenues, et

2° faire rectifier en cas d'erreur les indications inscrites au bordereau accompagnant l'envoi, aussi longtemps que la ou les valeurs en cause n'ont été ni payées par le ou les débiteurs ni renvoyées ou réexpédiées par le bureau chargé du recouvrement.

Artykuł 10.

Cofnięcie zleceń pocztowych; zmiany spisu.

Nadawca przesyłki, obejmującej zlecenie pocztowe, może pod warunkami, określonymi w artykule 9. układu głównego co do przesyłek listowych zwyczajnych i poleconych:

1° cofnąć z poczty całą przesyłkę albo jeden lub kilka z zawartych w niej dokumentów i

2° zarządzić w razie pomyłki sprostowanie szczegółów spisu, towarzyszącego przesyłce, dopóki odnośne dokumenty nie zostały wykupione przez dłużników albo posłane dalej lub zwrócone przez urząd, któremu poruczono ich inkasowanie.

Article 11.

Responsabilité en cas de perte.

1.—*Sauf le cas de force majeure, la perte d'un pli recommandé contenant des valeurs à recouvrer donne lieu au profit du déposant à une indemnité de 50 francs dans les conditions déterminées par la Convention principale.*

2.—Les cas où un pli contenant des valeurs non encaissées est perdu au retour tombent sous les dispositions du § 1 ci-dessus.

3.—En cas de perte de sommes encaissées, l'Administration au service de laquelle la perte est attribuable est tenue au remboursement intégral des sommes perdues.

Artykuł 11.

Odpowiedzialność w razie zginięcia.

1. *Wyjąwszy wypadek siły wyższej, wypłaca się wysyłającemu w razie zginięcia przesyłki poleconej z dokumentami zleceniowymi odszkodowanie w kwocie 50 franków pod warunkami, ustanowionymi w układzie głównym.*

2. W razie zginięcia przesyłki z niezrealizowanymi dokumentami zleceniowymi w czasie drogi powrotnej obowiązują przepisy poprzedzającego § 1.

3. W razie zginięcia ściągniętych kwot pieniężnych jest zarząd, w którego okręgu służbowym zginięcie zaszło, obowiązany do zupełnego zwrotu zgubionych kwot.

Article 12.

Responsabilité en cas de retard.

Les Administrations ne sont tenues à aucune responsabilité du chef de retards dans la transmission, soit des plis recommandés contenant les valeurs à recouvrer, soit de ces valeurs elles-mêmes ou des mandats de payement.

Artykuł 12.

Odpowiedzialność w razie zwłoki.

Za zwłokę w przewozie listów poleconych z zleceniami pocztowymi, w przedstawianiu dokumentów, które mają być wykupione, lub w odesłaniu przekazów pocztowych, służących do przesyłki kwot pieniężnych, nie przyjmują zarządy pocztowe żadnej odpowiedzialności.

Article 13.

Unions restreintes.

Les stipulations du présent Arrangement ne portent pas restriction au droit des parties contractantes de maintenir et de conclure des arrangements spéciaux, ainsi que de maintenir et d'établir des unions plus restreintes, en vue d'améliorer le service des recouvrements internationaux.

Artykuł 13.

Związki ściślejsze.

Postanowienia układu niniejszego nie ograniczają prawa stron kontraktujących do utrzymania w mocy, względnie zawierania umów szczególnych, tudzież do utrzymania i tworzenia związków ściślejszych w celu ulepszenia międzynarodowej wymiany zleceń pocztowych.

Article 14.

Législation intérieure.

En outre, le présent Arrangement ne porte pas atteinte à la législation intérieure des pays contractants, dans tout ce qui n'est pas prévu par cet Arrangement.

Article 15.

Application des dispositions du service intérieur.

1.—Il est entendu qu'à défaut de dispositions formelles du présent Arrangement, chaque Administration a la faculté d'appliquer les dispositions régissant la matière dans son service intérieur.

2.—Il est toutefois formellement interdit de percevoir, soit dans le pays d'origine, soit dans le pays de destination, une taxe ou rétribution quelconque autre que celles qui sont prévues par le présent Arrangement.

Article 16.

Suspension extraordinaire du service.

Chaque Administration peut, dans des circonstances extraordinaires de nature à justifier la mesure, suspendre temporairement le service des recouvrements, d'une manière générale, ou partielle, sous la condition d'en donner immédiatement avis, au besoin par voie télégraphique, à l'Administration ou aux Administrations intéressées.

Article 17.

Bureaux participant au service; Règlement d'exécution.

1. — Les Administrations des postes des pays contractants admettent au service des recouvrements tous les bureaux chargés du service des mandats de poste internationaux.

2. — Elles règlent, d'un commun accord, le mode du dépôt et de l'envoi des valeurs à recouvrer, ainsi que toutes les autres mesures de détail ou d'ordre nécessaires pour assurer l'exécution du présent Arrangement.

Article 18.

Adhésions à l'Arrangement.

Les États de l'Union qui n'ont point pris part au présent Arrangement sont admis à y adhérer sur leur demande, et dans la forme prescrite par la Convention principale en ce qui concerne les adhésions à l'Union postale universelle.

Artykuł 14.

Ustawodawstwo wewnętrzne.

Układ niniejszy nie narusza również pod żadnym względem ustawodawstwa wewnętrznego krajów kontraktujących we wszystkich tych punktach, które nie są w nim przewidziane.

Artykuł 15.

Zastosowanie przepisów, odnoszących się do wewnętrznego obrotu służbowego.

1. Rozumie się, że każdy zarząd ma prawo stosowania przepisów, odnoszących się do swego obrotu wewnętrznego, wszędzie tam, gdzie układ niniejszy nie podaje wyraźnie innych postanowień.

2. Nie wolno jednak ani w kraju pochodzenia ani w kraju przeznaczenia pobierać innych taks lub opłat prócz tych, które ustanowiono w układzie niniejszym.

Artykuł 16.

Przejściowe zastanowienie służby.

Każdy zarząd może wśród warunków nadzwyczajnych, usprawiedliwiających zarządzenie takie zastanowić na pewien czas wymianę zleceń pocztowych całkowicie lub częściowo pod warunkiem, iż zawiadomi o tem bezzwłocznie interesowany zarząd lub interesowane zarządy, i to w razie potrzeby drogą telegraficzną.

Artykuł 17.

Urzędy, upoważnione do służby zleceniowej; regulamin wykonawczy.

1. Zarządy pocztowe krajów kontraktujących upoważniają do służby zleceniowej wszystkie urzędy pocztowe, sprawujące międzynarodową służbę przekazową.

2. Ustanawiają one za zgodnem porozumieniem sposób nadawania i przesyłania zleceń pocztowych, tudzież wszystkie dalsze zarządzenia potrzebne dla zapewnienia wykonania układu niniejszego.

Artykuł 18.

Przystąpienia do układu.

Kraje związkowe, które nie wzięły udziału w układzie niniejszym, mogą na żądanie przystąpić do niego we formie, przepisanej układem głównym pod względem przystąpienia do światowego Związku pocztowego.

Article 19.

Propositions dans l'intervalle des réunions.

1. — Dans l'intervalle qui s'écoule entre les réunions prévues par la Convention principale, toute Administration des postes d'un des pays contractants a le droit d'adresser aux autres Administrations participantes, par l'intermédiaire du Bureau international, des propositions concernant le service des recouvrements.

Pour être mise en délibération, chaque proposition doit être appuyée par au moins deux Administrations, sans compter celle dont la proposition émane. Lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps que la proposition, le nombre nécessaire de déclarations d'appui, la proposition reste sans aucune suite.

2. — Toute proposition est soumise au procédé déterminé par le § 2 de l'article 26 de la Convention principale.

3. — Pour devenir exécutoires, les propositions doivent réunir, savoir:

1° l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions du présent article et des articles 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 18 et 20 du présent Arrangement;

2° les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification des dispositions de l'article 17;

3° la simple majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions du présent Arrangement, sauf le cas de litige prévu à l'article 23 de la Convention principale.

4. — Les résolutions valables sont consacrées, dans les deux premiers cas, par une déclaration diplomatique, et dans le troisième cas, par une notification administrative, selon la forme prévue par la Convention principale.

5. — Toute modification ou résolution adoptée n'est exécutoire que trois mois au moins, après sa notification.

Artykuł 19.

Wnioski w czasie między zebraniami.

1. W ciągu okresu czasu między zebraniami, przewidzianymi w układzie głównym, ma zarząd pocztowy każdego kraju związkowego prawo przedkładania innym zarządom interesowanym za pośrednictwem Biura międzynarodowego wniosków co do wymiany zleceń pocztowych.

Aby wniosek mógł być poddany pod obrady, musi on być poparty co najmniej przez dwa zarządy, nie licząc tego zarządu, od którego pochodzi. Jeżeli Biuro międzynarodowe nie otrzyma równocześnie z wnioskiem potrzebnej liczby oświadczeń popierających, w takim razie nie uwzględni się wniosku.

2. Każdy wniosek podlega postępowaniu, przepisanemu w § 2., artykułu 26. układu głównego.

3. Do przyjęcia wniosków potrzeba:

1° Jednomyślności, jeżeli chodzi o przyjęcie nowych postanowień lub o zmianę postanowień niniejszego artykułu i artykułów 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 13., 14., 15., 16., 18. i 20. niniejszego układu;

2° większości dwóch trzecich, jeżeli chodzi o zmianę postanowień artykułu 17;

3° zwykłej większości głosów, jeżeli chodzi o tłumaczenie postanowień układu niniejszego, wyjąwszy wypadek różnicy zdań, przewidziany w artykule 23. układu głównego.

4. Uchwały będą potwierdzane jako ważne we formie, podanej w układzie głównym, w dwóch pierwszych wypadkach przez oświadczenie dyplomatyczne, a w trzecim wypadku przez zawiadomienie w drodze administracyjnej.

5. Przyjęte zmiany i nowe uchwały nie mogą wejść w wykonanie przed upływem co najmniej trzech miesięcy od ich ogłoszenia.

Article 20.

Durée de l'Arrangement; ratification.

1. — Le présent Arrangement entrera en vigueur le *1er octobre 1907.*

2. — Il aura la même durée que la Convention principale, sans préjudice du droit réservé à chaque pays de se retirer de cet Arrangement moyennant un avis donné, un an à l'avance, par son

Artykuł 20.

Czas trwania układu; ratyfikacya.

1. Układ niniejszy wejdzie w życie w dniu *1. października 1907.*

2. Będzie on miał ten sam czas trwania co układ główny, niezależnie od zastrzeżonego każdemu krajowi prawa odstąpienia od układu, jeżeli rząd jego doniesie o zamiarze tym rządowi Związku

Gouvernement au Gouvernement de la Confédération suisse. Pendant cette dernière année, l'Arrangement continuera d'avoir son exécution pleine et entière, sans préjudice de la liquidation et du solde des comptes après l'expiration dudit terme.

3. — Sont abrogées, à partir du jour de la mise à exécution du présent Arrangement, toutes les dispositions convenues antérieurement entre les divers Gouvernements ou Administrations des parties contractantes, pour autant qu'elles ne seraient pas conciliables avec les termes du présent Arrangement, le tout sans préjudice des droits réservés par l'article 13.

4. — Le présent Arrangement sera ratifié aussitôt que faire se pourra. Les actes de ratification seront échangés à *Rome*.

En foi de quoi, les plénipotentiaires des pays ci-dessus dénommés ont signé le présent Arrangement à *Rome, le vingt-six mai mil neuf cent six.*

szwajcarskiego na rok naprzód. W ciągu tego ostatniego roku ma układ zatrzymać pełną ważność we wszystkich swoich częściach, niezależnie od zlikwidowania i wyrównania obrachunków po upływie tego okresu.

3. Od dnia wejścia w wykonanie układu niniejszego tracą moc obowiązującą wszystkie postanowienia, ułożone poprzednio między poszczególnymi rządami lub zarządami stron kontraktujących, i to o tyle, o ile nie są zgodne z postanowieniami układu niniejszego, jednak bez naruszenia praw, zastrzeżonych artykułem 13.

4. Układ niniejszy ma być jak najrychlej ratyfikowany. Dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w *Rzymie*.

W dowód tego podpisali pełnomocnicy krajów wyżej wymienionych układ niniejszy w *Rzymie, dnia dwudziestego szóstego maja roku tysiąc dziewięćsetnego szóstego.*

Pour l'Autriche: **Za Austryę:**

Stibral.
Eberan.

Pour la Hongrie: **Za Węgry:**

Pierre de Szalay.
Dr. de Hennyey.

Pour l'Allemagne et les Protectorats allemands: **Za Niemcy i obszary, będące pod opieką Niemiec:**

Gieseke.
Knof.

Pour la Belgique: **Za Belgię:**

J. Sterpin.
L. Wodon.
A. Lambin.

Pour le Chili: **Za Chile:**

Carlos Larrain Claro.
M. Luis Santos Rodriguez.

Pour la Crète: **Za Kretę:**

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Danemark et les colonies danoises: **Za Danię i kolonie duńskie:**

Kiörboe.

Pour l'Égypte: **Za Egipt:**

Y. Saba.

Pour la France et l'Algérie: **Za Francyę i Algier:**

Jacotey.
Lucien Saint.
Herman.

Pour la Grèce: **Za Grecyę:**

Christ. Mizzopoulos.

Pour l'Italie et les colonies italiennes: **Za Włochy i kolonie włoskie:**

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Luxembourg: **Za Luksemburg:**

Pour M. Mongenast:
A. W. Kymmell.

Pour la Norvège: **Za Norwegię:**

Thb. Heyerdahl.

Pour les Pays-Bas: **Za Niderlandy:**

Pour M. G. J. C. A. Pop:
A. W. Kymmell.
A. W. Kymmell.

Pour les Indes néerlandaises: **Za Indye Niderlandzkie:**

Perk.

Pour le Portugal et les colonies portugaises: **Za Portugalię i kolonie portugalskie:**

Alfredo Pereira.

Pour la Roumanie: **Za Rumunię:**

Gr. Cerkez.
G. Gabrielescu.

Pour la Suède: **Za Szwecyę:**

Fredr. Grönwall.

Pour la Suisse: **Za Szwajcaryę:**

J. B. Pioda.
A. Stäger.
C. Delessert.

Pour la Tunisie: **Za Tunis:**

Albert Legrand.
E. Mazoyer.

Pour la Turquie: **Za Turcyę:**

Ah. Fahry.
A. Fuad Hikmet.

Układ

co do

pośrednictwa poczty w abonowaniu gazet i peryodycznych pism drukowych,

zawarty między

Austryą, Węgrami, Niemcami i obszarami, będącymi pod opieką Niemiec, Rzecząpospolitą Argentyńską, Belgią, Bułgaryą, Chile, Rzecząpospolitą Kolumbijską, Danią *i koloniami duńskimi*, Egiptem, Grecyą, Włochami *i koloniami włoskimi*, Luksemburgiem, *Czarnogórą*, Norwegią, Niderlandami, Portugalią i koloniami portugalskimi, Rumunią, Serbią, Szwecyą, Szwajcaryą, Turcyą i Urugwajem.

(Pierwopis.)

Les soussignés, plénipotentiaires des Gouvernements des pays ci-dessus énumérés, vu l'article 19 de la Convention principale, ont, d'un commun accord et sous réserve de ratification, arrêté l'Arrangement suivant:

Article premier.

Dispositions préliminaires.

Le service postal des abonnements aux journaux et publications périodiques entre ceux des pays contractants dont les Administrations postales s'entendent pour établir réciproquement ce service, est régi par les dispositions du présent Arrangement.

Article 2.

Réception des souscriptions.

Les bureaux de poste de chaque pays reçoivent les souscriptions du public aux journaux et ouvrages périodiques publiés dans les divers pays contractants.

Ce service s'étend également à des publications de tous autres pays, que certaines Admini-

(Przekład.)

Podpisani pełnomocnicy rządów krajów wyżej wymienionych zawarli stosownie do artykułu 19. układu głównego we wspólnem porozumieniu i z zastrzeżeniem ratyfikacyi układ następujący:

Artykuł 1.

Postanowienia wstępne.

Służba urzędów pocztowych przy abonowaniu gazet i peryodycznych pism drukowych pomiędzy tymi z krajów kontraktujących, których zarządy pocztowe zgodzą się na zaprowadzenie tej gałęzi służby w swym obrocie wzajemnym, jest uregulowana postanowieniami układu niniejszego.

Artykuł 2.

Przyjmowanie zamówień.

Urzędy pocztowe każdego kraju przyjmują od publiczności zamówienia na gazety i peryodyczne pisma drukowe, wychodzące w poszczególnych krajach traktatowych.

Służba ta rozciąga się również na publikacye wszystkich innych krajów, których dane zarządy

strations seraient en mesure de fournir, sous réserve de l'application des dispositions de l'article 16 de la Convention principale.

Article 3.

Prix et périodes d'abonnement.

1. — Le prix de l'abonnement est exigible au moment de la souscription et pour toute la période d'abonnement.

Les modifications de prix ne sont applicables *qu'aux abonnements qui se font après notification des prix modifiés au bureau de poste où l'abonnement est souscrit.* Elles n'ont pas d'effet rétroactif.

2. — Les abonnements ne peuvent être demandés que pour les périodes fixées aux listes officielles.

Article 4.

Responsabilité.

Les Administrations des postes, en se chargeant des abonnements à titre d'intermédiaires, n'assument aucune responsabilité quant aux charges et obligations qui incombent aux éditeurs.

Elles ne sont tenues à aucun remboursement en cas de cessation ou d'interruption d'une publication en cours d'abonnement.

Article 5.

Bureaux d'échange.

Le service international des abonnements s'effectue par l'entremise de bureaux d'échange à désigner respectivement par chaque Administration.

Article 6.

Fixation des prix d'abonnement.

1. — Chaque Administration fixe les prix auxquels elle fournit aux autres Administrations ses publications nationales et, s'il y a lieu, les publications de toute autre origine.

Toutefois, ces prix ne peuvent, dans aucun cas, être supérieurs à ceux qui sont imposés aux abonnés à l'intérieur, sauf addition, pour ce qui concerne les relations entre des pays non limitrophes, des droits de transit dûs aux Offices intermédiaires (article 4 de la Convention principale).

2. — Les droits de transit sont établis d'avance à forfait, en prenant pour base le degré de périodicité combiné avec le poids moyen des journaux.

mogą dostarczać, lecz z zastrzeżeniem zastosowania przepisów artykułu 16. układu głównego.

Artykuł 3.

Ceny i okresy abonamentu.

1. Należytość prenumeracyjną pobiera się przy zamawianiu za cały okres zamówienia.

Zmiany w cenie mają zastosowanie tylko do zamówień, *uskutecznionych w czasie, gdy zmienioną cenę podano do wiadomości urzędu pocztowego, przyjmującego zamówienie.* Nie mają one mocy wstecznej.

2. Zamówienia można uskuteczniać tylko na okresy czasu, podane w wykazach urzędowych.

Artykuł 4.

Odpowiedzialność.

Zarządy pocztowe, pośredniczące w abonowaniu gazet, nie przyjmują żadnej odpowiedzialności pod względem zobowiązań i powinności, które ciążą na wydawcach.

Nie są one obowiązane do żadnego wynagrodzenia, gdy gazeta przestanie wychodzić w ciągu okresu zamówienia lub gdy jej wydawnictwo dozna przerwy.

Artykuł 5.

Urzędy wymienne.

W międzynarodowym obrocie gazetowym pośredniczą pocztowe urzędy wymienne, które każdy zarząd wyznaczy.

Artykuł 6.

Ustanowienie cen abonamentu.

1. Każdy zarząd ustanawia ceny, po których dostarcza innym zarządom swych czasopism krajowych, a w danym razie także czasopism jakiegokolwiek innego pochodzenia.

Ceny powyższe nie mogą być jednak w żadnym razie wyższe od tych, które pobiera się od abonentów krajowych, z zastrzeżeniem doliczenia należytości za przewóz pośredni (artykuł 4. układu głównego), przypadających zarządom, które uskuteczniają przewóz ten w obrocie między krajami nie graniczącymi ze sobą.

2. Opłaty za przewóz pośredni ustanawia się z góry według sum przeciętnych, przyjmując za podstawę ilość numerów, wychodzących w ciągu okresu zamówienia, i przeciętną wagę gazet.

Article 7.

Fixation du prix à payer par l'abonné.

1. — L'Administration des postes du pays destinataire fixe le prix à payer par l'abonné, en ajoutant, au prix de revient établi en vertu de l'article 6 précédent, telle taxe, droit de commission ou de factage qu'elle juge utile d'adopter, mais sans que ces redevances puissent dépasser celles qui sont perçues pour ses abonnements à l'intérieur. Elle y ajoute, le cas échéant, le droit de timbre fixé par la législation de son pays.

2. — Lorsque deux pays en relation n'ont pas le même système monétaire, le prix de revient est converti par l'Office du pays de destination en monnaie de ce pays. Si les Administrations ont adhéré à l'Arrangement concernant les mandats, la conversion se fait d'après le taux applicable aux mandats de poste, à moins qu'elles ne conviennent d'un taux moyen de conversion.

Artykuł 7.

Ustanowienie ceny, którą abonent ma płacić.

1. Zarząd pocztowy kraju przeznaczenia ustanawia cenę, którą abonent ma płacić, w ten sposób, iż dolicza do ceny nabycia, oznaczonej na zasadzie poprzedzającego artykułu 6., taksę, a względnie należytość komisową lub należytość za doręczenie, jaką uzna za stosowną, przyczem jednak nie mogą opłaty powyższe przekraczać tych, które pobiera się za abonamenty krajowe. W danym razie dolicza zarząd pocztowy nadto należytość stemplową, przepisaną ustawodawstwem odnośnego kraju.

2. Jeżeli dwa kraje, będące ze sobą w stosunkach, nie mają tej samej waluty, wówczas przelicza zarząd kraju przeznaczenia cenę nabycia na walutę tegoż kraju. Jeżeli zarządy odnośne uczestniczą w układzie, dotyczącym przekazów pocztowych, uskutecznia się przeliczenie to według stosunku, obowiązującego dla przekazów pocztowych, wyjąwszy, gdyby zarządy zgodziły się na przyjęcie przy przeliczaniu pewego stosunku przeciętnego.

Article 8.

Exonération de mise en compte des taxes et droits.

Les taxes ou droits établis en vertu des articles 6 et 7 précédents ne donnent lieu à aucun décompte spécial entre les Offices correspondants.

Artykuł 8.

Uwolnienie od obrachunku co do taks i należytości.

Taksy i należytości, ustanowione na zasadzie poprzedzających artykułów 6. i 7., nie uzasadniają osobnego obrachunku między zarządami interesowanymi.

Article 9.

Irrégularités.

Les Administrations postales sont tenues de donner suite, sans frais pour les abonnés, à toute réclamation fondée concernant des retards ou des irrégularités quelconques dans le service des abonnements.

Artykuł 9.

Nieprawidłowości.

Zarządy pocztowe są obowiązane uwzględniać wszelkie uzasadnione reklamacye z powodu spóźnień i nieprawidłowości w służbie abonamentu gazet, i to bez kosztów dla abonentów.

Article 10.

Comptes trimestriels.

1. — Les comptes des abonnements fournis et demandés sont dressés trimestriellement. Après avoir été débattus et arrêtés contradictoirement, ces comptes sont soldés en monnaie métallique du pays créancier.

2. — A cet effet, et sauf entente contraire entre les Offices intéressés, la différence est liquidée, le plus tôt possible, par mandat de poste.

Artykuł 10.

Obrachunki kwartalne.

1. Rachunki co do gazet zamówionych i dostarczonych zestawia się kwartalnie. Po wzajemnem sprawdzeniu i ustaleniu tych rachunków wyrównuje się je w walucie metalowej tego kraju, na którego rzecz wypada wierzytelność.

2. W braku odmiennego układu między zarządami interesowanymi wyrównuje się w tym celu saldo jak najspiesznej zapomocą przekazu pocztowego.

Lorsque deux pays en relation n'ont pas le même système monétaire, la créance la plus faible est, sauf autre arrangement, convertie en la monnaie de la créance la plus forte, conformément à l'article 6 de l'Arrangement concernant les mandats.

3. — Les mandats de poste émis à cette fin ne sont soumis à aucun droit et ils peuvent excéder le maximum déterminé par cet Arrangement.

4. — Les soldes en retard portent intérêt à 5% l'an. au profit de l'Administration créditrice.

Article 11.

Unions restreintes.

Les stipulations du présent Arrangement ne portent pas restriction au droit des parties contractantes de maintenir ou de conclure des arrangements spéciaux en vue d'améliorer, de faciliter ou de simplifier le service des abonnements internationaux.

Article 12.

Adhésions à l'Arrangement.

Les pays de l'Union qui n'ont pas pris part au présent Arrangement sont admis à y adhérer sur leur demande et dans la forme prescrite par l'article 24 de la Convention principale en ce qui concerne les adhésions à l'Union postale universelle.

Article 13.

Formes et délais des comptes; Règlement d'exécution.

Les Administrations des postes des pays contractants arrêtent la forme des comptes désignés à l'article 10 précédent, fixent les époques auxquelles ils doivent être dressés et règlent toutes les autres mesures d'ordre et de détail nécessaires pour assurer l'exécution du présent Arrangement.

Article 14.

Application des dispositions du service intérieur.

Il est entendu qu'à défaut de dispositions formelles du présent Arrangement, chaque Administration a la faculté d'appliquer les dispositions régissant la matière dans son service intérieur.

Jeżeli dwa kraje, pozostające ze sobą w stosunkach, nie mają jednakiej waluty, wówczas przelicza się w braku odmiennego porozumienia wierzytelność niższą na walutę wierzytelności wyższej stosownie do artykułu 6. układu o służbie przekazowej.

3. Przekazy pocztowe, wygotowane w tym celu, nie podlegają żadnej opłacie i mogą przekraczać kwotę maksymalną, ustanowioną w wspomnianym układzie.

4. Kwoty zaległe przynoszą odsetki po 5 od sta rocznie na rzecz zarządu, któremu należy się zapłata.

Artykuł 11.

Związki ściślejsze.

Postanowienia układu niniejszego nie ograniczają prawa stron kontraktujących do utrzymania w mocy lub zawierania osobnych układów celem ulepszenia, ułatwienia lub uproszczenia międzynarodowej służby gazetowej.

Artykuł 12.

Przystąpienia do układu.

Kraje związkowe, które nie wzięły udziału w układzie niniejszym, mogą na żądanie przystąpić do niego we formie, przepisanej artykułem 24. układu głównego pod względem przystąpienia do światowego Związku pocztowego.

Artykuł 13.

Forma i chwila obrachunków; regulamin wykonawczy.

Zarządy pocztowe krajów kontraktujących ustalają formę obrachunków, wspomnianych w poprzedzającym artykule 10., oznaczają czas, w którym rachunki te mają być zestawiane, i wydają wszystkie dalsze zarządzenia potrzebne w celu zapewnienia wykonania niniejszego układu.

Artykuł 14.

Zastosowanie postanowień, dotyczących służby wewnętrznej.

Rozumie się, iż każdy zarząd ma prawo stosowania w braku wyraźnych postanowień układu niniejszego odnośnych przepisów, obowiązujących w jego obrocie wewnętrznym.

Article 15.

Propositions dans l'intervalle des réunions.

1. — Dans l'intervalle qui s'écoule entre les réunions prévues par la Convention principale, toute Administration des postes d'un des pays contractants a le droit d'adresser aux autres Administrations participantes, par l'intermédiaire du Bureau international, des propositions concernant le service des abonnements aux journaux.

Pour être mise en délibération, chaque proposition doit être appuyée par au moins deux Administrations, sans compter celle dont la proposition émane. Lorsque le Bureau international ne reçoit pas, en même temps que la proposition, le nombre nécessaire de déclarations d'appui, la proposition reste sans aucune suite.

2. — Toute proposition est soumise au procédé déterminé par le § 2 de l'article 26 de la Convention principale.

3. — Pour devenir exécutoires, les propositions doivent réunir, savoir:

1° l'unanimité des suffrages, s'il s'agit de l'addition de nouvelles dispositions ou de la modification des dispositions du présent article et des articles 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 14, 16 et 17 du présent Arrangement;

2° les deux tiers des suffrages, s'il s'agit de la modification de l'article 13;

3° la simple majorité absolue, s'il s'agit de l'interprétation des dispositions du présent Arrangement, sauf le cas de litige prévu par l'article 23 de la Convention principale.

4. — Les résolutions valables sont consacrées, dans les deux premiers cas, par une déclaration diplomatique, et dans le troisième cas, par une notification administrative selon la forme indiquée à l'article 26 de la Convention principale.

5. — Toute modification ou résolution adoptée n'est exécutoire que trois mois, au moins, après sa notification.

Artykuł 15.

Wnioski w czasie między zebraniami.

1. W ciągu okresu czasu między zebraniami, przewidzianymi w układzie głównym, ma zarząd pocztowy każdego kraju związkowego prawo przedkładania innym zarządom interesowanym za pośrednictwem Biura międzynarodowego wniosków co do służby abonowania gazet.

Aby wniosek mógł być poddany pod obrady, musi on być poparty co najmniej przez dwa zarządy, nie licząc tego zarządu, od którego pochodzi. Jeżeli Biuro międzynarodowe nie otrzyma równocześnie z wnioskiem potrzebnej liczby oświadczeń popierających, w takim razie nie uwzględni się wniosku.

2. Każdy wniosek podlega postępowaniu, przepisanemu w § 2., artykułu 26. układu głównego.

3. Do przyjęcia wniosków potrzeba:

1° Jednomyślności, jeżeli chodzi o przyjęcie nowych postanowień lub o zmianę postanowień niniejszego artykułu i artykułów 1., 2., 3., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 11., 12., 14., 16. i 17. układu niniejszego;

2° większości dwóch trzecich, jeżeli chodzi o zmianę postanowień artykułu 13.;

3° zwykłej większości głosów, jeżeli chodzi o tłumaczenie postanowień układu niniejszego, wyjąwszy wypadek różnicy zdań, przewidziany w artykule 23. układu głównego.

4. Uchwały będą potwierdzane jako ważne we formie, podanej w artykule 26. układu głównego, w dwóch pierwszych wypadkach przez oświadczenie dyplomatyczne, a w trzecim wypadku przez zawiadomienie w drodze administracyjnej.

5. Przyjęte zmiany i nowe uchwały nie mogą wejść w wykonanie przed upływem co najmniej trzech miesięcy od ich ogłoszenia

Article 16.

Durée de l'Arrangement.

1. — Le présent Arrangement entrera en vigueur *le 1er octobre 1907.*

2. — Il aura la même durée que la Convention principale, sans préjudice du droit réservé, à chaque pays, de se retirer de cet Arrangement

Artykuł 16.

Czas trwania układu.

1. Układ niniejszy wejdzie w życie w dniu *1. października 1907.*

2. Będzie on miał ten sam czas trwania co układ główny, niezależnie od zastrzeżonego każdemu krajowi prawa odstąpienia od układu, jeżeli rząd

moyennant un avis donné, un an à l'avance, par son Gouvernement au Gouvernement de la Confédération suisse.

3. — Le cas échéant, les abonnements courants devront être servis dans les conditions prévues par le présent Arrangement, jusqu'à l'expiration du terme pour lequel ils ont été demandés.

Article 17.

Abrogation des dispositions antérieures: ratification.

1. — Sont abrogées, à partir du jour de la mise à exécution du présent Arrangement, toutes les dispositions sur la matière convenues antérieurement entre les Gouvernements ou Administrations des parties contractantes, pour autant qu'elles ne seraient pas conciliables avec les termes de cet Arrangement, le tout sans préjudice des droits réservés par l'article 11.

2. — Le présent Arrangement sera ratifié aussitôt que faire se pourra. Les actes de ratification seront échangés *à Rome*.

3. — En foi de quoi, les plénipotentiaires des pays ci-dessus énumérés ont signé le présent Arrangement *à Rome, le vingt-six mai mil neuf cent six*.

jego doniesie o zamiarze tym rządowi Związku szwajcarskiego na rok naprzód.

3. W danym razie musi się dotrzymać abonamentów bieżących pod warunkami, ustanowionymi w układzie niniejszym, aż do upływu czasu, na który poczyniono zamówienia.

Artykuł 17.

Uchylenie postanowień dawniejszych; ratyfikacya.

1. Od dnia wejścia w wykonanie układu niniejszego tracą moc obowiązującą wszystkie postanowienia, ułożone poprzednio między poszczególnymi rządami lub zarządami stron kontraktujących, i to o tyle, o ile nie są zgodne z postanowieniami układu niniejszego, jednak bez naruszenia praw, zastrzeżonych artykułem 11.

2. Układ niniejszy ma być jak najrychlej ratyfikowany. Dokumenty ratyfikacyjne będą wymienione w *Rzymie*.

3. W dowód tego podpisali pełnomocnicy krajów wyżej wymienionych układ niniejszy w *Rzymie, dnia dwudziestego szóstego maja roku tysiąc dziewięćsetnego szóstego*.

Pour l'Autriche: **Za Austryę:**

Stibral.
Eberan.

Pour la Hongrie: **Za Węgry:**

Pierre de Szalay.
Dr. de Hennyey.

Pour l'Allemagne et les Protectorats allemands: **Za Niemcy i obszary, będące pod opieką Niemiec:**

Gieseke.
Knof.

Pour la République Argentine: **Za Rzeczpospolitą Argentyńską:**

Alberto Blancas.

Pour la Belgique: **Za Belgię:**

J. Sterpin.
L. Wodon.
A. Lambin.

Pour la Bulgarie: **Za Bułgaryę:**

Iv. Stoyanovitch.
T. Tzontcheff.

Pour le Chili: **Za Chile:**

Carlos Larrain Claro.
M. Luis Santos Rodriguez.

Pour la République de Colombie: **Za Rzeczpospolitą Kolumbijską:**

G. Michelsen.

Pour le Danemark et les colonies danoises: **Za Danię i kolonie duńskie:**

Kiörboe.

Pour l'Égypte: **Za Egipt:**

Y. Saba.

Pour la Grèce: **Za Grecyę:**

Christ. Mizzopoulos.
C. N. Marinos.

Pour l'Italie et les colonies italiennes: **Za Włochy i kolonie włoskie:**

Elio Morpurgo.
Carlo Gamond.
Pirrone.
Giuseppe Greborio.
E. Delmati.

Pour le Luxembourg: **Za Luksemburg:**

Pour M. Mongenast:
A. W. Kymmell.

Pour le Monténégro: **Za Czarnogórę:**

Eug. Popovitch.

Pour la Norvège: **Za Norwegię:**

Thb. Heyerdahl.

Pour les Pays-Bas: **Za Niderlandy:**

Pour M. G. J. C. A. Pop:
A. W. Kymmell.
A. W. Kymmell.

Pour le Portugal et les colonies portugaises: **Za Portugalię i kolonie portugalskie:**

Alfredo Pereira.

Pour la Roumanie: **Za Rumunię:**

Gr. Cerkez.
G. Gabrielescu.

Pour la Serbie: **Za Serbię:**

Pour la Suède: **Za Szwecyę:**

Fredr. Grönwall.

Pour la Suisse: **Za Szwajcaryę:**

J. B. Pioda.
A. Stäger.
C. Delessert.

Pour la Turquie: **Za Turcyę:**

Ah. Fahry
A. Fuad Hikmet.

Pour l'Uruguay: **Za Urugwaj:**

Hector R. Gómez.

Powyższe układy i umowy światowego Związku pocztowego, zawarte w Rzymie, dnia 26. maja 1906, a to:

Światowy układ pocztowy, układ co do wymiany listów i pudełek z podaną wartością, układ co do wymiany przekazów pocztowych, układ co do wymiany pakietów pocztowych, układ co do wymiany zleceń pocztowych i układ co do pośrednictwa poczty w abonowaniu gazet i peryodycznych pism drukowych,

ogłasza się niniejszem wraz z odnośnymi protokołami końcowymi, i to światowy układ pocztowy oraz przynależny protokół końcowy po uzyskaniu zgody obu Izb Rady państwa.

Wiedeń, dnia 1. grudnia 1910.

Bienerth wlr. **Weiskirchner** wlr.

Dziennik ustaw państwa

dla

królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych

wychodzi nakładem c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. **24**,

także w roku 1911. w języku

niemieckim, czeskim, włoskim, chorwackim, polskim, rumuńskim, ruskim i słoweńskim.

Prenumerata na cały **rocznik 1911** każdego z tych ośmiu wydań Dziennika ustaw państwa wynosi za egzemplarz **8 K.** Pojedyncze jego części można odbierać w miejscu lub otrzymywać bezpłatnie pocztą.

Prenumerować można w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte l. 24, i nabywać tamże także pojedyncze roczniki i pojedyncze części Dziennika ustaw państwa.

Ponieważ Dziennik ustaw państwa wydaje się względnie rozsyła się abonentom tylko po poprzedniem złożeniu prenumeraty rocznej, przeto należy równocześnie z zaabonowaniem uiścić także przypadającą kwotę pieniężną; celem umożliwienia szybkiego i niewadliwego doręczenia pocztowego należy podać prócz dokładnego adresu mieszkania także odnośny okrąg doręczeń pocztowych.

Pojedyncze roczniki wydania **niemieckiego** można nabywać:

Rocznik	1849	za	4 K 20 h	Rocznik	1870	za	2 K 80 h	Rocznik	1891	za	6 K — h
„	1850	„	10 „ 50 „	„	1871	„	4 „ — „	„	1892	„	10 „ — „
„	1851	„	2 „ 60 „	„	1872	„	6 „ 40 „	„	1893	„	6 „ — „
„	1852	„	5 „ 20 „	„	1873	„	6 „ 60 „	„	1894	„	6 „ — „
„	1853	„	6 „ 30 „	„	1874	„	4 „ 60 „	„	1895	„	7 „ — „
„	1854	„	8 „ 40 „	„	1875	„	4 „ — „	„	1896	„	7 „ — „
„	1855	„	4 „ 70 „	„	1876	„	3 „ — „	„	1897	„	15 „ — „
„	1856	„	4 „ 90 „	„	1877	„	2 „ — „	„	1898	„	6 „ — „
„	1857	„	5 „ 70 „	„	1878	„	4 „ 60 „	„	1899	„	10 „ — „
„	1858	„	4 „ 80 „	„	1879	„	4 „ 60 „	„	1900	„	7 „ — „
„	1859	„	4 „ — „	„	1880	„	4 „ 40 „	„	1901	„	6 „ — „
„	1860	„	3 „ 40 „	„	1881	„	4 „ 40 „	„	1902	„	7 „ 50 „
„	1861	„	3 „ — „	„	1882	„	6 „ — „	„	1903	„	9 „ — „
„	1862	„	2 „ 80 „	„	1883	„	5 „ — „	„	1904	„	5 „ — „
„	1863	„	2 „ 80 „	„	1884	„	5 „ — „	„	1905	„	6 „ — „
„	1864	„	2 „ 80 „	„	1885	„	3 „ 60 „	„	1906	„	12 „ — „
„	1865	„	4 „ — „	„	1886	„	4 „ 60 „	„	1907	„	13 „ — „
„	1866	„	4 „ 40 „	„	1887	„	5 „ — „	„	1908	„	9 „ — „
„	1867	„	4 „ — „	„	1888	„	8 „ 40 „	„	1909	„	8 „ 50 „
„	1868	„	4 „ — „	„	1889	„	6 „ — „				
„	1869	„	6 „ — „	„	1890	„	5 „ 40 „				

Cenę sprzedaży rocznika 1910 poda się do wiadomości z początkiem stycznia 1911.

Pojedyncze roczniki **wydań w innych siedmiu językach** od r. 1870. począwszy można nabywać po tej samej cenie co wydanie niemieckie.

Nabywającym na raz przynajmniej 10 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa przyznaje się opust 20%, a nabywającym na raz przynajmniej 25 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 25%, zaś nabywającym na raz przynajmniej 35 dowolnie wybranych, zupełnych roczników Dziennika ustaw państwa opust 30%.

NB. Części niemieckiego wydania Dziennika ustaw państwa, które **zaginęły** lub doszły **w stanie wadliwym**, reklamować należy najpóźniej **w przeciągu czterech tygodni** po ich ukazaniu się, zaś części wydań nieniemieckich najpóźniej **w przeciągu sześciu tygodni** po wydaniu spisu rzeczy i karty tytułowej do odnośnych wydań, wprost w c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica III., Rennweg l. 16.

Po upływie tego terminu można pojedyncze części Dziennika ustaw państwa dostać wyłącznie tylko **za opłatą ceny handlowej** (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h).

Ponieważ **wszystkie roczniki wydania niemieckiego** począwszy **od roku 1849. i wszystkie roczniki wydań w innych siedmiu językach** począwszy **od roku 1870. są całkowicie uzupełnione**, przeto można nabyć w składzie c. k. Drukarni nadwornej i państwowej w Wiedniu, dzielnica I., Seilerstätte Nr. **24.**, **nie tylko każdy pojedynczy rocznik po cenie wyżej podanej, lecz nawet każdą z osobna część** wszystkich tych roczników po cenie handlowej (1/4 arkusza = 2 strony za 2 h); tym sposobem umożliwione zostało uzupełnienie niekompletnych roczników i zestawienie pojedynczych części podług materyi